Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Aalborg Universitet
Rektor Per Michael Johansen
Pernille Lykkegaard Jensen

Sendt pr. e-mail:
rektor@aau.dk, aau@aau.dk, plj@adm.aau.dk

Betinget positiv institutionsakkreditering af Aalborg Universitet

Akkrediteringsrådet

28. juni 2016

Bredgade 38
1260 København K
Tel. 3392 6900
Fax 3392 6901
Mail akkr@akkr.dk
Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler
Rune Heiberg Hansen
Tel. 72 31 88 07
Mail rhh@akkr.dk

Ref.-nr. 16/014016-04

Akkrediteringsrådet har 22. juni 2016 akkrediteret Aalborg Universitet (AAU) **betinget positiv**, jf. akkrediteringslovens § 8[1]. Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution, herunder AAU's høringssvar, selvevalueringsrapport og øvrig dokumentation.

Akkrediteringsrådet har truffet afgørelsen ud fra en helhedsvurdering på grundlag af de kriterier, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen[2], retningslinjerne i "Vejledning om institutionsakkreditering" af 1. juli 2013 og akkrediteringsrådets notat af 20. juni 2014 "Vurdering af institutionernes kvalitetssikringssystemer".

Akkrediteringsrådet har vurderet, at AAU ikke i tilstrækkelig grad opfylder de fem kriterier i akkrediteringsbekendtgørelsens bilag 1.

Således er det rådets vurdering, at AAU delvist opfylder kravene i akkrediteringsbekendtgørelsens kriterier III og IV.

Akkrediteringsrådet har ved helhedsvurderingen lagt vægt på, at hovedparten af institutionens kvalitetssikringssystem er velbeskrevet, velargumenteret og fungerer rimeligt i praksis, men at der er mindre velfungerende områder, som kræver opfølgning af AAU's kvalitetsindsatser. Desuden er der god kvalitet i udmøntningen af kvalitetssikringsarbejdet, som fungerer rimeligt i praksis, selvom der er mindre velfungerende områder.

Den akkrediteringsfaglige vurdering af AAU er en helhedsvurdering. Rådet har i behandlingen af de enkelte kriterier identificeret en række problemer, som har betydning for den samlede vurdering af institutionens kvalitetssikringssystem. I forbindelse med opfølgningen på den betinget positive akkreditering skal institutionen forholde sig til både afgørelsesbrevet og akkrediteringsrapporten, hvor de kritiske vurderinger er nærmere udfoldet og begrundet.

Rådet vil ved genakkreditering af institutionen inden for den af rådet fastsatte periode vurdere, om der er rettet op på de forhold, som har medført den betinget positive institutionsakkreditering, jf. akkrediteringslovens § 10, stk. 2.

Ved afgørelsen har rådet lagt vægt på følgende kritiske vurderinger fra akkrediteringspanelet. Vurderingerne er udfoldet yderligere i akkrediteringsrapporten.

[1] Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven)
[2] Bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen)

”Akkrediteringspanelet vurderer, at der med den nye rektors adgangsbegrænsning på 54 uddannelser i 2014 og den følgende begrænsning af den store stigning i optaget fra 2015 er taget et første vigtigt skridt i retning af generelt at etablere en bedre balance mellem uddannelserne og de bagvedliggende forskningsmiljøer og således mindske presset på uddannelsernes forskningsbasering. Panelet finder det også positivt, at der bredt på AAU er en erkendelse af, at stigningen i optaget har medført et for stort pres.

Samtidig er det dog et problem, at AAU’s kvalitetssikringssystem på uddannelsesniveau ikke systematisk identificerer problemer med de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet. AAU har i foråret/sommeren 2015 indført et nøgletal for området (STÅ/VIP), men i praksis er anvendelsen ny og endnu ikke tilstrækkelig solid, blandt andet fordi det i nogle tilfælde dækker over flere uddannelser. Dertil kommer, at AAU ikke arbejder med grænseværdier i denne forbindelse. Akkrediteringspanelet anerkender, at AAU arbejder med andre nøgletal for forskningsbasering som fx VIP/DVIP, og at AAU med tiden vil opnå erfaringer med anvendelse af STÅ/VIP-ratioen. Panelet fastholder dog, at det i lyset af den store stigning i optaget allerede nu er vigtigt med et effektivt STÅ/VIP-nøgletal for dette område. Panelet noterer sig også, at nøgletallet kun anvendes i forbindelse med den treårige selvevalueringsproces, men ikke i forbindelse med den årlige monitorering af uddannelserne.

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Desuden indfanger AAU’s kvalitetssikringssystem ikke tilstrækkelig systematisk kvalitative problemer med hensyn til forskningsbaseringen. Dette er særligt relevant på tværfaglige uddannelser, hvor der er brug for rammer for en kvalitativ diskussion af forskningsbasering og faglig profil, som selvevalueringsrapporterne i den nuværende form ikke tilgodeser. Problemet hænger også sammen med, at tilrettelæggelsen af selvevalueringsmødet med eksterne eksperter ikke er tilstrækkelig systematisk, dels hvad angår ensartede og klart kommunikerede forventninger til ekspertens rolle og profil, dels hvad angår opgavens omfang og antal uddannelser pr. møde. Akkrediteringspanelet anerkender, at den dekan-initierede audit med et kvalitativt fokus på en uddannelse kan være et værdifuldt og fleksibelt ledelses- og kvalitetssikringsinstrument, men panelet vurderer alligevel, at auditten ikke bruges systematisk, og at problemer dermed ikke systematisk identificeres i selvevalueringsprocessen.

Akkrediteringspanelet har derudover konstateret, at selvevalueringsrapporten lægger op til en opdeling af diskussionerne i de otte kvalitetsområder i universitetets kvalitetssikringssystem. Panelet kan derfor også være bekymret for, om selvevalueringsprocessens partikulære fokus på de enkelte kvalitetsområder sker på bekostning af et sammenfattende blik på den enkelte uddannelse i sin helhed.

Et andet centralt opmærksomhedspunkt er, at problemer ikke håndteres tilstrækkelig effektivt i alle de tilfælde, hvor de faktisk identificeres.

AAU følger ikke i alle tilfælde tydeligt op på problemer med fx de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøer. Akkrediteringspanelet anerkender, at der i mange AAU-miljøer og i ledelsen er en generel bevidsthed om udfordringen med hensyn til forskningsbaseringen, men panelet lægger vægt på, at tiltagene endnu ikke er effektive i praksis. I de tilfælde, hvor spørgsmålene adresseres, er det endnu for

tidligt at vurdere, om AAU's handlingsplaner i praksis vil sikre effektive løsninger, da ingen uddannelser endnu har gennemført hele selvevalueringsprocessen.

Det fysiske studiemiljø, særligt på campus København, har været under pres pga. det stigende optag. Dels har der manglet grupperum til de studerende i forbindelse med PBL-projekter, og dels har videokonferencesystemet, der skal bruges til at sikre forskningsbaseret undervisning udbudt på to campusser, ikke fungeret tilfredsstillende. Universitetet har forsøgt at optimere de begrænsede faciliteter og ressourcer, men akkrediteringspanelet lægger vægt på, at problemerne, selvom de systematisk er blevet identificeret og drøftet i blandt andet studienævn, er forblevet uløste i op til to år, ligesom ansvaret for at løse problemerne ikke har været og ikke er oplevet som klart placeret."

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Akkrediteringsrådet har vurderet, at problemerne er af en sådan karakter, at AAU vil kunne rette op på problemerne, således at rådet vil kunne træffe en fornyet afgørelse inden for to år. Danmarks Akkrediteringsinstitution vil orientere AAU om proces herfor. Såfremt institutionen ved den fornyede afgørelse lever fuldt op til betingelserne for en positiv akkreditering, vil institutionen opnå en positiv institutionsakkreditering, gældende i 6 år, jf. akkrediteringslovens § 9, stk. 1.

Akkrediteringen er gældende til og med 22. juni 2018, jf. akkrediteringslovens § 10 stk. 1.

Rådet har i afgørelsen om betinget positiv akkreditering lagt vægt på, at der i perioden 2014 til 2015 er truffet afgørelse om betinget positiv akkreditering af 16 ud af 29 uddannelsesakkrediteringer af eksisterende uddannelser. I disse betinget positive akkrediteringer har der i flere tilfælde været konstateret problemer med i tide at opfange og agere på kvalitetsproblemer, særligt hvad gælder de studerendes adgang til stærke og erfarne forskningsmiljøer. Med institutionsakkreditering følger ansvaret for af egen drift at sikre kvaliteten af egne uddannelser. Rådet vil derfor ved en fornyet afgørelse lægge særlig vægt på, om AAU effektivt anvender selvevalueringsprocessen til at identificere problemer og følger op herpå. Rådet vil ligeledes lægge særlig vægt på, at AAU baserer forskningsbaseringen på en klar refleksion over forskningsbaseringens karakter og sætter sig strategiske mål, givet institutionens valg af problembaseret læring som fælles ramme for institutionens uddannelser. Rådet vil endvidere lægge vægt på, at AAU på baggrund af disse strategiske mål monitorerer forskningsbaseringen tæt samt agerer herpå, således at AAU kan sikre, at de studerende har mulighed for tæt kontakt til et aktivt forskningsmiljø.

Konsekvenser ved den betingede institutionsakkreditering

En betinget positiv institutionsakkreditering medfører, at alle nye uddannelser og uddannelsesudbud skal uddannelsesakkrediteres før oprettelsen. Uddannelsesinstitutionen kan dog foretage justeringer i eksisterende uddannelser og uddannelsesudbud, jf. akkrediteringslovens § 10 stk. 1.

Akkrediteringsrådet vil underrette ministeren om institutionens betinget positive akkreditering.

Klagevejledning

Rådets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. akkrediteringslovens § 28.

Retlige spørgsmål til denne afgørelse kan dog indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser, jf. akkrediteringslovens § 28, stk. 2.

Det betyder, at I kan klage til Styrelsen for Videregående Uddannelser, hvis I mener, at afgørelsen ikke følger de regler, som gælder for akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner. I kan ikke klage over de faglige vurderinger i afgørelsen, da rådets faglige vurderinger er endelige. Fristen for at klage over retlige spørgsmål er senest 14 dage, efter at I har modtaget afgørelsen.

Hvis I ønsker at klage over afgørelsen, skal I sende klagen til:

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K
Eller på e-mail:
uds@uds.dk

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for yderligere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Videregående Uddannelser, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Institutions-akkreditering

2016

AKKREDITERINGSRAPPORT

AALBORG UNIVERSITET

INSTITUTIONSAKKREDITERING

Institutionsakkreditering – Akkreditering af Aalborg Universitet
© Danmarks Akkrediteringsinstitution

Citat tilladt ved kildeangivelse
Version: 1

Sprog: dansk

Tryk: Rosendahls-Schultz Grafisk

Rapporten kan downloades via hjemmesiden www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning

Denne akkrediteringsrapport indeholder en analyse og vurdering af kvalitetssikringssystemet på den videregående uddannelsesinstitution Aalborg Universitet.
Rapporten er en vurdering af, om uddannelsesinstitutionen har udviklet et system for kvalitetssikring, der er så velfungerende, at institutionen i den kommende akkrediteringsperiode selv kan foretage den løbende kvalitetssikring af sine uddannelser.
En institutionsakkreditering omfatter ikke en selvstændig vurdering af relevansen og kvaliteten af de enkelte uddannelser på uddannelsesinstitutionen. Sigtet er at afdække, om institutionen samlet set har etableret et kvalitetssikringssystem, der er i stand til løbende og systematisk at sikre og udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans. Delaspekter ved enkeltuddannelser kan dog indgå i vurderingen af, om kvalitetssikringssystemet også er velfungerende i praksis.

Om institutionsakkreditering

En institutionsakkreditering er en vurdering af, om institutionens kvalitetssikringssystem er velbeskrevet og veldokumenteret og også fungerer i forbindelse med det daglige arbejde. Systemet skal sikre, at institutionen har et konstant fokus på kvaliteten, udvikler den løbende og reagerer, når der er problemer. Dette skal gøre sig gældende, både før og efter at institutionsakkrediteringen har fundet sted.
Velfungerende kvalitetssikringsarbejde er karakteriseret ved at være løbende og systematisk og leve op til de europæiske standarder på området (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). Kvalitetssikringsarbejdet skal rumme en klar arbejds- og ansvarsdeling samt være stærkt forankret på ledelsesniveau. Derudover skal institutionen have en inkluderende kvalitetskultur og fokusere kvalitetssikringsarbejdet på både de samlede uddannelser, den konkrete undervisning og de særlige problemstillinger, vilkår og behov, der er relevante for institutionen.
Med dette afsæt vurderer denne akkrediteringsrapport, om institutionens kvalitetssikringssystem lever op til de krav, som akkrediteringsloven stiller i forbindelse med institutionsakkreditering – herunder særligt de fem kriterier, der fremgår af den tilhørende bekendtgørelse.

Akkrediteringspanel og metode

Til støtte for vurderingen af kvalitetssikringssystemet har Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) nedsat et akkrediteringspanel med deltagelse af en række eksperter. Medlemmerne af panelet har blandt andet kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau og viden om den videregående uddannelsessektor, om relevante arbejdsmarkedsforhold og om studenterforhold.
Akkrediteringspanelet har læst dokumentationsmaterialet og sammen med medarbejdere fra AI besøgt institutionen for at vurdere dens kvalitetssikringssystem og -praksis.
Rapportens bilag 1 gengiver hovedtrækkene i den metode, der er anvendt i forbindelse med akkrediteringen af institutionen.

Afgørelse

Det er Akkrediteringsrådet, der som fagligt uafhængig instans træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen. Rådet afgør, om institutionens kvalitetssikringssystem berettiger til positiv institutionsakkreditering, betinget positiv institutionsakkreditering eller afslag på institutionsakkreditering.
Denne rapport og dens vurderinger danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse.

Samlet vurdering og indstilling

Aalborg Universitet (AAU) har en stærk regional forankring i Nordjylland, men har siden sin oprettelse også etableret campusser i Esbjerg og København i henholdsvis 1995 og 2005. Akkrediteringspanelet har under sine besøg set en organisation med en kultur, hvor både undervisere, studerende, dimittender og aftagere udtrykker stor loyalitet over for universitetet og dets værdier og læringsfilosofi. Det er tydeligt for panelet, at det pædagogiske arbejde med udgangspunkt i projektorganiseret og problembaseret læring (PBL) er en identitetsmarkør for AAU og et organiserende princip for undervisningen på universitetet. AAU har formået at skabe positiv opmærksomhed om denne pædagogiske model, og det har imponeret panelet at se, hvordan der arbejdes med modellen på universitetet.

AAU har udviklet et kvalitetssikringssystem, som i store træk er velfungerende og baseret på en tydelig organisering. Det er en styrke, at kvalitetssikringssystemet er forankret i den eksisterende organisations- og beslutningsstruktur.

Kvalitetssikringssystemet baserer sig på en formelt vedtaget politik, der er inddelt i otte kvalitetsområder, og materialiserer sig i en række kvalitetssikringsprocesser, der for størstedelens vedkommende er beskrevet i udførlige procedurer. Der er knyttet en klar ansvarsfordeling til disse processer, og de bidrager til et godt informationsflow i organisationen fra den enkelte uddannelse til rektor og direktion. Derudover er det lykkedes AAU at skabe en god balance mellem den centrale og den decentrale styring af sin evalueringspraksis, hvilket har givet de uddannelsesnære niveauer en vis metodefrihed inden for de centralt fastsatte rammer. Det er ligeledes en styrke, at AAU løbende gør sig overvejelser over kvalitetssikringssystemets opbygning og omfang.

AAU har med enkelte vigtige undtagelser god erfaring med løbende og systematisk at arbejde med nøgletal for fx gennemførelse, optag og frafald baseret på klare standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling.

Centralt i kvalitetssikringssystemet står AAU's program for selvevaluering af universitetets uddannelser med brug af eksterne eksperter. Selvevalueringsprocessen forløber over tre år og samler op på relevante informationer og udfordringer inden for de otte kvalitetsområder. Organiseringen skaber rum for dialog om væsentlige kvalitetsspørgsmål. Akkrediteringspanelet er imponeret over omfanget af og ejerskabet til selvevalueringsprocessen og universitetets eget høje ambitionsniveau.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der med den nye rektors adgangsbegrænsning på 54 uddannelser i 2014 og den følgende begrænsning af den store stigning i optaget fra 2015 er taget et første vigtigt skridt i retning af generelt at etablere en bedre balance mellem uddannelserne og de bagvedliggende forskningsmiljøer og således mindske presset på uddannelsernes forskningsbasering. Panelet finder det også positivt, at der bredt på AAU er en erkendelse af, at stigningen i optaget har medført et for stort pres.

Samtidig er det dog et problem, at AAU's kvalitetssikringssystem på uddannelsesniveau ikke systematisk identificerer problemer med de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet. AAU har i foråret/sommeren 2015 indført et nøgletal for området (STÅ/VIP), men i praksis er anvendelsen ny og endnu ikke tilstrækkelig solid, blandt andet fordi det i nogle tilfælde dækker over flere uddannelser. Dertil kommer, at AAU ikke arbejder med grænseværdier i denne forbindelse. Akkrediteringspanelet anerkender, at AAU arbejder med andre

nøgletal for forskningsbasering som fx VIP/DVIP, og at AAU med tiden vil opnå erfaringer med anvendelse af STÅ/VIP-ratioen. Panelet fastholder dog, at det i lyset af den store stigning i optaget allerede nu er vigtigt med et effektivt STÅ/VIP-nøgletal for dette område. Panelet noterer sig også, at nøgletallet kun anvendes i forbindelse med den treårige selvevalueringsproces, men ikke i forbindelse med den årlige monitorering af uddannelserne.

Desuden indfanger AAU's kvalitetssikringssystem ikke tilstrækkelig systematisk kvalitative problemer med hensyn til forskningsbaseringen. Dette er særligt relevant på tværfaglige uddannelser, hvor der er brug for rammer for en kvalitativ diskussion af forskningsbasering og faglig profil, som selvevalueringsrapporterne i den nuværende form ikke tilgodeser. Problemet hænger også sammen med, at tilrettelæggelsen af selvevalueringsmødet med eksterne eksperter ikke er tilstrækkelig systematisk, dels hvad angår ensartede og klart kommunikerede forventninger til ekspertens rolle og profil, dels hvad angår opgavens omfang og antal uddannelser pr. møde. Akkrediteringspanelet anerkender, at den dekan-initierede audit med et kvalitativt fokus på en uddannelse kan være et værdifuldt og fleksibelt ledelses- og kvalitetssikringsinstrument, men panelet vurderer alligevel, at auditten ikke bruges systematisk, og at problemer dermed ikke systematisk identificeres i selvevalueringsprocessen.

Akkrediteringspanelet har derudover konstateret, at selvevalueringsrapporten lægger op til en opdeling af diskussionerne i de otte kvalitetsområder i universitetets kvalitetsssikringssystem. Panelet kan derfor også være bekymret for, om selvevalueringsprocessens partikulære fokus på de enkelte kvalitetsområder sker på bekostning af et sammenfattende blik på den enkelte uddannelse i sin helhed.

Et andet centralt opmærksomhedspunkt er, at problemer ikke håndteres tilstrækkelig effektivt i alle de tilfælde, hvor de faktisk identificeres.

AAU følger ikke i alle tilfælde tydeligt op på problemer med fx de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøer. Akkrediteringspanelet anerkender, at der i mange AAU-miljøer og i ledelsen er en generel bevidsthed om udfordringen med hensyn til forskningsbaseringen, men panelet lægger vægt på, at tiltagene endnu ikke er effektive i praksis. I de tilfælde, hvor spørgsmålene adresseres, er det endnu for tidligt at vurdere, om AAU's handlingsplaner i praksis vil sikre effektive løsninger, da ingen uddannelser endnu har gennemført hele selvevalueringsprocessen.

Det fysiske studiemiljø, særligt på campus København, har været under pres pga. det stigende optag. Dels har der manglet grupperum til de studerende i forbindelse med PBL-projekter, og dels har videokonferencesystemet, der skal bruges til at sikre forskningsbaseret undervisning udbudt på to campusser, ikke fungeret tilfredsstillende. Universitetet har forsøgt at optimere de begrænsede faciliteter og ressourcer, men akkrediteringspanelet lægger vægt på, at problemerne, selvom de systematisk er blevet identificeret og drøftet i blandt andet studienævn, er forblevet uløste i op til to år, ligesom ansvaret for at løse problemerne ikke har været og ikke er oplevet som klart placeret.

AAU sikrer, at universitetets aftagere og dimittender løbende inddrages i dialog om udvikling af universitetets uddannelser. Akkrediteringspanelet bemærker, at der er en varierende praksis for at monitorere beskæftigelsestal, men vurderer, at fakulteterne blandt andet gennem selvevalueringsprocessen er opmærksomme på og understøtter et mere systematisk arbejde med beskæftigelsestal på uddannelsesniveau, og panelet forventer, at praksis fremover styrkes på baggrund af nye procedurer.

Samlet set er hovedparten af AAU's kvalitetssikringssystem velbeskrevet og i store træk velfungerende og baseret på en tydelig organisering af kvalitetssikringsarbejdet og et godt informationsflow i organisationen. Det understøttes af en stærk evalueringskultur. Samtidig er der områder, som ikke fungerer tilstrækkelig godt. Tilrettelæggelsen af selvevalueringen af uddannelserne betyder, at ikke alle centrale spørgsmål identificeres og behandles tilstrækkelig systematisk. Derudover er det et problem, at kvalitetsudfordringer med hensyn til fysisk studiemiljø og forskningsbasering af uddannelserne ikke håndteres effektivt.

På den baggrund indstilles Aalborg Universitet til betinget positiv institutionsakkreditering.

Baggrund

Beskrivelse af akkrediteringspanelet

- Formand: professor i skandinavisk lingvistik **Tove Bull**, tidligere rektor for UiT Norges arktiske universitet. Tove Bull har deltaget i evalueringer af kvalitetssikringssystemer på høgskoler i Norge, blandt andet Høgskulen i Sogn og Fjordane, Høgskolen i Telemark, Diakonhjemmet Høgskole og Høgskolen i Agder, og har deltaget i akkreditering af Høgskolen i Molde. Tove Bull er også medlem af internationale grupper med ansvar for det samlede eksterne kvalitetssikringssystem i henholdsvis Island og Luxembourg, og hun har deltaget i evalueringen af Université du Luxembourg, The University of Akureyri og Iceland Academy of the Arts. I Sverige har Tove Bull for Högskoleverket deltaget i evalueringen af Jönköping University, Mälardalens högskola samt Örebro universitet.

- Professor i kemiteknik **Anders Axelsson**, tidligere dekan for Lunds Tekniska Högskola ved Lunds universitet. Anders Axelsson var indtil 2015 medlem af bestyrelsen for NORDTEK (Network of the Rectors and Deans of the Technical Universities in the five Nordic countries) og har været medlem af bestyrelsen for CESAER (the Conference of European Schools for Advanced Engineering Education and Research). Anders Axelsson har blandt andet deltaget i evalueringen af ingeniøruddannelserne i Sverige for Högskoleverket, evalueringen af ingeniøruddannelserne i Norge for NOKUT og i Danmark en international evaluering af ph.d.-uddannelserne inden for ingeniørområdet, naturvidenskab, medicin mv. på AAU.

- Professor i erhvervsøkonomi **Anders Söderholm**, rektor for Mittuniversitetet, Sverige. Anders Söderholm er næstformand for Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF). Han er formand for SUHF's kvalitetsudvalg og har i den egenskab arbejdet med SUHF's forslag til fremtidens eksterne kvalitetssikringssystem i Sverige. Anders Söderholm har i de seneste år blandt andet deltaget i kvalitetsevalueringer af University of Iceland (uddannelsesområdet) og Karlstads universitet (samlet institutionsniveau).

- Læge og ph.d. **Charlotte Hjort**, enhedschef i Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitution Nord har ansvar for tilsyn af autoriserede sundhedspersoner og sundhedsfaglige organisationer som plejehjem, sygehuse mv. i Nord- og Midtjylland. Charlotte Hjort har i seks år forud været forskningschef i Hospitalsenhed Midt. Charlotte Hjort har desuden været surveyor for Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) i samme periode. Charlotte Hjort er akademisk koordinator på Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet (20 %-stilling), hvor hun er bindeled mellem instituttet og Hospitalsenhed Midt. Charlotte Hjort var medlem af akkrediteringspanelet i forbindelse med institutionsakkrediteringen af Syddansk Universitet i 2014.

- Kvalitetskoordinator på Göteborgs universitet **Malin Östling**. Malin Östlings opgaver er en del af universitetsledelsens kontor. Malin Östling koordinerer impementering og opfølgning på universitetets kvalitetssystem og de eksterne uddannelsesevalueringer, som gennemføres af Universitetskanslerämbetet. Hun er også konsulent med hensyn til universitetets interne audits af uddannelser og administration, benchmarking mv. Malin Östling har deltaget i nationale svenske arbejdsgrupper om udvikling af den nationale kvalitetskonference og som rådgiver i forbindelse med ENQA's evaluering af Univer-

sitetskanslerämbetet og er medlem af SUHF:s nationale ekspertgruppe for kvalitet (Sveriges Universitets- och Högskoleförbund). Malin Östling var medlem af den gruppe, der forestod planlægningen af CBS' program for løbende evaluering af uddannelser med eksterne eksperter, og hun deltog også som evaluator på enkeltuddannelser. Hun har tidligere været ansat i blandt andet Högskoleverket, Chalmers och Svenska Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ).

- Kandidatstuderende i filosofi ved Aarhus Universitet **Andreas Birch Olsen**. Andreas Birch Olsen har deltaget i og arbejdet med kvalitetsspørgsmål i fagudvalget på filosofi og har været medlem af og senere formand for forretningsudvalget for ARTSrådet, den samlede studenterorganisation på fakultetet. Siden 2014 har Andreas Birch Olsen været medlem af Aarhus Universitets bestyrelse.

Følgende medarbejdere fra Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) har deltaget i akkrediteringen:

- Områdechef Steffen Westergård Andersen (projektejer)
- Chefkonsulent Lars Pedersen (projektleder)
- Akkrediteringskonsulent Anne Hallenberg
- Akkrediteringskonsulent Ina Jakobine Madsen
- Akkrediteringskonsulent Simon Haugaard Corydon
- Projektmedarbejder Nicoline Wiis Nielsen.

Institutionsportræt – Aalborg Universitet

I 1970 blev Aalborg Universitetscenter stiftet ved lov, og institutionen var oprindeligt en samling af flere læreanstalter, herunder Handelshøjskoleafdelingen i Aalborg, Aalborg Teknikum, Den Sociale Højskole i Aalborg og Danmarks Ingeniørakademi i Aalborg. Universitetet blev åbnet i september 1974, hvor det bestod af et humanistisk, et samfundsvidenskabeligt og et teknisk-naturvidenskabeligt fakultet.

I 1994 skiftede universitetet navn til Aalborg Universitet (AAU). Siden 1995 er AAU fusioneret med og har etableret samarbejde med en række institutioner, hvilket blandt andet har været medvirkende til etableringen af AAU's campusser i henholdsvis Esbjerg og København. AAU's campus i Esbjerg blev til som følge af en fusion mellem AAU og Ingeniørhøjskolen i Esbjerg i 1995. I 2003 samarbejdede AAU med Ingeniørhøjskolen i København, og etablerede AAU's campus i København. I 2007 fusionerede AAU med Statens Byggeforskningsinstitut (SBi), som indgår i universitetet som en sektorforskningsenhed. I 2010 blev der desuden etableret et sundhedsvidenskabeligt fakultet med oprettelsen af en medicinuddannelse i Aalborg.

AAU har tre campusser med campus Aalborg som hovedsæde:

- Aalborg Universitet (campus Aalborg)
- Aalborg Universitet Esbjerg (campus Esbjerg)
- Aalborg Universitet København (campus København).

AAU udbyder uddannelser og driver forskning inden for både humaniora og natur-, samfunds-, ingeniør- og sundhedsvidenskab og er blandt andet kendetegnet ved problemorienteret projektarbejde i grupper i overensstemmelse med AAU's læringsmodel, Aalborg-modellen for problembaseret læring (PBL)[1].

Organisation

På AAU er forskning og uddannelse organiseret i fire fakulteter og en sektorforskningsenhed:

- Det Humanistiske Fakultet
- Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
- Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet
- Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
- Statens Byggeforskningsinstitut (SBi).

Hvert fakultet ledes af en dekan, mens sektorforskningsenheden ledes af en direktør. Fakulteternes fagmiljøer er opdelt i 19 institutter, 11 skoler og en række centre. En skole på AAU er et fagfællesskab, som består af et eller flere studienævn med fagligt beslægtede uddannelser. AAU's skoler ledes af en studieleder, som assisteres af et studieråd, der består af formænd og næstformænd for de studienævn, der hører under den pågældende skole[2].

Fakulteterne (herunder ledelse, ansatte og studerende) understøttes af AAU Fælles Service, som råder over Aalborg Universitetsbibliotek, HR-afdelingen, AAU IT Services, Rektorsekre-

[1] http://www.aau.dk/om-aau/aalborg-modellen-problembaseret-laering/.

[2] http://www.aau.dk/om-aau/organisation/skoler-studienaevn/.

tariatet, Studieservice, teknisk forvaltning samt økonomiafdelingen. Pr. 1. maj 2015 har AAU desuden oprettet en særskilt kommunikationsafdeling, AAU Kommunikation.

SBi er et forskningsinstitut med tre forskningsafdelinger, som hører under AAU, og som til daglig ledes af en direktør, som også indgår i AAU's overordnede direktion[3].

AAU's øverste myndighed er bestyrelsen, som består af 11 medlemmer, heraf 6 eksterne. De interne bestyrelsesmedlemmer repræsenterer henholdsvis det videnskabelige personale (VIP'erne), det teknisk-administrative personale (TAP'erne) og de studerende. Rektor, prorektor og universitetsdirektøren er faste deltagere uden stemmeret ved bestyrelsesmøderne. Bestyrelsen varetager AAU's interesser som uddannelses- og forskningsinstitution og fastlægger retningslinjerne og de strategiske mål for universitetet. Det er også bestyrelsen, der indgår udviklingskontrakten med uddannelses- og forskningsministeren.[4]

AAU's rektorat består af rektor, prorektor og universitetsdirektøren og varetager den daglige ledelse af AAU inden for de rammer, som bestyrelsen har fastlagt.
Sammen med dekanerne og direktøren for SBi udgør de AAU's direktion[5].

AAU's samlede organisation fremgår af figur 1.

Figur 1. AAU's organisation

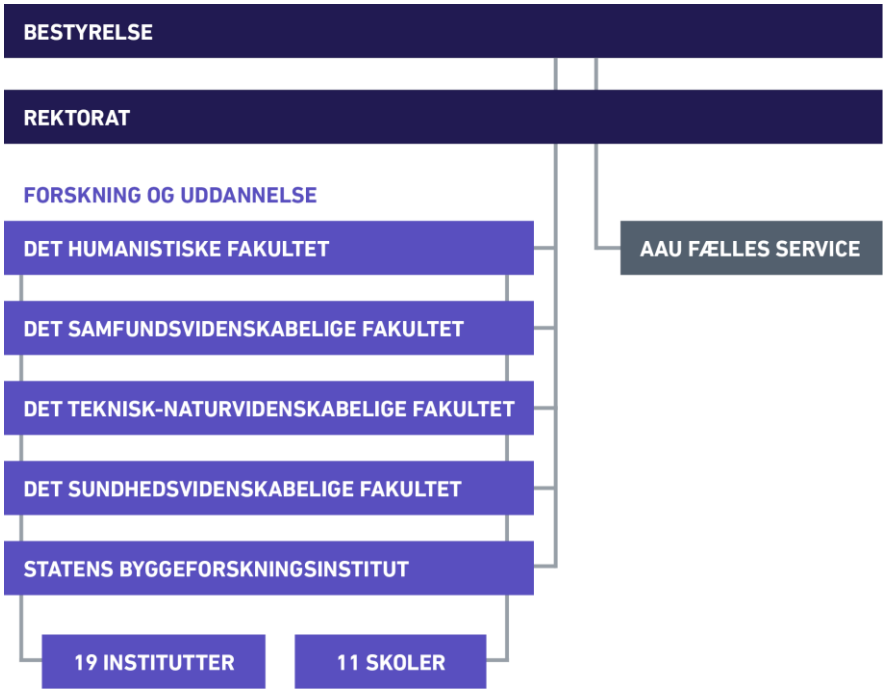

(http://www.aau.dk/om-aau/organisation/).

[3] http://www.sbi.dk/om-sbi/ledelse og http://www.aau.dk/om-aau/organisation/direktion/#_sbi.

[4] http://www.aau.dk/om-aau/organisation/bestyrelse/.

[5] http://www.aau.dk/om-aau/organisation/direktion/.

Nøgletal

Nedenfor fremgår en række centrale nøgletal for AAU, der viser antallet af studerende og optagne studerende fordelt på henholdsvis campus og hovedområde. Dertil kommer oplysninger om frafald på første studieår. De studerendes gennemførelsestider har AAU opgjort for studerende på henholdsvis bachelor- og kandidatniveau fordelt på universitetets fire fakulteter. AAU har præsenteret ledighedstal for dimittender opdelt på fakultet, og disse ledighedstal er opgjort et-otte kvartaler efter endt uddannelse. De fremgår af tabel 6 og 7.

Antal studerende og antal optagne studerende

AAU's størrelse målt på antallet af studerende fremgår af tabel 1. Der var i 2012 15.649 studerende på AAU, hvilket svarer til 11 % af det samlede antal universitetsstuderende i Danmark. AAU og CBS deler dermed pladsen som det fjerdestørste universitet i Danmark målt på antal studerende.

Tabel 1. Antal studerende på danske universiteter

	KU	AU	SDU	CBS	AAU	DTU	RUC	ITU	I alt
I alt	37.082	36.183	19.711	15.736	15.649	7.843	7.900	1.812	141.916
Andel	26 %	25 %	14 %	11 %	11 %	6 %	6 %	1 %	100 %

(Tilsynsrapport om AAU, 2014. AAU gør opmærksom på, at universitetet i 2014 har 20.115 studerende indskrevet (høringssvar, s. 1)).

Af tabel 2 fremgår antallet af studerende, der i 2013 blev optaget på hver af AAU's tre campusser. Det fremgår af tabellen, at der blev optaget flest på campus Aalborg og næstflest på campus København. Den største vækst i optaget kan imidlertid ses på campus Esbjerg.

Tabel 2. Antal optagne på Aalborg Universitet via KOT pr. 1. oktober 2013, fordelt på campus

	2009	2010	2011	2012	2013	Pct. vækst 2012-13
Esbjerg	84	81	121	163	194	19 %
København	172	215	384	541	590	9 %
Aalborg	2.369	2.742	3.412	3.782	4.295	14 %
Total	**2.625**	**3.038**	**3.917**	**4.486**	**5.079**	**13 %**

(Tilsynsrapport om AAU, 2014).

Størstedelen af de studerende på AAU studerer naturvidenskab eller sundhedsvidenskab. Antallet af studerende på AAU er steget med 16 % fra 2011 til 2012, mens der til sammenligning har været en stigning på 6 % i hele universitetssektoren.

Tabel 3. Optag gennem KOT pr. 1. oktober 2013, fordelt på hovedområder

		2009	2010	2011	2012	2013	Ændring 2012-2013
Aalborg Universitet	Humaniora	643	739	933	1.044	1.132	8 %
	Naturvidenskab	398	476	695	801	896	12 %
	Samfundsvidenskab	696	804	991	1.060	1.161	10 %
	Sundhedsvidenskab	72	143	167	188	205	9 %
	Teknisk videnskab	585	630	823	1.016	1.146	13 %
	Teologi	5	-	8	8	6	-
	MVU uddannelser	226	246	300	369	533	44 %
	I alt	**2.625**	**3.038**	**3.917**	**4.486**	**5.079**	**13 %**
Alle universiteter	Humaniora	6.655	7.355	7.960	8.116	8.450	4 %
	Naturvidenskab	3.437	3.984	4.717	4.810	5.156	7 %
	Samfundsvidenskab	7.757	8.974	9.707	9.885	9.893	0 %
	Sundhedsvidenskab	2.004	2.237	2.233	2.268	2.295	1 %
	Teknisk videnskab	1.694	1.871	2.150	2.510	2.734	9 %
	Teologi	181	209	239	205	213	4 %
	KVU uddannelser	5	-	8	8	6	-
	MVU uddannelser	2.100	2.252	2.425	2.768	3.199	16 %
	I alt	**23.833**	**26.882**	**29.439**	**30.570**	**31.946**	**5 %**

(Tilsynsrapport om AAU, 2014. AAU gør opmærksom på, at det af tabellen fremgår, at universitetet har en uddannelse i teologi, men at dette imidlertid ikke er tilfældet (høringssvar, s. 2)).

Frafald

Nedenfor ses en opgørelse over frafaldet på AAU opgjort i procent. Heraf fremgår det, at førsteårsfrafaldet er 18 %, hvilket er 1 procentpoint mindre end i hele universitetssektoren. Frafaldet er størst på humaniora, hvor det også stiger en smule. Inden for hovedområdet teknisk videnskab er frafaldet også steget fra 2011 til 2012. Samlet set har frafaldet været relativt stabilt de seneste år.

Tabel 4. Frafald på første år af bacheloruddannelsen i procent, 2010-12

		2010	2011	2012
Aalborg Universitet	Humaniora	20	21	23
	Naturvidenskab	24	22	20
	Samfundsvidenskab	12	16	14
	Sundhedsvidenskab	24	25	21
	Teknisk videnskab	13	14	16
	I alt	**17**	**18**	**18**
Alle universiteter	Humaniora	21	20	22
	Naturvidenskab	18	18	21
	Samfundsvidenskab	16	17	18
	Sundhedsvidenskab	8	8	9
	Teknisk videnskab	14	17	17
	I alt	**17**	**17**	**19**

(Tilsynsrapport om AAU, 2014).

Gennemførelse

Tabel 5 indeholder AAU's opgørelse over de studerendes gennemførelse af uddannelser på henholdsvis normeret tid og normeret tid plus ét år, fordelt på universitetets fakulteter, i de seneste tre år. Det fremgår, at over 60 % af de studerende gennemfører bacheloruddannelsen på normeret tid plus ét år på henholdsvis Det Humanistiske Fakultet, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet. På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet er andelen lidt mindre. På kandidatniveau er gennemførelsesgraden generelt højere end på bachelorniveau. På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet gennemfører over 80 % på normeret tid plus ét år.

Tabel 5. Gennemførelse på AAU på fakultetsniveau

Gennemførsel AAU, på fakultetsniveau					
Gennemførelse på normeret tid og normeret tid plus 1 år på fakultetsniveau, AAU bachelor					
FAKULTET	**År**	**Normeret tid**	**Normeret tid +1år**	**Aktiv**	**Ophørt**
HUM	2012	62%	70%	6%	23%
	2013	65%	72%	6%	22%
	2014	63%	70%	4%	26%
SAMF	2012	58%	68%	10%	23%
	2013	58%	67%	8%	25%
	2014	58%	68%	5%	27%
SUND	2012	41%	58%	19%	24%
	2013	40%	59%	15%	26%
	2014	50%	56%	7%	36%
TEK-NAT	2012	50%	63%	8%	29%
	2013	53%	63%	9%	28%
	2014	48%	61%	10%	30%

Gennemførelse på normeret tid og normeret tid plus 1 år på fakultetsniveau, AAU kandidat					
FAKULTET	**År**	**Normeret tid**	**Gennemført +1år**	**Aktiv**	**Ophørt**
HUM	2012	51%	75%	13%	12%
	2013	49%	75%	13%	12%
	2014	55%	75%	9%	15%
SAMF	2012	31%	67%	20%	13%
	2013	44%	76%	10%	14%
	2014	43%	66%	11%	22%
SUND	2012	87%	91%	4%	4%
	2013	72%	83%	6%	11%
	2014	72%	86%	3%	11%
TEK-NAT	2012	68%	84%	9%	7%
	2013	75%	85%	7%	8%
	2014	69%	81%	6%	13%

(AAU's opgørelse, høringssvar, s. 3).

Dimittendledighed
AAU har fremsendt opgørelser over dimittendledigheden fire-syv kvartaler efter dimission. Opgørelserne viser dimittendledigheden fordelt på henholdsvis hovedområde (fakultet) og campus og tegner et billede af, at dimittender fra humaniora, efterfulgt af dimittender fra samfundsvidenskab, har den højeste ledighed efter endt uddannelse.

Tabel 6. Gennemsnitlig ledighed (fire-syv kvartaler efter dimission), fordelt på fakulteter

Fakultet	Årgang	Dimittender	Gennemsnitlig ledighed efter 4-7 kvartal
HUM	10/11	293	22,6
	11/12	365	21,7
SAMF	10/11	428	18,3
	11/12	577	20,8
SUND	10/11	62	7,5
	11/12	93	13,5
TEK-NAT	10/11	554	10,5
	11/12	714	10,8

Tabel 7. Gennemsnitlig ledighed (fire-syv kvartaler efter dimission) fordelt på fakultet og campus

Fakultet	Campus	Årgang	Dimittender	Gennemsnitlig ledighed efter 4-7 kvartal (%)
HUM	Kbh.	11/12	33	16,6
	Aalborg	10/11	293	22,6
		11/12	332	22,3
SAMF	Kbh.	10/11	25	6,8
		11/12	54	5,4
	Aalborg	10/11	403	19,0
		11/12	523	22,3
SUND	Aalborg	10/11	62	7,5
		11/12	93	13,5
TEK-NAT	Esbjerg	10/11	19	9,5
		11/12	15	5,4
	Kbh.	10/11	45	18,9
		11/12	77	10,8
	Aalborg	10/11	490	9,7
		11/12	622	11,0

(Supplerende information af 18. juni 2015).

På landsplan var den gennemsnitlige bruttoledighed (fire-syv kvartaler efter dimission) for alle videregående uddannelser 11 % i både 2010 og 2011[6].

[6] http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/politiske-indsatsomrader/dimensionering/dimensioneringsmodellen

Kriterium I og II:
Kvalitetspolitik og strategi samt ledelse og organisering

Akkrediteringspanelet vurderer, at der på AAU er en formelt vedtaget kvalitetssikringspolitik og -strategi, der fastlægger konkrete mål for institutionens samlede kvalitetssikring og -udvikling, beskriver de processer og procedurer, der skal understøtte målenes opnåelse, og omfatter alle universitetets uddannelser.

Kvalitetssikringssystemet består af en kvalitetssikringspolitik med otte kvalitetsområder samt en række løbende kvalitetsprocesser med hensyn til identificering, diskussion og håndtering af kvalitetsspørgsmål på de enkelte uddannelser. Processerne er beskrevet i procedurer og gennemføres i forbindelse med blandt andet studienævnsarbejde, de årlige nøgletalsbaserede studienævns- og statusrapporter, de enkelte uddannelsers treårige selvevalueringsproces, fakulteternes årlige uddannelsesberetning til direktionen samt rektors årlige orientering af bestyrelsen. De løbende processer er med til at sikre et informationsflow gennem organisationen fra den enkelte uddannelse til rektor og direktion. Ansvarsfordelingen understøttes af proceduren *Organisering af kvalitetsledelse af uddannelser på Aalborg Universitet* samt skabelonerne for studienævnsrapporter og selvevalueringshandlingsplaner, hvor der er udpeget ansvarlige for de enkelte handlinger og tiltag. Akkrediteringspanelet vurderer således også, at kvalitetssikringsarbejdet er forankret på ledelsesniveau og i den eksisterende organisations- og beslutningsstruktur, og at arbejdet organiseres og gennemføres, så det fremmer en inkluderende kvalitetskultur. Det kommer til udtryk i de decentrale evalueringspraksisser, som gennemføres regelmæssigt og løbende på det enkelte fagelement, det enkelte semester og den enkelte uddannelse. Selvevalueringsprocessen bidrager ligeledes til et stærkt ejerskab og understøtter systematisk dialog om kvalitetssikringsarbejdet i AAU's organisation.

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU's kvalitetssikringsarbejde baserer sig på løbende indsamling, analyse og anvendelse af relevante nøgletal og andre informationer om uddannelser og udbud, og at arbejdet med nøgletal med enkelte vigtige undtagelser er baseret på klare standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling, og at der også i praksis er eksempler på, at studienævn mv. beskriver mulige og relevante årsager og tiltag. Nøgletallene er i 2015 i selvevalueringsprocessen suppleret med nøgletal for de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet (STÅ/VIP). Panelet bemærker, at der er problemer med anvendelsen af nøgletallet i praksis, hvilket adresseres nærmere under kriterium III og IV.

Akkrediteringspanelet vurderer samlet set, at kriterium I og II er *tilfredsstillende* opfyldt.

Under kriterium I og II beskrives AAU's samlede system for kvalitetssikring af uddannelser, fra strategi- og politikniveau til procedurer og de løbende monitoreringsprocesser, og dets aktører.

Først præsenteres systemet og dets aktører. Dernæst sammenstilles kvalitetspolitikkens kvalitetsområder med de understøttende procedurer. I forlængelse heraf følger en beskrivelse af de monitoreringsværktøjer, som indgår i systemet.

Kvalitetssikringssystemet – organisation og kvalitetspolitik

AAU's kvalitetssikringssystem består af kvalitetspolitikkens otte områder, en række centrale processer, først og fremmest selvevalueringsprocessen for AAU's uddannelser, samt en række aktører fra rektor til studienævn og studerende.

Kvalitetssikringspolitikken er defineret ved otte kvalitetsområder. Under hvert af de otte kvalitetsområder er der en eller flere målsætninger. Fx er der under kvalitetsområde *3. Undervisningens og studiemiljøets kvalitet* en målsætning om, at "de studerende på Aalborg Universitet har indflydelse på udviklingen af studiemiljøet" (selvevaluringsrapporten, s. 18). Den overvejende del af kvalitetsområderne understøttes desuden af procedurer. Disse vil blive gennemgået i afsnittet om kvalitetspolitik og kvalitetsprocedurer nedenfor, jf. s. 22.

Kvalitetssikringssystemet omfatter en række centrale processer, der involverer flere niveauer i organisationen. Det drejer sig først og fremmest om selvevalueringsprocessen, der på den enkelte uddannelse forløber over tre år. Selvevalueringsprocessen beskrives som "krumtappen" i AAU's kvalitetssikringssystem og består det første år af en selvevalueringsrapport, et opfølgende selvevalueringsmøde og en handlingsplan for den enkelte uddannelse.

Andre vigtige processer er den årlige studienævnsrapport på baggrund af nøgletal og den tilhørende statusrapport. Fakulteternes årlige uddannelsesberetning til direktionen og rektor samler op på årets status- og selvevalueringsrapporter. Herudover gennemføres der løbende undervisnings-, semester- og uddannelsesevalueringer. Dette uddybes under kriterium II, ligesom selvevalueringsprocessen analyseres under kriterium IV.

Kvalitetsorganisationen: ansvars- og arbejdsfordeling

AAU's organisering af kvalitetssikringsarbejdet er "indlejret og integreret i den eksisterende organisations- og beslutningsstruktur samt på alle ledelsesniveauer (bestyrelse, rektor, dekanerne, institutlederne, studielederne og studienævnene)" (selvevalueringsrapporten, s. 41). Organiseringen beskrives i proceduren *Organisering af kvalitetsledelse af uddannelser på Aalborg Universitet* (selvevalueringsrapporten, s. 41 og 61). I det følgende beskrives organisationen kort med fokus på den rolle, skolernes studieledere som ansvarlige for tværgående kvalitetssikring har.

AAU beskriver kvalitetsorganisationen i figur 2. Af figuren fremgår det, at alle organisatoriske niveauer fra studienævn til bestyrelse er involveret. I venstre side illustrerer en kraftig pil et dataflow fra studienævn til bestyrelse og en mindre kraftig pil ledelsens respons på data fra bestyrelse til studienævn. I højre side illustrerer en kraftig pil procedurer og politikker fra bestyrelse til de øvrige organisatoriske niveauer, og omvendt symboliserer en mindre kraftig pil disses inddragelse i udformningen og evalueringen af procedurer og politikker.

Figur 2. Kvalitetssikringsarbejdets forankring på ledelsesniveauer

(Selvevalueringsrapporten, s. 9).

Bestyrelsen inddrages minimum en gang om året i en drøftelse af status på kvalitetssikringsområdet på baggrund af den årlige afrapportering fra rektoratet (selvevalueringsrapporten, s. 10 og 32).

Om *rektors og direktionens* opgaver i forbindelse med kvalitetssikring hedder det, at forankringen her "skal sikre en kvalitetskultur samtidig med, at der løbende foretages monitorering og evaluering af, om universitetet som helhed lever op til lovgivningsmæssige og ministerielle krav" (selvevalueringsrapporten, s. 61). Rektor og direktionen har fx til opgave at behandle fakulteternes årlige uddannelsesberetninger og en rapport med ledighedstal for alle universitetets kandidatuddannelser. Den nye rektor og direktionen besluttede i juni 2014 at indføre adgangsbegrænsning på 54 af universitetets uddannelser, gældende fra 2015.

AAU har også nedsat S*tyregruppe for kvalitetssikring og -udvikling*, som ledes af en dekan og desuden består af prodekanerne, universitetsdirektøren, studiechefen, studerende samt fakulteternes og ledelsessekretariatets kvalitetsmedarbejdere. Styregruppen har ansvaret for at monitorere, om AAU lever op til gældende love og regler vedrørende kvalitetssikring på uddannelsesområdet, og for at sikre kontinuerlig udvikling og opdatering af kvalitetssikringssystemet. Under styregruppen er der nedsat en administrativ kvalitetssikrings- og udviklingsgruppe (selvevalueringsrapporten, s. 8 og 64). Det fremgik under akkrediteringspanelets første besøg, at styregruppen vil henvende sig til rektor, hvis noget i selve kvalitetssikringssystemet ikke virker. Formålet med selvevalueringsprocessen er at sikre kvalitet og relevans i uddannelserne, herunder at identificere eventuelle strukturelle problemer i kvalitetssikringssystemet. Herudover fremgår det, at den administrative kvalitetssikrings- og udviklingsgruppe blandt andet indsamler erfaringer med selvevalueringsprocessen, fx hvad angår anvendelsen af eksterne faglige eksperter.

På de fire *fakulteter* på AAU, Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Det Humanistiske Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, har dekanerne til opgave at varetage ledelsen af hovedområdet og sikre sammenhæng mellem forskning og uddannelse, jf. AAU's vedtægter.

Specifikke kvalitetssikringsopgaver omfatter fastsættelse af grænseværdier for nøgletal for frafald mv. og godkendelse af de enkelte uddannelsers studieordninger.

Fakulteterne har en række opgaver i forbindelse med selvevalueringen af fakultetets uddannelser, herunder at udarbejde skabeloner for rapporter og handlingsplaner, at afholde handlingsplansmøder og endelig at godkende det respektive studienævns handlingsplan og de nævnte årlige uddannelsesberetninger til direktionen. I praksis er der en arbejdsdeling, hvor prodekanerne i en række tilfælde varetager opgaverne. Således deltager prodekanerne også i Styregruppe for kvalitetssikring og -udvikling, jf. ovenfor (selvevalueringsrapporten, s. 64). En prodekan eller en sekretariatschef fra fakultetet deltager også i mødet om handlingsplanen i forbindelse med selvevalueringsprocessen (audit trail 1, s. 235).

AAU's uddannelser er organiseret i *11 skoler*, som hver især består af et antal studienævn for fagligt beslægtede uddannelser. De enkelte skoler har forskellig størrelse og dækning. Skole for Arkitektur, Design og Planlægning under Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet dækker fx tre studienævn med 28 uddannelser.

Hver skole ledes af en *studieleder*, der refererer direkte til dekanen. Studielederen har ansvar for den enkelte skole og dens aktiviteter, herunder for at koordinere og sikre, at alle uddannelser under skolen efterlever universitetets kvalitetssikrings- og udviklingsprocedurer, jf. AAU's vedtægter § 17. Organiseringen fremgår af figur 3.

Studielederne har kompetence til at få optaget punkter på studienævnets mødedagsorden og kan på den baggrund bede studienævnene om at forholde sig til relevante spørgsmål. Studielederen for Skole for Arkitektur, Design og Planlægning deltager fx i samtlige møder i skolens tre studienævn (supplerende oplysninger, s. 30).

Figur 3. AAU's organisering

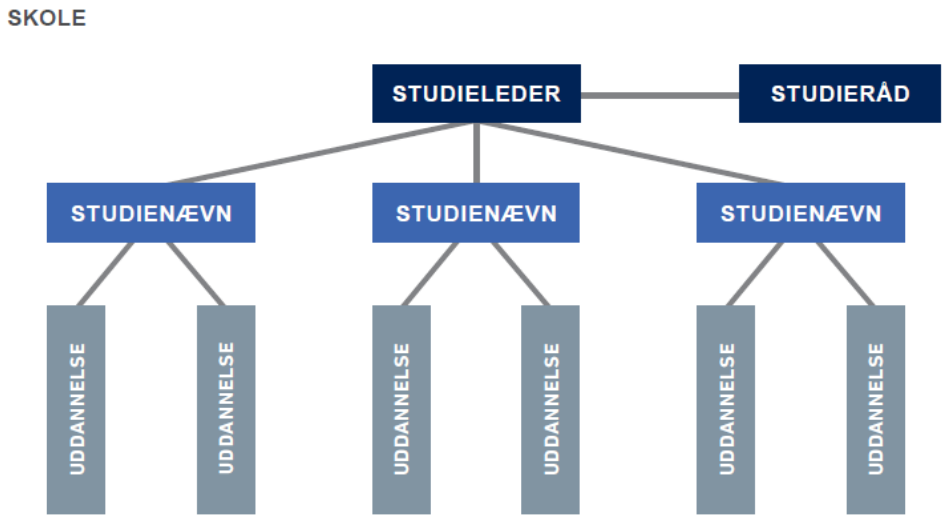

(Selvevalueringsrapporten, s. 10. AAU omfatter 11 skoler: Skole for Erkendelses- og Forandringsprocesser, Skole for Kommunikation, Æstetik & Oplevelsesteknologi, Skole for Kultur og Globale Studier, Skole for Jura, Skole for Sociologi og Socialt Arbejde, Skole for Statskundskab, Skole for Økonomi og Erhvervsstudier, Skole for Arkitektur, Design og Planlægning, Skole for Informations- & Kommunikationsteknologi, Skole for Ingeniør- og Naturvidenskab og Skole for Medicin og Sundhed (selvevalueringsrapporten, s. 10)).

Skolerne og/eller de enkelte studienævn skal på baggrund af *Decentral procedure for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser* udforme planer for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 276), jf. kriterium IV, s. 55. Studielederen har også en række opgaver i forbindelse med studienævnsrapporter og selvevalueringsprocessen, som beskrives nærmere senere i dette afsnit.

Skolernes kvalitetssikringsarbejde følger et årshjul, som også omfatter en række af studienævnets opgaver. Årshjulets elementer er fastlagt i specifikke procedurer såsom procedurer for studienævnsrapporter og procedurer for selvevalueringsrapporter og fremgår også af skolernes beskrivelser. Fx omfatter årshjulet for Skole for Arkitektur, Design og Planlægning møder med censorkorpset, og årshjulet omfatter også studienævnenes aktiviteter, fx i januar behandling af foregående semesters undervisningsevaluering, i august behandling og godkendelse af semesterbeskrivelser for det kommende forårssemester og i april gennemførelse af procedure med hensyn til frafaldstruede studerende (supplerende oplysninger, s. 29). I årshjulet for Skole for Kultur og Globale Studier indgår også skolens og studienævnenes aktiviteter. Tilsvarende årshjul og samspil med studienævn har Skole for Erkendelses- og Forandringsprocesser (supplerende oplysninger, s. 144 og 168).

Herudover er studielederen formand for studierådet, som nedsættes for hver skole og er et rådgivende organ, hvor formænd (VIP'er) og næstformænd (studerende) for studienævnene under skolen deltager.

Institutledernes kvalitetssikringsopgaver omhandler sammenhængen i instituttets forskning og undervisningen, opfølgningen på evalueringer, undervisernes faglige og pædagogiske udvikling og studiemiljøet, jf. § 15, stk. 3, i AAU's vedtægter. Kvalitetssikringssystemet placerer *ansvaret* for forskningsbasering hos institutledelserne. Kvalitetssikringssystemet omfatter ikke procedurer for den fremadrettede bemanding af semestre og moduler. Der er dog eksempler på, at institutter har det, der kaldes 'egne kvalitetssikringsprocedurer' (audit trail 2, s. 296-320). I praksis sender studienævn eller skoler en rekvisition på undervisning i et kommende semester til et eller flere institutter, der herefter udpeger VIP'er til de enkelte undervisningsopgaver. Dette behandles under kriterium III. Institutterne har herudover en række opgaver i forbindelse med selvevalueringsprocessen, særligt med hensyn til at sikre forskningsbaseringen.

Studienævnet har i samarbejde med studielederen ansvar for det daglige kvalitetssikrings- og udviklingsarbejde på den enkelte uddannelse. Det gælder særligt udarbejdelse af studieordninger og studienævnsrapporter med nøgletal for fx gennemførelse og frafald og behandling af evalueringer (selvevalueringsrapporten, s. 11-16 og 108).

Studienævnets formand er VIP på en af uddannelserne under studienævnet, mens næstformanden er studerende. Herudover er der et ligeligt antal VIP- og studentermedlemmer. Der er ingen formelle krav om, at studienævn, der dækker uddannelser på flere campusser, skal have medlemmer fra alle disse, men man er dog ifølge AAU i praksis opmærksom på det. Studienævnene har som nævnt ansvaret for en eller flere uddannelser – eksempelvis har Studienævn for Sundhed, Teknologi og Idræt ansvaret for 9 uddannelser, mens Studienævn for Byggeri og Anlæg har ansvaret for 19 uddannelser (øvrig information, s. 1-3).

Studienævnenes arbejde er organiseret efter årshjul på baggrund af specifikke procedurer om fx studienævnsrapporter mv. og er herudover fastlagt af den enkelte skole og omfatter fx gennemførelse og behandling af undervisningsevalueringer, jf. ovenfor. Studienævnet har en særlig opgave vedrørende vejledning af frafaldstruede studerende, jf. *Procedure vedr. vejledning af frafaldstruede studerende*. På baggrund af nøgletal om den enkelte studerendes studieaktivitet udarbejdes et trafiklys med kategorierne

rød, gul og grøn, som behandles, og følges op med kontakt til den studerende. Af studienævnsreferater fremgår det, at dette regelmæssigt er på dagsordenen (audit trail 3, s. 197 og 1917).

Studienævnet skal også sikre behandling af, dokumentation af og opfølgning på undervisnings-, semester- og uddannelsesevalueringer. Studienævnsformanden er ansvarlig for, at resultaterne af evalueringerne behandles. Det samme gælder dimittendundersøgelser og studiemiljøundersøgelser og censorformandskabernes årsrapporter.

Kvalitetspolitik og kvalitetsprocedurer

I det følgende behandles AAU's kvalitetspolitik og kvalitetsprocedurer med fokus på, hvordan der er fastlagt konkrete og ambitiøse mål for institutionens samlede kvalitetssikring og kvalitetsudvikling, og om systemet har beskrevet de processer og procedurer, der skal understøtte, at målene nås, og at relevante problemstillinger identificeres undervejs.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AAU har procedurer for de fleste af universitetets kvalitetsområder. Panelet noterer sig, at nogle procedurer har karakter af minimumsstandarder, der primært har til opgave at ansvarliggøre aktører, mens andre procedurer er mere udfoldede, fx procedurerne for nøgletal og selvevalueringsproces.

Politik for kvalitetssikring

Det centrale dokument i AAU's kvalitetssikringssystem er *Kvalitetssikringspolitik for uddannelsesområdet på Aalborg Universitet*, der blev godkendt i 2007, revideret i 2012 og afløst af en ny politik i 2014. I den seneste version er der indføjet en række målsætninger og procedurer inden for de otte kvalitetsområder, som er *1. Nøgletal for kvalitet, 2. Opbygning og forløb, 3. Undervisningens og studiemiljøets kvalitet, 4. Forskningsdækning og -miljøer, 5. Pædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling, 6. Nøgletal for relevans, 7. Dialog med dimittender* og *8. Samarbejde og dialog med arbejdsmarkedet.*

Politikken omfatter alle universitetets uddannelser, og målene for politikken dækker hele universitetets system for kvalitetssikring og -udvikling. AAU har siden 2005 arbejdet med at udvikle institutionens kvalitetssikringssystem og beskriver processen som forløbende over to generationer. Andengenerationskvalitetssikringssystemet er udviklet på baggrund af evalueringerne af den første generation og erfaringerne fra turnusakkrediteringerne af universitetets uddannelser. Det overordnede formål med revisionen af kvalitetssikringssystemet var at skabe et mere sammenhængende kvalitetssikringssystem. Således er der også en vis variation med hensyn til, hvornår de enkelte procedurer er indfaset i kvalitetssikringssystemet. Fx er *Aalborg Universitets politik for kvalitetssikring og -udvikling på uddannelsesområdet* vedtaget og implementeret i 2007 og revideret i henholdsvis 2009 og 2012 (selvevalueringsrapporten, s. 54-56, 65), inden den i 2014 blev afløst af *Kvalitetssikringspolitik for uddannelsesområdet på Aalborg Universitet*, der indføjede en række målsætninger inden for universitetets kvalitetsområder. *Procedure for selvevaluering og udvikling af Aalborg Universitets uddannelser* blev vedtaget i 2013. Proceduren er siden da blevet revideret to gange i henholdsvis 2014 og 2015, og skabelonen, der danner grundlag for udarbejdelsen af selvevalueringsrapporten, er blevet revideret og justeret adskillige gange (audit trail 1, s. 2, og selvevalueringsrapporten, s. 556). *Procedure for studienævnsrapporter* blev godkendt i 2013 og revideret i 2014. *Procedure for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser* blev godkendt i 2008 og afløst af en ny procedure i 2013 (selvevalueringsrapporten, s. 273).

Under akkrediteringspanelets besøg blev kvalitetssikringssystemet karakteriseret som en form for platform, der sikrer, at uddannelserne lever op til en række minimumsstandarder. Flere dekaner tilkendegav samtidig, at der parallelt med det formelle sy-

stem også pågår et mere uformelt kvalitetssikringsarbejde, som derfor ikke på samme måde fremgår af beskrevne procedurer.

Målsætninger og procedurer

Under hvert af de otte kvalitetsområder er der opstillet en eller flere målsætninger. Fx lyder en målsætning for kvalitetsområde *2. Opbygning og forløb*, at "[u]ddannelsernes mål for læringsudbytte er beskrevet i en kompetenceprofil, der er tilrettelagt efter den relevante typebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser", mens en af målsætningerne for kvalitetsområde *3. Undervisningens og studiemiljøets kvalitet* er, at "[d]er stilles fysiske rammer, der bidrager til stimulering af de studerendes læring, til rådighed for de studerende".

En overvejende del af kvalitetsområderne er understøttet af procedurer. Inden for kvalitetsområde *3. Undervisningens og studiemiljøets kvalitet* er en procedure fx, at universitetet jævnligt foretager centrale studiemiljøvurderinger, der kan differentieres på campus- og studienævnsniveau. Ligeledes er det en procedure inden for kvalitetsområde *8. Samarbejde og dialog med arbejdsmarkedet*, at hvert fakultet på AAU udarbejder et kommissorium for sine aftagerpaneler, hvoraf krav til panelernes sammensætning, mødefrekvens- og ansvarsfordeling fremgår.

Der er en vis variation med hensyn til, hvor centralt i organisationen de enkelte procedurer er formuleret, idet nogle procedurekrav henviser til andre niveauer, fx at skolerne og/eller studienævnene skal udarbejde decentrale procedurer for undervisningsevalueringer. Uddybelsen af de enkelte procedurer finder sted efterfølgende under dette kriterium samt under kriterierne III, IV og V, mens de i dette afsnit blot præsenteres kort.

Boks 1. Akkrediteringspanelets sammenstilling af centrale procedurer mv.

Kvalitetsområde 1. Nøgletal for kvalitet

- *Notat om nøgletal og grænseværdier:* Specifikke kvalitetssikringsopgaver omfatter fastsættelse af grænseværdier for nøgletal for frafald, gennemførelse, effektivitet, VIP/DVIP-ratio samt ledighed.
- *Procedure for studienævnsrapporter:* Der produceres årligt for hvert enkelt studienævn en studienævnsrapport omhandlende følgende nøgletal for uddannelserne: optag, bestand, dimittender, frafald, gennemførelsestid, karakterstatistik, STÅ-produktion, effektivitet, antal årselever og antal betalende studerende (masteruddannelser).
- *Procedure vedr. vejledning af frafaldstruede studerende:* Der gennemføres en særlig procedure vedrørende vejledning af frafaldstruede studerende for at understøtte uddannelsernes arbejde med at forbedre de studerendes gennemførelsestid og mindske frafaldet (selvevalueringsrapporten, s. 176-179).

Kvalitetsområde 2. Opbygning og forløb

- Fakulteternes skabelon for studieordninger: Alle fakulteter er forpligtet til at udarbejde en skabelon for studieordninger, der indeholder krav til studienævnene om, hvad studieordningerne skal indeholde. De enkelte studieordninger udarbejdes således af studienævnene i henhold til fakultetets fælles rammer og godkendes af dekanatet.
- *Procedure for udarbejdelse af semesterbeskrivelser:* Studieordningerne er centrale dokumenter med hensyn til sikringen af, at uddannelsernes niveau lever op til typebeskrivelserne i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse, og for at sikre, at de bliver udmøntet, har AAU indført en procedure for semesterbeskrivelser, der blev godkendt i 2013 og revideret i 2014 (selvevalueringsrapporten, s. 249-251). Det forventes, at semesterbeskrivelserne er indført på alle uddannelser i foråret 2016.
- *Ramme for dialog med censorer og censorformandskaber tilknyttet Aalborg Universitet:* Universitetet har i 2015 udarbejdet en ramme for dialogen med censorer og censorformandskaber tilknyttet AAU (selvevalueringsrapporten, s. 262-264).

Kvalitetsområde 3. Undervisningens og studiemiljøets kvalitet

- *Proceduren for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser:* AAU har en overordnet procedure for evaluering, som blev godkendt i 2008 og afløst af en ny procedure i 2013. Skolerne og/eller de enkelte studienævn skal udforme deres egne planer for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser på baggrund af procedurens mindstekrav. Kvalitetssikringsgruppen har udarbejdet en evalueringsguide, som skolerne og/eller de enkelte studienævn kan anvende som inspiration i forbindelse med udarbejdelse af evalueringerne (selvevalueringsrapporten, s. 310-345). Af proceduren fremgår det, at der som afslutning på hvert semester skal foretages en samlet evaluering af semesteret, herunder af de studerendes studie- og læringsmiljø (selvevalueringsrapporten, s. 275).
- Universitetet foretager jævnligt centrale studiemiljøvurderinger, der kan differentieres på campus- og studienævnsniveau.
- *Politik for studie- og karrierevejledning på Aalborg Universitet.*

Kvalitetsområde 4. Forskningsdækning og -miljøer

- Institutterne har formuleret deres egne kvalitetssikringsprocedurer eller beskrevet praksisser som led i deres implementering af universitetets samlede kvalitetssikringssystem med hensyn til den fremadrettede bemanding af uddannelsernes fagelementer (supplerende

oplysninger). Opfølgning på STÅ/VIP-ratioen vil fra 2015 være en del af den årlige monitorering (selvevalueringsrapporten, s. 20).

- Hvert år udarbejder dekanerne desuden en uddannelsesberetning for egne uddannelser med særligt fokus på forbedringspotentialer og igangsatte handlinger (selvevalueringsrapporten, s. 2).

Kvalitetsområde 5. Pædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling

- *Politik for undervisernes pædagogiske kompetenceudvikling:* opstiller en række retningslinjer for udvikling af undervisernes pædagogiske kompetencer (selvevalueringsrapporten, s. 418). AAU har desuden en central pædagogisk enhed, som leverer kurser i pædagogik og undervisningsmetoder. Enheden kaldes AAU Learning Lab, og herfra rekvirerer institutterne kurser til instituttets ansatte (selvevalueringsrapporten, s. 422).

Kvalitetsområde 6. Nøgletal for relevans

- *Notat om nøgletal og grænseværdier:* Der bliver årligt udarbejdet ledighedsstatistik for alle uddannelser/studieretninger på AAU, som de enkelte studienævn efterfølgende behandler sammen med studienævnsrapporten og øvrige nøgletal i forhold til de centralt fastlagte grænseværdier.

Kvalitetsområde 7. Dialog med dimittender

- *Procedure for dimittendundersøgelser:* AAU har i 2014 udviklet en fælles procedure for dimittendundersøgelser. Dimittendundersøgelserne følger universitetets turnusplan for selvevaluering, så alle universitetets uddannelser har gennemført en dimittendundersøgelse inden for den treårige periode, som selvevalueringen løber over (selvevalueringsrapporten, s. 470-473).

Kvalitetsområde 8. Samarbejde og dialog med arbejdsmarkedet

- AAU's samarbejde med omgivelserne: beskrivelse af AAU's *Projektsamarbejder, praktikaftaler og øvrige samarbejde med omgivelserne.*
- *Kommissorium for aftagerpaneler:* Hvert fakultet på AAU har udarbejdet et kommissorium for fakultetets aftagerpaneler. Heraf fremgår krav til panelernes sammensætning, mødefrekvens og ansvarsfordeling med hensyn til mødeplanlægning.
- *Procedure for udvikling af nye uddannelser:* indeholder beskrivelse af processen og diverse beslutningsniveauer, som en ansøgning om ny uddannelse gennemgår.

Selvevalueringsprocessen

- I tillæg til procedurerne for de enkelte kvalitetsområder gennemføres der hvert tredje år en overordnet selvevaluering af hver uddannelse. Denne selvevaluering syntetiserer og sammenfatter data, der er genereret i løbet af en treårig periode, fra samtlige otte kvalitetsområder (selvevalueringsrapporten, s. 557-561). Selvevalueringsprocessen behandles selvstændigt under kriterium I-II og IV.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har opstillet konkrete mål, hvad angår kvalitetspolitikkerne, vedrørende opbygning og forløb samt undervisningens og studiemiljøets kvalitet. Ligeledes vurderer panelet, at kvalitetspolitikkens mål dækker alle universitetets uddannelsestyper.

Akkrediteringspanelet vurderer også, at der er procedurer for udmøntningen af politikkerne. Med hensyn til bemanding af uddannelserne har institutterne formuleret egne kvalitetssikringsprocedurer eller beskrevet praksisser for dette arbejde.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at størstedelen af procedurerne i universitetets kvalitetssikringssystem er forholdsvis nye (dvs. et-to år gamle). Samtidig anerkender panelet dog, at langt størstedelen af procedurerne har deres udspring i procedurer fra første generation af kvalitetssikringssystemet, hvorfor panelet generelt har tillid til, at størstedelen af procedurerne er gennemprøvede.

Monitorering af kvalitetssikringsarbejdet

Ovenfor er kvalitetssikringssystemets aktører, politik og procedurer gennemgået.

I det følgende beskrives det, hvordan AAU anvender nøgletal i kvalitetssikringsarbejdet og herunder mål og procedurer i forbindelse med studienævnsrapporter og selvevalueringer, hvor nøgletal også indgår. Herudover beskrives fakulteternes uddannelsesberetninger. Selvevalueringsprocessens beskrevne procedurer behandles i disse afsnit, men det er værd at bemærke, at den behandles flere steder, særligt under kriterium IV om selvevalueringsprocessen i praksis. Derudover nævnes processen i de enkelte afsnit om henholdsvis forskningsbasering, fagligt niveau og beskæftigelse.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AAU har løbende processer for præsentation, diskussion og håndtering af kvalitetsspørgsmål, og at de finder sted i de relevante fora, ligesom panelet konstaterer, at AAU

har erfaring med indsamling og anvendelse af nøgletal. Derfor ser panelet det også som en styrke, at nøgletal i studienævnsrapporter præsenteres komparativt, hvad angår både tid (over flere år) og rum (på tværs af uddannelser), da det muliggør benchmarking.

Der er i 2015 indført en systematisk anvendelse af nøgletal om de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet (STÅ/VIP-ratioen) i selvevalueringsprocessen. Akkrediteringspanelet bemærker, at der aktuelt er problemer med anvendelsen af nøgletallet i praksis. Panelet konstaterer, at de enkelte uddannelser skal vurdere, hvornår ratioen er tilfredsstillende, og at der ikke er beskrevet en proces eller retningslinjer for dette. Dette adresseres under kriterium III og IV, jf. s. 34 og 55.

Nøgletal

Nøgletal for kvalitet er et selvstændigt kvalitetsområde for AAU med egne målsætninger: Nøgletallene skal løbende opdateres og være tilgængelige for relevante medarbejdere. De skal udarbejdes ud fra faste definitioner og et fælles grundlag for at sikre en ensartet forståelse og behandling af nøgletal samt mulighed for sammenligning over tid og på tværs af uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 13).

Nøgletallene vedrører for heltidsuddannelser optag, bestand, dimittender, karakterstatistik, STÅ-produktion, frafald og gennemførelse, effektivitet og forskningsdækning (VIP/DVIP-ratio, STUD/VIP-ratio og STÅ/VIP-ratio) og ledighed (kandidatuddannelser). For deltidsuddannelser vedrører nøgletallene optag, bestand, dimittender, årselever og betalende studerende og forskningsdækning (VIP/DVIP-ratio og STUD/VIP-ratio). Optag, bestand, dimittender mv. opgøres over flere år, mens VIP/DVIP-ratioen opgøres for det senest afsluttede studieår (selvevalueringsrapporten, s. 591 og 579).

Arbejdet med nøgletal er understøttet af *Notat om nøgletal og grænseværdier på Aalborg Universitet* (selvevalueringsrapporten, s. 110), der omhandler dels definitioner af og opgørelsesmetoder med hensyn til nøgletal og dels fakulteternes grænseværdier, der følger sektordefinitionerne.

Det interne datawarehouse-system, QlikView, er til rådighed for alle universitetets miljøer og ledelseslag. QlikView har ifølge AAU ca. 150 brugere fra studieledere, studienævnsformænd, institutledere og dekaner til administrativt personale (selvevalueringsrapporten, s. 14).

Nøgletallene indgår i det systematiske kvalitetssikringsarbejde, jf. *Procedure for studienævnsrapporter* og *Procedure for selvevaluering og udvikling af Aalborg Universitets uddannelser*.

Grænseværdier

AAU fastlægger grænseværdier for den overvejende del af nøgletallene. Formålet med grænseværdierne er at angive, hvornår bestemte forhold kræver analyse og eventuelt handling. Studienævnene skal i samarbejde med studielederen ”afdække mulige årsager og beskrive eventuel opfølgende/korrigerende handlinger for de uddannelser, der afviger negativt fra fakultetets grænseværdier” (selvevalueringsrapporten, s. 112).

Disse grænseværdier er baseret på ”refleksioner over landsgennemsnit, hvor det er muligt, og fakultetets gennemsnit” (selvevalueringsrapporten, s. 112), og de indarbejdes i fakultetets procedurer for arbejdet med selvevalueringsrapporter og studienævnsrapporter.

Fx må grænseværdien for frafald på kandidatuddannelser i 2015 ikke være over 12 % på uddannelser på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og 15 % på Det Humanistiske Fakultet. Der er ligeledes knyttet grænseværdier til VIP/DVIP-ratioen specifikt for hvert af de fire fakulteter.

Med hensyn til STÅ/VIP-ratioen hedder det: ”På nuværende tidspunkt findes der ikke

sammenligningstal for hovedområdet. Indtil sådanne foreligger, skal den enkelte uddannelse vurdere, hvorvidt ratioen er tilfredsstillende. Hvis ratioen ikke er tilfredsstillende, skal der redegøres for forskningsdækningen" (selvevalueringsrapporten, s. 119). Det fremgår ikke, i hvilken proces eller på hvilket grundlag den enkelte uddannelses vurdering skal være baseret.

Grænseværdien for ledighed fastlægges ligesom ledighedsgraden for kandidatuddannelserne i det kvartal, som indeholder den dato, der ligger seks måneder efter gennemførelsen. Der udarbejdes fra 2014 én gang årligt en rapport med ledighedstal for de enkelte kandidatuddannelser til direktionen og fakulteterne, jf. kriterium V (selvevalueringsrapporten, s. 23). Tabel 8 viser de enkelte fakulteters grænseværdier for ledighed.

Tabel 8. Grænseværdier for ledighed

Grænseværdi for /ledighed	
Ledighedsgrad for kandidatuddannelserne målt i det kvartal, som indeholder den dato, der ligger 6 måneder efter fuldførelsen, må ikke være:	
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	• over 27 %
Det Humanistiske Fakultet	• over 41 %
Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet	• TEK: over 31 % • NAT: over 32 %
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet	• SUND: over 21 % • TEK: over 36 % • NAT: over 37 %

(Selvevalueringsrapporten, s. 120).

Den treårige selvevalueringsproces

I dette afsnit beskrives de generelle mål og procedurer for AAU's treårige selvevalueringsproces, herunder samspillet med studienævnsrapporterne. I afsnittet om selvevalueringsprocessen under kriterium IV beskrives praksis med fokus på sammenhængen mellem input og selvevalueringsrapporter, handlingsplanerne, de eksterne eksperters rolle, monitoreringen af selvevalueringsprocessen mv. Herudover behandles det under kriterium IV, hvordan selvevalueringsprocessen samler op på kvalitetsområderne vedrørende forskningsbasering og beskæftigelse. Selvevalueringsrapporterne og -processen inddrages herudover løbende under kriterierne for at belyse, hvordan AAU på denne måde konkret sikrer uddannelsernes kvalitet og relevans.

Akkrediteringspanelet konstaterer, jf. kriterium IV, at rapporteringen har fokus på de otte kvalitetsområder, men på den anden side er der i rapporterne ikke en samlet analyse og diskussion af uddannelsen og herunder de mere langsigtede udviklingsmuligheder og uddannelsens svagheder, styrker og potentialer i et samlet perspektiv.

Akkrediteringspanelet konstaterer desuden, at de problemer, der adresseres i selvevalueringsrapporter og på selvevalueringsmøder, også inddrages i handlingsplanerne gennem konkrete tiltag og klar ansvarsfordeling.
Akkrediteringspanelet konstaterer, jf. kriterium IV, at der er en uensartet praksis med hensyn til, hvilke faglige eksperter der deltager i processen, ligesom antallet af uddannelser pr. møde varierer. Panelet noterer sig også, at selvevalueringsrapportens

og flere selvevalueringsmøders behandling af forskningsbasering er kvantitativ, tabelbaseret og kortfattet og ikke systematisk identificerer kvalitative problemstillinger på AAU's mange tværfaglige uddannelser, fx med hensyn til samspillet mellem fag og forskningsområder.

Formålet med selvevalueringerne er, at der systematisk indsamles eksisterende viden og skabes ny viden om uddannelsernes kvalitet og relevans og ved hjælp af den systematiske selvevaluering skabes et overblik over de enkelte uddannelsers styrker og svagheder. Sigtet er ifølge AAU også, at selvevalueringerne bliver kilde til indsigt og anledning til refleksion (selvevalueringsrapporten, s. 27).

AAU's selvevalueringer er struktureret på baggrund af information om kvalitetssikringspolitikkens otte kvalitetsområder, som det fremgår af figur 4. Proceduren blev godkendt i 2013 og revideret i 2014 og 2015. Fx er formål præciseret til grundlag for refleksioner vedrørende mulig justering eller videreudvikling af uddannelserne, ligesom det er præciseret, at der i slutningen af hvert af de to sidste år i perioden udarbejdes en statusrapport vedrørende implementeringen af handlingsplanerne (audit trail 1, s. 306-307).

I 2015 har to tredjedele af AAU's uddannelser gennemløbet processens første år, og der er udarbejdet en samlet turnusplan for selvevalueringer på AAU i perioden 2014-16 (supplerende oplysninger, s. 198).

I *Procedure for selvevaluering og udvikling af Aalborg Universitets uddannelser* beskrives de enkelte trin i processen (selvevalueringsrapporten, s. 557-561). Studielederne har det overordnede ansvar for at koordinere og sikre, at proceduren følges med hensyn til selvevalueringsrapporter, selvevalueringsmøder og handlingsplaner for alle uddannelser under skolens studienævn. Studielederne har ifølge proceduren også ansvar for at inddrage eksterne eksperter og aftagere, herunder for at forventningsafstemme med de eksterne eksperter og aftagerne, blandt andet med hensyn til specifikke opmærksomhedspunkter, der ønskes særlig sparring om.

Fakultetet udarbejder og fremsender en tidsplan for processen og udarbejder en skabelon for selvevalueringsrapporten og godkender den endelige handlingsplan for uddannelsen.

Studienævnsformanden skal i samarbejde med studielederen udarbejde en kort selvevalueringsrapport for hver uddannelse. Rapporten skal som minimum indeholde en beskrivelse og analyse af relevante indikatorer inden for hvert af de otte kvalitetsområder, dvs.1. *Nøgletal for kvalitet*, 2. *Opbygning og forløb* osv. Selvevalueringsrapporterne drøftes i studienævnet, og herefter sikrer studielederen rapportens kvalitet, inden den tages op på selvevalueringsmødet.

Som nævnt ovenfor indgår nøgletal som et område i selvevalueringsrapporten. Skabelonen for selvevalueringsrapporten fra 2015 omfatter STUD/VIP-ratio (antal personer) og VIP/DVIP-ratio (årsværk) for det senest opgjorte år, og STÅ/VIP-ratio (årsværk) er tilføjet skabelonen i foråret 2015 (selvevalueringsrapporten, s. 565 og 577-579, audit trail 2, s. 155-158, selvevalueringsrapporten, s. 20). Se også boks 2.

Der gennemføres herefter et selvevalueringsmøde om uddannelsen, hvor dekan og/eller prodekan og fakultetets sagsbehandler, institutledere, studieleder og skolens sagsbehandler, studienævnsformand, næstformand for studienævnet (studerende), studienævn, aftagerrepræsentant(er) og ekstern faglig ekspert deltager.

Figur 4. Selvevalueringsprocessen

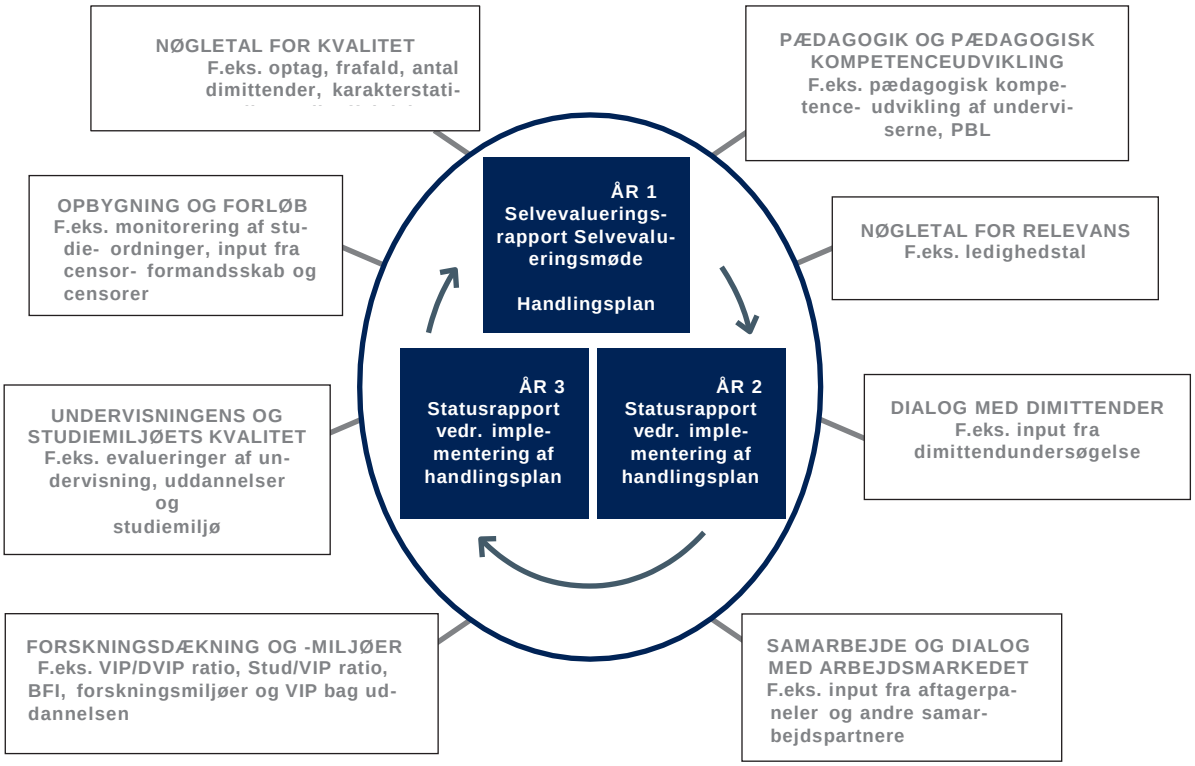

(Selvevalueringsrapporten, s. 27).

Der er ikke procedurer for, hvor mange uddannelser der behandles på et selvevalueringsmøde eller i en selvevalueringsrapport. Der er heller ikke procedurer for udpegning af eksterne faglige eksperter eller deres opgave før, under eller efter mødet. På mødet skal der på grundlag af selvevalueringsrapporten ske en nærmere drøftelse og evaluering af uddannelsen, herunder en vurdering af den enkelte uddannelse som helhed, en vurdering af effekten af tidligere igangsatte indsatser, analyser af problemstillinger og drøftelse af relevante handlinger. AAU anfører, at det ikke er hensigten, at der skal være et 1:1 forhold mellem selvevalueringsrapport, selvevalueringsmøde og selvevalueringshandlingsplan for en konkret uddannelse (høringssvar, s. 2). Studielederen udarbejder efter selvevalueringsmødet en handlingsplan i samarbejde med studienævnsformanden og næstformanden. Fakultetet afholder et handlingsplansmøde med dekanat, studienævnsformand, studieleder samt institutleder(e), og fakultetet justerer eventuelt handlingsplanen og godkender den endeligt.

Som afslutning på første år udarbejder fakultetet på baggrund af årets selvevalueringshandlingsplaner og studienævnenes statusrapporter en uddannelsesberetning til direktionen, der drøfter overordnede og generelle tendenser samt eventuelle udfordringer og problemstillinger på de enkelte uddannelser.

I processens andet år er der fokus på implementeringen af handlingsplanen. Studielederen udarbejder en statusrapport om implementeringen af handlingsplanen. Statusrapporten behandles i studienævnet i sammenhæng med den årlige behandling af

nøgletal på et studienævnsmøde i oktober/november. Studielederen sender derefter denne statusrapport samt en status vedrørende nøgletallene til fakultetet og dekanatet, jf. *Procedure for studienævnsrapporter*, der indkalder studieleder og studienævnsformand til et møde, hvor statussen drøftes. En tilsvarende proces finder sted i processens tredje år (selvevalueringsrapporten, s. 561).

De årlige studienævnsrapporter med nøgletal

Formålet med studienævnsrapporterne er ifølge proceduren, at "der løbende og systematisk sker en indsamling, analyse og anvendelse af relevante nøgletal for uddannelserne med henblik på disses kvalitetssikring og -udvikling. Dette sker, ved at der årligt for hver enkelt af studienævnets uddannelser produceres nøgletal, der behandles og følges op på af uddannelsesledelsen" (selvevalueringsrapporten, s. 135-140).

Nøgletallene, der indgår i rapporten, omhandler optag, bestand, dimittender, frafald/gennemførelse, karakterstatistik, STÅ-produktion, effektivitet, årselever og betalende studerende (masteruddannelser). Herudover indgår der fra oktober 2015 VIP/DVIP-ratio for de enkelte uddannelser samt ledighedstal. Fakulteterne trækker studienævnsrapporter med nøgletal i QlikView for alle studienævn under det pågældende fakultet. Fakulteterne sender studienævnsrapporterne og grænseværdier samt nøgletal for forskningsdækning og ledighed til studielederen og institutlederen samt til studienævnsformanden og dekanatet.

Studienævnsformanden skal sikre, at de fremsendte nøgletal bliver behandlet på et studienævnsmøde. Vurderingerne af de enkelte nøgletal skal blandt andet tage afsæt i fakultetets fastsatte grænseværdier samt fakultetsgennemsnittet for effektivitet, gennemførelse, frafald og ledighed. Studienævnsformanden udarbejder på baggrund af de fremsendte nøgletal og drøftelserne i studienævnet en kort statusrapport. Dette falder sammen med behandlingen af opfølgningen på selvevalueringsprocessens andet år, jf. ovenfor. Studielederen indsender en samlet indstilling for skolen og vedlægger statusrapporterne til fakultetet og institutlederen.

Et eksempel på en statusrapport er fra bachelor- og kandidatuddannelserne i international virksomhedskommunikation, hvor der var et frafald på 34-38 % i perioden frem til 2012. I rapporten gør fakultetet opmærksom på, at frafaldet er større end fakultetsgennemsnittet. I redegørelsen og uddybningen skriver studienævnet: "På grund af politikken om åbent optag har især SIV engelsk oplevet en øget tilstrømning af studerende med lavt fagligt indgangsniveau og/eller ringe motivation, som klart har påvirket frafaldet i negativ retning." Tiltagene omfatter, at adgangskravet fra 2016 sættes til karakteren 4, at et mentorkorps fortsat prioriteres, og at der afholdes studiecafeer på 1. og 2. semester (audit trail 3, s. 2153).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at information om nøgletal samt kvalitative drøftelser og initiativer i overvejende grad genfindes i et informationsflow mellem studienævnsrapport, selvevalueringsrapport og fakultetets uddannelsesberetning til direktionen.

Af studienævnsrapporten for kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser fremgår et relativt stort frafald på 15-20 % på campus Aalborg og 14-16 % på campus København i 2013 og 2014. Dette gav anledning til drøftelser i studienævnet i 2013. I 2013 lagde studienævnet særligt vægt på, at studerende, der er indskrevet, men som reelt ikke starter på kandidatuddannelsen, hurtigt bliver udskrevet, så de ikke tæller med i frafaldsstatistikken. Studienævnet lagde desuden vægt på at styrke initiativer til at øge gennemførelsesgraden, herunder vejlederkontakt, særligt mellem 9. semester og specialesemesteret (audit trail 3, s. 867). I 2014 konstaterede studienævnet, at frafaldet på uddannelserne i København og Aalborg fortsat var stort, og det gav anledning

til at indføre blandt andet studentersamtaler (SUS-samtaler, se under kriterium IV) med henblik på at øge gennemførelsesgraden (audit trail 3, s. 832). De samme tiltag kan genfindes i fakultetets uddannelsesberetning til direktionen i januar 2015 (audit trail 1, s. 1586). Uddannelsens selvevalueringsrapport samler op på ovenstående ved at have frafald som et opmærksomhedspunkt for uddannelsen. Uddannelsen oplister fire initiativer: sikring af datamaterialet om frafald, bedre information og forventningsafstemning med kommende studerende, SUS-samtaler og AAU's generelle trafiklysprocedure i forbindelse med vejledning af frafaldstruede studerende (audit trail 1, s. 1179).

Studienævnenes opfølgende statusrapporter fra 2015 omfatter også forskningsbasering. Det fremgår af *Skabelon for statusrapporter TEKNAT 2015*, at VIP/DVIP-ratioen opgøres efterfulgt af eventuelle opmærksomhedspunkter, uddybning og eventuel opfølgning. Nøgletallene trianguleres med konklusionen vedrørende forskningsdækning i selvevalueringsrapport/handlingsplan (supplerende oplysninger, s. 216). Hvis nøgletallene for forskningsdækning ikke er tilfredsstillende, er det dekanatets ansvar at involvere institutlederen (selvevalueringsrapporten, s. 137). Dekanatet indkalder årligt alle studieledere og studienævnsformænd til et eller flere møder, hvor statusrapporterne drøftes, og eventuel opfølgning aftales. Dekanen opsummerer årligt data vedrørende kvaliteten af fakultetets uddannelser og drøfter disse med direktionen (selvevalueringsrapporten, s. 14 og 137).

Fakulteternes årlige uddannelsesberetning

Dekanerne udarbejder årligt en uddannelsesberetning for egne uddannelser, der udgør grundlaget for orientering af direktionen om de overordnede og generelle tendenser i forbindelse med de seneste selvevalueringer og statusrapporter (selvevalueringsrapporten, s. 28). Uddannelsesberetningen følger en skabelon, som er gældende for alle fakulteter. Uddannelsesberetningen skal dække alle otte kvalitetsområder og fx med hensyn til kvalitetsområde *3. Undervisningens og studiemiljøets kvalitet* svare på følgende: "Hvilke overordnede handlinger er der igangsat med årets selvevalueringshandlingsplaner for at realisere identificerede forbedringspotentialer i forhold til undervisningens og studiemiljøets kvalitet?"

Nøgletallene angives "samlet for de uddannelser, der har påbegyndt selvevalueringsprocessen det foregående år (opdelt på studienævn). For hvert nøgletal sammenlignes tallene for de uddannelser, der er under selvevaluering under de enkelte studienævn med fakultetsniveauet (…) For hvert nøgletal beskrives det overordnet hvilke handlinger, der er igangsat med årets selvevalueringshandlingsplaner for at realisere identificerede forbedringspotentialer" (selvevalueringsrapporten, s. 625-630). Fx beskrives effektiviteten på fakultetets kandidatuddannelser i en tabel i fakultetets uddannelsesberetning (se tabel 9).

Af *Uddannelsesberetning for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet 2015* fremgår det, at "[p]å enkelte uddannelser har visse fag fremvist relativt høje dumpeprocenter. Det er kortlagt, at sådanne forhøjede tal har sammenhæng med den arbejdsbelastning, der følger af studieordningen ..." (selvevalueringsrapporten, s. 644). Der sættes derfor fokus på fag med høje dumpeprocenter, som eksempelvis via studieordningsændringer skal opnå en lavere dumpeprocent.

Tabel 9. Effektivitet for kandidatuddannelser (pr. akademisk år)

FAKULTET	År	2011/12	2012/13	2013/14
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet		0,64	0,65	0,68
STUDIENÆVN/UDDANNELSE	År	2011/12	2012/13	2013/14
Politik og administration		0,66	0,71	0,73
Samfundsfag		0,75	0,63	0,75
IT-ledelse		0,93	0,89	0,91
Erhvervsøkonomi		0,75	0,78	0,86
Samfundsøkonomi		0,86	0,73	0,65
Revisorkandidat		0,56	0,62	0,54
Erhvervsjura		0,85	0,82	0,86
Jura		0,86	0,74	0,83
Historie		0,54	0,69	0,79
Internationale forhold, europæiske studi-		0,73	0,81	0,71
Internationale forhold, udviklingsstudier		0,76	0,76	0,83

(Selvevalueringsrapporten, s. 644. AI's egen tabelskabelon er anvendt).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har et samlet kvalitetssikringssystem, der består af en kvalitetssikringspolitik med otte kvalitetsområder og en række løbende kvalitetsprocesser på de enkelte uddannelser og en ansvarsfordeling, der involverer aktører i organisationen fra rektor til studienævn.

Der er på AAU løbende processer med hensyn til identificering, diskussion og håndtering af kvalitetsspørgsmål. De finder sted i forbindelse med studienævnsarbejdet og i studierådene (på skolerne), i forbindelse med de årlige nøgletalsbaserede studienævns- og statusrapporter, selvevalueringsprocessen og fakulteternes årlige uddannelsesberetning til direktionen samt i forbindelse med rektors årlige orientering af bestyrelsen. De løbende processer er med til at sikre et informationsflow gennem organisationen fra den enkelte uddannelse til rektor og direktion, der betyder, at identificerede kvalitets- og relevansproblemer adresseres på de respektive niveauer.

Akkrediteringspanelet vurderer, at det er en styrke, at AAU's kvalitetssikringssystem og kvalitetssikringsarbejde er forankret i den eksisterende organisation og er med til at understøtte en stærk kvalitetskultur. Dette gør det muligt at integrere kvalitetssikringsarbejdet i andre processer og prioriteringer på AAU. Der er en tydelig ansvarsfordeling, som også understøttes af proceduren *Organisering af kvalitetsledelse af uddannelser på Aalborg Universitet*, ligesom der i skabelonerne for studienævnsrapporter og selvevalueringshandlingsplaner er udpeget ansvarlige for de enkelte handlinger og tiltag. Panelet bemærker samtidig, at der også er eksempler på, at ansvarsfordelingen i praksis har fremstået uklar i forbindelse med håndteringen af fysiske ressourcer. Dette adresseres under kriterium IV, jf. s. 55.

AAU har erfaring med at arbejde med indsamling og anvendelse af nøgletal om gennemførelse, optag, frafald, dimittender, karakterer mv. i studienævnsrapporter, selvevalueringsrapporter og fakulteternes uddannelsesberetninger. Akkrediteringspanelet ser det som en styrke, at nøgletal i studienævnsrapporter præsenteres komparativt for flere år og på tværs af uddannelserne under det enkelte studienævn, da det

muliggør benchmarking i studienævnsrapporterne. Samtidig bemærker panelet, at VIP/DVIP-ratioen kun opgøres for et år. Panelet vurderer, at AAU's arbejde med nøgletal generelt er baseret på klare standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling, og at der også i praksis er eksempler på, at studienævn mv. beskriver mulige og relevante årsager og tiltag, jf. kriterium III og IV.

Én gang årligt behandles en uddannelses nøgletal og statusrapport for studienævnsrapport og statusrapport for selvevalueringens handlingsplan således på et møde mellem dekanat, studieleder og studienævnsformand. Dermed tages der hvert år på baggrund af indikatorer stilling til kvalitetsspørgsmål med hensyn til optag, frafald, karakterer mv.

Akkrediteringspanelet bemærker, at anvendelse af STÅ/VIP-nøgletallet først er indført fra 2015, til trods for at AAU selv vurderer, at "enkelte uddannelser er sat under pres". Panelet bemærker videre, at det er de enkelte uddannelser, der skal vurdere, hvornår ratioen er tilfredsstillende, og at der ikke er en beskrevet proces eller retningslinjer for dette til trods for stor variation med hensyn til nøgletallet på tværs af uddannelserne. Dermed er det ikke tydeligt, hvornår AAU både på institutionsniveau og på de enkelte uddannelser når frem til, at noget er utilfredsstillende med hensyn til de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet. Panelet bemærker også, at der er problemer med anvendelsen af nøgletallet i praksis. Det er ligeledes panelets oplevelse, at studerende og VIP'er i og uden for studienævnet havde stort fokus på nøgletallet for interne og eksterne undervisere (VIP/DVIP-ratioen), men et mindre klart fokus på nøgletallet for de studerendes muligheder for kontakt til forskningsmiljøet (STÅ/VIP-ratioen). Dette adresseres under kriterium III og IV, jf. s. 34 og 55.

Akkrediteringspanelet vurderer dog samtidig, at der er mange eksempler på, at AAU har en organisation med en særegen og stærk fælles kultur, der medfører, at den enkelte medarbejder (og studerende) føler loyalitet og ansvar over for institutionens læringsfilosofi, PBL, og den løbende kvalitet i uddannelsen. Dette ses blandt andet, ved at der på uddannelsesniveau er en fælles evalueringskultur, som kommer til udtryk i decentrale evalueringspraksisser, som er regelmæssige og løbende, og hvor de studerende aktivt inddrages. Dette adresseres under kriterium IV.

Akkrediteringspanelet bemærker også positivt, at kvalitetsproblemer i flere tilfælde i selvevalueringsrapporterne bliver beskrevet på en konkret måde, der afspejler de problemer, som er identificeret i forbindelse med fx undervisningsevalueringer. Både studerende, VIP'er, studienævnsformænd og studieledere m.fl. gav udtryk for, at arbejdet med selvevalueringer samler centrale informationer om uddannelsen, og for, at drøftelserne er udbytterige. VIP'er fra uddannelser, som havde været igennem selvevalueringsprocessen, fortalte, at de oplever en fin sammenhæng mellem det, der diskuteres løbende i studienævnet, og det, som kommer frem i selvevalueringsprocessen, og at selvevalueringsprocessen bidrager til VIP'ernes forståelse af kvalitetssikringssystemet. Processen med selvevalueringer bidrager således til et stærkt ejerskab til og understøtter systematiske dialoger om kvalitetssikringsarbejdet i AAU's organisation.

Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium III om sikring af uddannelsernes videngrundlag er *delvist tilfredsstillende* opfyldt.

Akkrediteringspanelet ser AAU's tilgang til og store erfaring med PBL som en særlig styrke med hensyn til at knytte de studerende til uddannelsernes respektive fagmiljøer og -traditioner. De studerende har regelmæssig faglig kontakt til undervisere og vejledere, og i forbindelse med den problemorienterede arbejdsmåde anvendes en forskningsmetodisk tilgang med fx hypoteseopstilling og hypoteseafprøvning. De studerende trænes således igennem hele uddannelsesforløbet i det pågældende forskningsfelts metodikker og får via vejledning og sparring indføring i og anvendelsesorienteret kontakt til forskningsfeltet. Ligeledes er der på en række institutter/skoler normer for de studerendes projektvejledning. Samtidig betragter panelet det som vigtigt, at vejlederen er en del af eller har tæt relation til forskningsmiljøet for at kunne vejlede ud fra kendskabet til relevante forskningsdiskussioner. Der er også flere eksempler på, at tværfaglige uddannelser har vejledere fra to fagmiljøer, og at tilrettelæggelsen af vejledningen dermed er med til at sikre vejledning i hele uddannelsens bredde.

Akkrediteringspanelet ser dog samtidig to særskilte hovedproblemer med hensyn til AAU's arbejde med at sikre forskningsbasering af uddannelserne. Det ene handler om, at brugen af nøgletal endnu ikke er tilstrækkelig solid, hvilket er et særligt problem pga. den kraftige vækst i optaget på AAU's uddannelser. Det andet vedrører AAU's satsning på tværfaglige uddannelser, hvor der er brug for rammer for en kvalitativ diskussion af fagenes relation til hinanden, vægtningen mellem fagene og opbygningen af en samlet uddannelse.

Den nye procedure fra forår/sommer 2015 for monitorering ved hjælp af nøgletal (STÅ/VIP) af de studerendes mulighed for kontakt til et forskningsmiljø er aktuelt ikke tilstrækkelig solid. Målsætningen er, at nøgletal opgøres for den enkelte uddannelse på hver campus. I nogle tilfælde opgøres ratioen i praksis fælles for to uddannelser udbudt på to campusser, i andre tilfælde opgøres ratioen fælles for bachelor- og kandidatuddannelser, og i andre tilfælde igen korrigeres den, efter at selvevalueringsrapporten er udarbejdet. Akkrediteringspanelet anerkender dog dels det forhold, at AAU anvender flere supplerende nøgletal for forskningsbasering, og dels det forhold, at AAU gennem den løbende anvendelse af nøgletallet vil opnå erfaringer og dermed med tiden et mere solidt nøgletal. Panelet vurderer dog, at identificeringen af problemer på den enkelte uddannelse ikke er tilstrækkelig systematisk på et område, hvor den kraftige stigning i antallet af indskrevne studerende har sat forskningsbaseringen under pres, fx gennem anvendelse af mange DVIP'er som projektvejledere. AAU's procedurer for STÅ/VIP-nøgletallet fastlægger, at den enkelte uddannelse skal vurdere, om ratioen er tilfredsstillende. De foreliggende selvevalueringsrapporter viser ikke, at uddannelserne har påbegyndt dette arbejde, heller ikke i tilfælde, hvor ratioen eventuelt kunne indikere et problem.

Ydermere vurderer akkrediteringspanelet det som kritisk, at nøgletallet ikke indgår i den årlige monitorering, men kun i selvevalueringsrapporten, der udarbejdes hvert tredje år. Det medfører en risiko for, at problemer, der opstår i den mellemliggende periode, ikke systematisk identificeres.

For det andet vurderer akkrediteringspanelet, jf. kriterium IV, at håndteringen af dette problemområde i selvevalueringsrapporterne ikke er tilstrækkelig systematisk. Der er ikke en tydelig linje i opfølgningen gennem handlingsplaner, og i de tilfælde, hvor der i handlingsplaner lægges op til handlinger, er

det endnu for tidligt at sige, om de i praksis medfører bedre muligheder for kontakt.

Der er således efter akkrediteringspanelets vurdering udfordringer med hensyn til den systematiske identificering af problemer i forbindelse med de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljø og særligt med hensyn til håndteringen af problemer.

I lyset af AAU's generelle erkendelse af udfordringerne vurderer akkrediteringspanelet det som mangelfuldt, at nøgletal vedrørende forskningsbasering ikke i højere grad har *ledelsens* opmærksomhed og indgår i den fremadrettede planlægning af bemandingen af uddannelserne.

Samtidig vurderer akkrediteringspanelet, jf. kriterium IV, at AAU's kvalitetssikringssystem ikke tilstrækkelig systematisk indfanger kvalitative problemer i forbindelse med forskningsbaseringen, fx i samspillet mellem forskningsmiljøer på tværfaglige uddannelser. Dette hænger blandt andet sammen med, at tilrettelæggelsen af selvevalueringsprocessen, og herunder at inddragelsen af eksterne eksperter i selvevalueringsmøderne, ikke er tilstrækkelig systematisk, og det kan være svært at nå ned til uddannelsens substans. Herudover risikerer det kvantitative fokus på forskningsbasering i selvevalueringsrapporterne at overskygge den kvalitative vurdering af vægtningen og balancen mellem forskningsmiljøerne bag uddannelsen. Panelet anerkender, at en gennemført audit på Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet med et kvalitativt fokus kan være et værdifuldt ledelses- og kvalitetssikringsinstrument, der kan anvendes fleksibelt, men vurderer samlet set, at centrale og væsentlige kvalitative udfordringer på nogle uddannelser ikke systematisk identificeres og diskuteres i forbindelse med selvevalueringsprocessen.

I det følgende beskrives og analyseres AAU's politikker, procedurer og praksis med hensyn til at sikre uddannelsernes forskningsbasering. AAU's kvalitetssikringspolitik inden for kvalitetsområde *4. Forskningsdækning og -miljøer* opstiller målsætninger om, at:

- AAU's uddannelser er tilknyttet mindst ét aktivt forskningsmiljø
- Undervisningen varetages af undervisere, der deltager i eller har kontakt til relevante forskningsmiljøer
- De studerende har mulighed for kontakt til relevante forskningsmiljøer.

(selvevalueringsrapporten, s. 69).

Akkrediteringspanelet har særligt set på to forhold: for det første, hvordan AAU sikrer, at uddannelserne er tilknyttet relevante faglige miljøer, dvs. hvordan aktive forskningsmiljøer understøtter uddannelsernes moduler og fagelementer. Dette belyses i afsnittet Bemanding af fagelementer og uddannelser, dels med fokus på AAU's fremadrettede planlægning og bemanding af uddannelserne og dels med fokus på AAU's monitorering af bemandingen.

For det andet ser akkrediteringspanelet nærmere på, hvordan de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet sikres. Dette belyses i afsnittet De studerendes kontakt til forskningsmiljøet, med fokus på hvordan AAU bruger PBL til at sikre dette, hvordan kontakt til forskningsmiljøerne indgår i den fremadrettede bemanding af uddannelserne, samt hvordan AAU monitorerer uddannelsernes forskningsdækning, fx gennem selvevalueringsprocessen og studienævnsrapporternes anvendelse af nøgletal, jf. s. 43. Herudover behandles AAU's sikring af undervisernes faglige kvalifikationer under dette kriterium, jf. s. 41.

Boks 2. AAU's nøgletal for STÅ/VIP og VIP/DVIP

En række nøgletal indgår i selvevalueringsprocessen og i studienævnsrapporterne, herunder VIP/DVIP-ratio, STÅ/VIP-ratio og STUD/VIP-ratio, jf. kriterium I og II. VIP/DVIP-ratioen viser forholdet mellem undervisningstimer, vejledningstimer mv. forestået af henholdsvis internt ansatte VIP'er, typisk med forskningsforpligtelser og -meritering, og eksternt ansatte DVIP'er. VIP/DVIP-ratioen kan således give en indikation på forholdet mellem den forskningsbaserede undervisning og den undervisning, der forestås af undervisere, som kan være praktikere. Ratioen siger derimod ikke noget om omfanget af undervisning og vejledning og kan derfor ikke sige noget om de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet, fordi studerende i antal eller årsværk ikke indgår i ratioen.

STÅ/VIP-ratioen viser forholdet mellem antallet af undervisningstimer, vejledningstimer mv. opgjort i årsværk forestået af internt ansatte VIP'er, typisk med forskningsforpligtelser og -meritering, og antallet af studenterårsværk. Denne ratio siger ikke noget om de studerendes mulighed for kontakt til eksternt ansatte undervisere og vejledere, fx DVIP'er.

Det fremgår af *Notat om Nøgletal*, at STÅ/VIP-ratioen defineres på følgende måde: "Antal studenterårsværk i forhold til antal VIP'er skal opgøres som antal studenterårsværk pr. 1.9. det pågældende år i forhold til antal VIP'er, der underviser på uddannelsen i det pågældende år" (selvevalueringsrapporten, s. 119). Andre steder defineres STÅ/VIP-ratioen dog som "studenterårsværk i forhold til antal VIP årsværk (STÅ/VIP)" (audit trail 2, s. 2).

STUD/VIP-ratioen viser forholdet mellem antallet af ressourceudløsende studerende på uddannelsen pr. 1. september det pågældende år og antallet af VIP'er, der underviser på uddannelsen i det pågældende år.

Akkrediteringspanelet har i audit trail 2 valgt at se nærmere på, hvordan forskningsbaseringen i praksis sikres på bachelor- og kandidatuddannelserne i teknoantropologi, bacheloruddannelsen i medicin, kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi, cand.merc., bachelor- og kandidatuddannelserne i international virksomhedskommunikation og kandidatuddannelserne i læring og forandringsprocesser. Uddannelserne er karakteriseret ved, at de dækker flere fakulteter og hovedområder og flere campusser og også inkluderer uddannelser med et stigende optag. To af uddannelserne er desuden tværfaglige. Herudover inddrages forskningsbaseringen på uddannelser, der indgår i andre audit trails.

Uddannelsernes tilknytning til relevante faglige miljøer

I dette afsnit analyseres det, hvordan AAU gennem fremadrettet bemanding og gennem monitorering sikrer, at forskningsmiljøerne understøtter uddannelserne og deres fagelementer.

Bemanding af fagelementer og uddannelser

Dokumentet *Organisering af kvalitetsledelse af uddannelser på Aalborg Universitet* fastlægger, jf. kriterium II, at institutledelserne har ansvaret for at varetage og sikre "kvalitet og sammenhæng i instituttets forskning og undervisning, [og] at instituttet kan levere forskningsbaseret undervisning til relevante uddannelser" (selvevalueringsrapporten, s. 62 og 31).

AAU har i audit trail-dokumentationsmaterialet vedlagt to eksempler på, at Institut for Læring og Filosofi og Institut for Kultur og Globale Studier har formuleret, hvad der kaldes 'egne kvalitetssikringsprocedurer' som led i deres implementering af universitetets kvalitetssikringssystem (audit trail 2, s. 296-320 og 1022-1029). AAU har desuden fremlagt beskrivelser fra Institut for Planlægning, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi og Institut for Økonomi og Ledelse, hvor institutionen tager det forbehold, at der er tale om interne arbejdsdokumenter, "der ikke har nogen formel status i universitetets kvalitetssikringssystem" (supplerende oplysninger, s. 2). Disse procedurer og beskrivelser viser, at studienævn eller

skoler som hovedregel sender en rekvisition på undervisning til et eller flere institutter, og at denne ofte behandles i et undervisningsudvalg under institutlederne, der udpeger VIP'er til de enkelte undervisningsopgaver. På den baggrund indgås aftaler mellem institutleder, studieleder og studienævnsformand.

På Institut for Medicin og Sundhedsteknologi koordineres bemanding af uddannelserne ifølge proceduren af instituttets undervisningsudvalg, HST-UU. Instituttet har udpeget en undervisningsleder, som med reference til institutlederen er formand. Hver af instituttets faggrupper er repræsenteret, og HST-UU har dermed forudsætninger for at koordinere bemandingen på baggrund af viden om VIP'ernes faglige og pædagogiske kompetencer og undervisningskapacitet. HST-UU starter semesterplanlægningen to gange årligt med at udpege semesterkoordinatorer, der melder tilbage til HST-UU med forslag til bemanding af semestrene baseret på rekvisitioner fra skolerne. HST-UU godkender den endelige semesterbemanding på efterfølgende møder (supplerende oplysninger, s. 8). Institutlederne bekræftede under akkrediteringspanelets andet besøg modellen for semesterplanlægningen og fremhævede herudover dels flerårsplaner som et redskab til at kunne identificere eventuelt kommende problemer og dels opbygning af forskningsmiljøer ved at ansætte ph.d.-studerende mv. Flere VIP'er fortalte under andet besøg, at de som medlemmer af forskningsgrupper også drøfter undervisningsopgaverne. Også skolerne beskriver en model, hvor vægten lægges på "den tætte dialog mellem institut-, studieleder og studienævnsformand" (supplerende oplysninger, s. 148 og 170).

Der er herudover eksempler på, at andre procedurer skal sikre sammenhæng mellem uddannelsernes fagelementer og forskningsområderne. Af *Supplerende regler vedr. ansættelse af videnskabeligt personale ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet* fremgår det, at studielederen høres ved ansættelse af professorer og lektorer (audit trail 2, s. 168). På Institut for Læring og Filosofi høres forskningsledere, studieledere og studienævnsformænd om behovet for nye stillinger (audit trail 2, s. 307). Den tætte dialog fungerer dog ikke altid godt i praksis. Referater af studienævnsmøder på bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning fra november 2014 peger på, at instituttet ikke har bevågenhed over for bemandingen af uddannelsen og "behovet for, at 'uddannelsessiden' får mulighed for dialog med institutsiden om stillingsønsker og -planlægning med henblik på at sikre den forskningsbaserede undervisning, som nogle gange 'glemmes' af institutterne" (audit trail 3, s. 224).

Monitorering af sammenhæng mellem forskningsmiljø(er) og fagelementer

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AAU monitorerer uddannelsernes tilknytning til relevante faglige miljøer gennem selvevalueringsprocessen, og at spørgsmålet ikke indgår i *Procedure for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser,* de løbende evalueringer eller studienævnsrapporterne. Panelet konstaterer, at monitoreringen i selvevalueringsprocessen er kvantitativt orienteret, og at forskningsbasering ofte behandles ganske kortfattet. En række kvalitative spørgsmål i forbindelse med samspillet mellem forskningsområder og uddannelser bliver dermed ikke systematisk identificeret og behandlet, fx på tværfaglige eller flerfaglige uddannelser. Dette eksemplificeres i det følgende.

Rapportskabelonen fra fakulteterne skal understøtte de enkelte selvevalueringsrapporter, fx gennem spørgsmålet "[4.1:] Hvilke forskningsmiljøer leverer undervisning til uddannelsen? Redegørelse: SL [studieleder] IL [institutleder]" (selvevalueringsrapporten, s. 570). Uddybende hedder det, at "uddannelsesoversigten fra studieordningen skal suppleres med en kolonne, hvori det/de forskningsmiljø/-er, der forestår undervisningen i de enkelte moduler anføres" (audit trail 1, s. 33).

Uddannelserne, som indgår i audit trail 2 om forskningsbasering (se ovenfor), følger skabelonen. Sammenhængen mellem forskningsmiljø og fagelementer/moduler beskrives i en tabel i rapporterne (et eksempel er gengivet i tabel 10 nedenfor). For uddannelserne i medicin og erhvervsøkonomi beskrives også de modulansvarlige (audit trail 2, s. 35, 191, 510, 574 og 898). Desuden er der i de enkelte rapporter kvalitative bemærkninger, som regel af en længde på 1-5 linjer, under punkterne om forskningsdækning af uddannelsens fagelementer. I enkelte tilfælde er bemærkningerne lidt mere omfattende.

Tabel 10. Eksempel på dokumentation af sammenhæng mellem uddannelsens fagelementer og forskningsmiljøer

		Forskningsmiljøer													
Sem.	Modul	FiU		ICL		LUF		CfU		CLiO		CAF		PBL RU	
		Å	C	Å	C	Å	C	Å	C	Å	C	Å	C	Å	C
7.	Problemorientering og undersøgelsesdesign	*		*	*		*	*	*	*		*	*	*	*
7.	Viden om læring og forandringsprocesser	*		*	*		*	*	*	*		*		*	*
8.	Læring i multikulturelle kontekster	*		*	*		*							*	
8.	Pædagogik og pædagogisk innovation	*		*	*		*							*	*
8.	Organisatorisk læring (valgmodul)						*			*				*	
8.	Uddannelse og kompetenceudvikling i internationale institutioner og organisationer" (valgmodul)	*		*	*		*							*	
8.	Unge og uddannelse (valgmodul) (Kun København)						*		*						
8.	Sundhed og læring (valgmodul) (Kun København)						*								
9.	Læringsportfolio og faglig udviklingssamtale i teori og praksis"	*					*	*	*			*		*	
9.	Læring og forandring i praksis	*		*	*	*		*	*	*		*		*	*
10.	Kandidatspeciale	*		*		*		*		*		*		*	*

(Selvevalueringsrapporten om kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser (audit trail 2, s. 190).

I rapporten om kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser omtales det, at der er samspil mellem de enkelte modulers indhold og de forskningsmiljøer, som undervisere rekvireres fra (audit trail 2, s. 193). I rapporten om bachelor- og kandidatuddannelserne i international virksomhedskommunikation forklares det, hvorfor forskningsproduktionen ligger under fakultetets gennemsnit, og hvordan aktuel forskning inddrages i undervisningen (audit trail 2, s. 900–904).

I selvevalueringsrapporten fra maj 2014 for bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning nævnes det stigende optag. Det har "ikke været problematisk i forhold til forskningsdækning", og der er "ingen problemer med at dække den konkrete undervisning med forskningsaktive undervisere". Der suppleres ved hjælp af indflyvning af undervisere fra campus Aalborg til campus København og ved hjælp af videokonferencer. Der er ingen diskussion af uddannelsens forskningsmiljø i selvevalueringsrapporten (audit trail 1, s. 403-406).

På uddannelsens selvevalueringsmøde med den eksterne ekspert i oktober 2014 nævnes ikke de studerendes kritik i evalueringerne af den manglende vægt på teknisk-naturvidenskabeligt indhold (fx audit trail 1, s. 440), men det bemærkes i mødereferatet, at "der er visse problemer blandt andet i forhold til navnet, der jo hedder noget med energiplanlægning, men der er stort set ikke noget om emnet energiplanlægning på bacheloruddannelsen". Forskningsbasering indgår ikke i selvevalueringsmødets diskus-

sion om bacheloruddannelsen (audit trail 1, s. 580-583).

Derimod diskuteres uddannelsens forskningsbasering på flere møder *efter* udarbejdelsen af selvevalueringsrapporten og selvevalueringsmødet.

Handlingsplansmødet blev afholdt i december 2014, og her blev der identificeret faglige udfordringer i forskningsgruppen på byplanlægningsområdet, og der var et ønske om "at indgå i dialog med Institut for Planlægning om stillingsplanlægningen" (audit trail 1, s. 588-590). Også i Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultets uddannelsesberetning fra januar, på et møde i skolens studieråd i februar og på et møde mellem institutleder, studieleder og studienævnsformand i marts 2015 behandles spørgsmålet (audit trail 5, s. 779, audit trail 1, s. 603-605; audit trail 3, s. 332). Af referatet af mødet i marts 2015 fremgår det, at der har manglet personer, som kan træde til, når nøglepersonerne ikke er til stede. Dette har bidraget til øget frafald. Derudover har der manglet opbakning fra (forsknings)grupperne til koordinatorerne. Mangel på kontinuitet og udfordringer med at få uddannelsen startet op på to campusser nævnes også, og samtidig konstateres det, at der er iværksat en række initiativer, der allerede har medført forbedringer på flere punkter.

På en række af selvevalueringsmøderne med de eksterne eksperter på de øvrige uddannelser behandles samspillet mellem forskning og uddannelse også ganske kortfattet.

På selvevalueringsmødet for kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi med linjespecialiseringer er der en kortere drøftelse af, om og hvordan forskningsgrupperne skal være dedikerede og synlige i relation til undervisningen (audit trail 2, s. 630). På selvevalueringsmødet for bacheloruddannelsen i medicin deltager to eksterne aftagere fra medicinalindustrien. Der er fokus på den beslægtede bacheloruddannelse i medicin med industriel specialisering (MedIS-uddannelsen), og fra de to aftagere er der oplæg henholdsvis med særligt fokus på medicinalindustriens behov og MedIS-uddannelsens relevans og om aftagernes behov for kandidater fra MedIS-uddannelsen og refleksioner over uddannelsens indhold og sigte. Forskningsbasering er ikke et tema på mødet, og bacheloruddannelsen i medicin behandles kun ganske kortfattet (audit trail 2, s. 44-50), til trods for at uddannelsen optog de første studerende i 2010. Det fremgår dog, at de to uddannelser samlæses de første fire semestre. Heller ikke i den efterfølgende handlingsplan indgår forskningsbasering som et spørgsmål.

Derimod indgår samspil mellem forskning og uddannelse som et centralt element i en særlig gennemført audit på uddannelserne inden for teknoantropologi, hvor der i 2015 endnu ikke er påbegyndt en selvevalueringsproces. Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet indførte i 2015 muligheden for en uddannelsesaudit, og siden er der gennemført en sådan på teknoantropologi. Auditten er ikke nævnt i kvalitetssikringspolitikken eller AAU's selvevalueringsrapport. Muligheden "[b]ruges ikke systematisk, men udelukkende på anledning – fakultetsledelsen vurderer hvorvidt" (audit trail 2, s. 359). Muligheden er først og fremmest rettet mod forholdsvis nye uddannelser. Auditten fokuserer blandt andet på: "Kvalitetskultur og ledelsesansvarlighed – Handler om et miljøs og dets ledelses evne til at tage ansvar for den faglige helhedskvalitet. Der er fokus på: Samspil mellem forskning og uddannelse – understøtter de hinanden?" I den gennemførte audit identificerer det tilknyttede panel i rapporten flere kvalitetsudfordringer på den tværfaglige uddannelse: Uafklarede forskelle mellem uddannelserne i Aalborg og København, manglende klar faglig profil for kandidaterne og det forhold, at der ikke er "taget ansvar for at forskningsunderstøttelsen af den nye uddannelse fokuserer mere specifikt på teknoantropologi frem for andre allerede etablerede fagligheder" (audit trail 2, s. 404).

Studielederne gav under akkrediteringspanelets andet besøg udtryk for, at auditten på teknoantropologi blev iværksat for at adressere ad hoc-problemer, og at mange problemer også kan håndteres ad hoc uden om selvevalueringen. Systematikken i selvevalueringen fanger indikatorer på problemer, fx gennem handlingsplanen. Studielederne betonede, at det også var nødvendigt at supplere selvevalueringerne med andre metoder. Således var studieledernes vurdering, at identifikation af problemer havde ført til revision af flere uddannelser, fx bachelor-uddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning med hensyn til manglende energifaglighed og kandidatuddannelsen i arkitektur med hensyn til teknisk indhold.

Med hensyn til kandidatuddannelsen i arkitektur (cand.polyt.) var det som led i en uddannelsesakkreditering i 2011 det eksterne akkrediteringspanels vurdering, at de tekniske titler ikke fuldt ud blev understøttet af uddannelsens indhold. Styrelsen for Videregående Uddannelser traf i 2012 afgørelse om, at uddannelsernes tekniske titler kunne godkendes på den betingelse, at AAU foretog ændringer i uddannelserne, så tvivlen om uddannelsernes identitet som teknisk-videnskabelige forsvandt (øvrig information, s. 1). Denne proces fandt sted, før AAU's selvevalueringsprocesser var implementeret.

Fakulteternes uddannelsesberetninger tog i 2015 forskningsmiljøernes understøttelse af fagelementer op. I Det Humanistiske Fakultets uddannelsesberetning nævnes det, at "VIP-dækningen af undervisningen og vejledningen har været presset; fakultetet har oplevet det vanskeligt at udbygge forskningsmiljøerne i samme takt som det stigende optag. Derudover har det vist sig problematisk at rekruttere forskere til visse fagområder" (audit trail 5, s. 212-213). I Det Samfundsvidenskabelige Fakultets uddannelsesberetning omtales fastlærerdækningen (audit trail 5, s. 576). I Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultets uddannelsesberetning nævnes forskningsbasering også: "Fakultetet har i de sidste år ligeledes fokuseret på at monitorere frafald og effektivitet, haft et øget fokus på forskningsdækningen på de enkelte uddannelser, ligesom fokus i øjeblikket naturligvis er på implementering af studiefremdriftsreformen og institutionsakkreditering" (audit trail 5, s. 770).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at kvalitetssikringssystemet placerer *ansvaret* for forskningsbasering hos institutledelserne, og at der er en fungerende og beskrevet praksis, hvor studienævn eller skoler sender en rekvisition på undervisning til institutterne, der herefter udpeger VIP'er til de enkelte undervisningsopgaver. Flere VIP'er fortalte på besøget, at de som medlemmer af forskningsgrupper også drøfter undervisningsopgaverne, og panelet ser dette som en styrke i forankringen og som et element i kvalitetssikringen af bemandingen.

Når det gælder monitoreringen, ser akkrediteringspanelet et problem med hensyn til den manglende systematiske identifikation af kvalitetsudfordringer, fx på tværfaglige uddannelser. *Procedure og skabelon for selvevalueringsrapportens evaluering af forskningsbasering* har i høj grad fokus på kvantitative indikatorer og har i mindre grad fokus på kvalitative spørgsmål. Dette afspejler sig også i den forholdsvis kortfattede diskussion af kvalitative spørgsmål i forbindelse med forskningsbasering af uddannelser, som er refereret fra selvevalueringsmøderne med eksterne eksperter, og som panelet fik indtryk af under andet besøg, jf. kriterium IV.

Akkrediteringspanelet har i audit trail-dokumentationsmaterialet set eksempler på, at der på tværfaglige uddannelser har været problemer med manglende balance mellem tekniske, samfundsvidenskabelige og humanistiske forskningsmiljøer bag uddannelserne. Det drejer sig om kandidatuddannelsen i arkitektur (cand.polyt.) og de naturvidenskabelige uddannelser i teknoantropologi og by-, energi- og miljøplanlægning.

Problemstillingerne er blevet identificeret på forskellig vis. Med hensyn til kandidatuddannelsen i arkitektur (cand.polyt.) skete det som led i en uddannelsesakkreditering i 2011 baseret på det eksterne akkrediteringspanels vurdering. For bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning blev balancespørgsmålet adresseret af studerende i evalueringer og af en professor i energi. Men i selvevalueringsrapporten og på selvevalueringsmødet var vurderingen, at det "ikke [har] været problematisk i forhold til forskningsdækning" (audit trail 1, s. 403), og at der "ingen problemer [er] med at dække den konkrete undervisning med forskningsaktive undervisere" (audit trail 1, s. 403). Først på en række efterfølgende møder med institutlederen, studielederen og studienævnsformanden blev problemer med hensyn til forskningsmiljøers understøttelse af dele af uddannelsen drøftet.

Med hensyn til teknoantropologi, hvor selvevalueringsprocessen i 2015 endnu ikke var gået i gang, var anledningen til auditten, at dekanatet blandt andet havde en "[b]ekymring for, at det tekniske indhold i uddannelsen er for lille", og en "[b]ekymring for, at fordelingen af undervisningsopgaverne på fagpersoner ikke afspejler en rimelig balance mellem det antropologiske, STS-mæssige og tekniske [STS = Science, Technology and Society]" (audit trail 2, s. 407).

Akkrediteringspanelet vurderer det positivt, at identificerede problemer vedrørende manglende balance mellem tekniske, samfundsvidenskabelige og humanistiske forskningsmiljøer bag uddannelserne og miljøernes samspil med forskningsmiljøerne følges op i form af fx studieordningsrevisioner. Panelet vurderer det ligeledes positivt, at der informeres om problemerne, fx i fakulteternes uddannelsesberetninger til direktionen.

AAU arbejder efter akkrediteringspanelets vurdering ambitiøst med at udvikle og tilrettelægge tværfaglige og flerfaglige uddannelser baseret på samspil mellem forskningsområder, samspil mellem uddannelser og institutter på forskellige fakulteter mv. som i de tre eksempler, der er nævnt her. Dette indebærer ofte, at nye og uvante samarbejdskonstellationer skal afprøves, hvilket kan indebære både gevinster og udfordringer med stor betydning for uddannelsens kvalitet, relevans og faglige profil.

Akkrediteringspanelet anerkender, at det er et vigtigt hensyn, at kvalitetssikringssystemet er slankt og ikke for omfattende, men vurderer, at den ambitiøse tilgang til udvikling og tilrettelæggelse af tværfaglige og flerfaglige uddannelser ikke i tilstrækkelig grad afspejler sig i designet og gennemførelsen af AAU's selvevalueringsproces, jf. kriterium IV, som på forskningsområdet er kvantitativt orienteret. Det rejser spørgsmålet om, hvorvidt AAU's selvevalueringsprocesser i tilstrækkelig systematisk grad adresserer kvalitative spørgsmål, som fx samspil mellem forskningsområder bag tværfaglige eller flerfaglige uddannelser kan indeholde. Panelet vurderer, at auditten af uddannelserne i teknoantropologi med et kvalitativt fokus kan være et værdifuldt ledelses- og kvalitetssikringsinstrument, der kan anvendes fleksibelt. Men auditten som redskab 'bruges ikke systematisk'. Panelet vurderer, at universitetet med fordel kunne overveje, om elementer fra auditten kan indgå i den systematiske kvalitetssikring.

Undervisernes faglige kvalifikationer

Dette afsnit beskriver og analyserer, hvordan AAU sikrer undervisernes faglige kvalifikationer gennem dels ansættelsesprocedurerne og dels de årlige MUS- og GRUS-samtaler. Undervisernes pædagogiske kompetencer behandles under kriterium IV.

Universitetets kvalitetssikringspolitik inden for kvalitetsområde *4. Forskningsdækning og -miljøer* har en målsætning om, at "[u]ndervisningen varetages af undervisere, der deltager i eller har kontakt med relevante forskningsmiljøer" (selvevalueringsrapporten, s. 69).

Institutlederne er ansvarlige for, at underviserne deltager i eller har aktiv kontakt til relevante forskningsmiljøer, ligesom institutlederne har ansvar for at sikre undervisernes faglige og pædagogiske udvikling. Institutlederen har desuden ansvaret for, at DVIP'er sikres en passende kompetenceudvikling (selvevalueringsrapporten, s. 20 og 418).

Universitetets generelle ansættelsesprocedure understøtter dette. Ved ansøgning skal ansøgeren blandt andet redegøre for sine videnskabelige kvalifikationer ved hjælp af en publikationsliste og også for sine pædagogiske kvalifikationer. Bedømmelse foretages på baggrund af *Stillingsstruktur for videnskabeligt personale ved universiteter* samt stillingsopslagets kvalifikationskrav. Som nævnt ovenfor fremsendes bedømmelsen af ansættelser på professor- og lektorniveau på både Det Sundhedsvidenskabelige og Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet desuden til relevante studieledere for at sikre sammenhæng mellem profil og behov på uddannelsessiden (audit trail 2, s. 168-169 og 523-524).

DVIP'er er ikke omfattet af ovenstående proces, og der er heller ingen fælles procedure på området.

Eksterne lektorer ansættes normalt for en treårig periode. Ansættelsen forudsætter, at et fagkyndigt bedømmelsesudvalg har erklæret ansøgeren for kvalificeret (audit trail 2, s. 135-141). Institut for Økonomi og Ledelse har en ambition om fremover i højere grad at invitere DVIP'er til at deltage i forskningsseminarer og pædagogisk videreuddannelse (supplerende oplysninger, s. 20-22). Under besøget blev det desuden af både VIP'er og DVIP'er bekræftet, at nogle DVIP'er er medlem af forskningsgrupper. Videre hedder det: "(…) på nogle af linjerne deltager DVIP på evalueringsmøder osv. og derfor anses de for at være en del af forskningsmiljøet. Der afholdes således lærermøder på nogle af linjerne hver måned, hvor DVIP inviteres, når det vurderes, at der er noget på agendaen, som har deres interesse. På andre linjer er der minimum ét formelt møde med DVIP staben pr. semester for at sikre, at de er opdateret på forskningen, og er opdateret på hvad god vejledning er" (audit trail 2, s. 784). På Institut for Læring og Filosofi er det ifølge en ekstern underviser praksis, at DVIP'er er medlemmer af forskningsgrupper. I praksis har de fleste DVIP'er været ph.d.-studerende på instituttet (audit trail 2, s. 293).

En anden procedure vedrørende VIP'ernes faglige kvalifikationer er de årlige MUS-samtaler (selvevalueringsrapporten, s. 31). Dette omfatter ikke DVIP'er. Samtalerne omhandler fortrinsvis forskning, men ofte også undervisning. Af universitetets MUS-samtale-skabelon fremgår det, at der er et punkt, der omhandler den enkelte VIP's rolle som forsker, ligesom der er et punkt om vedkommendes karriereplaner. Organiseringen af MUS-samtalerne varierer på tværs af de forskellige institutter. Eksempelvis inviteres alle VIP'er på Institut for Ledelse og Økonomi til MUS-samtale. Ud over MUS-samtaler gennemfører institutlederen samtaler med de enkelte forskningsgruppeledere og forskningsgrupper, blandt andet på baggrund af forskningsgruppernes eksisterende strategier og handlingsplaner og udvalgte performanceindikatorer (herunder publikationer). DVIP'er har mulighed for en samtale med studielederen (supplerende oplysninger, s. 21). På Institut for Medicin og Sundhedsteknologi er der en forventning om, at alle instituttets forskere/undervisere er medforfattere til gennemsnitligt mindst én BFI-udløsende publikation årligt (supplerende oplysninger, s. 13). Tilsvarende er der på Institut for Kultur og Globale Studier en forventning om, at alle forskere på lektorniveau og derover producerer minimum 2 BFI-point pr. år, mens adjunkter forventes at producere 6 BFI-point i adjunktperioden (supplerende oplysninger, s. 171).

Også i selvevalueringsrapporterne indgår forskningspublikationer på aggregeret niveau gennem spørgsmålet "[4.2]: Hvor mange forskningspublikationer har de undervisende VIP'er fra de for uddannelsens

mest centrale forskningsmiljøer produceret de seneste tre år? Redegørelse: SL (Data: AUB) Vurdering: SL/IL" (selvevalueringsrapporten, s. 559). På den baggrund udarbejdes der blandt andet oversigter over det eller de forskningsmiljøer, der forestår undervisningen på de enkelte moduler (selvevalueringsrapporten, s. 20). På mødet med studielederne blev selvevalueringens indikatorer fremhævet som nyttige med hensyn til at identificere problemer med forskningsdækning, og det blev fremhævet, at de som sådan har haft en disciplinerende virkning, fordi institutlederen – og om nødvendigt også dekanatet – nu kan alarmeres.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at der sker en systematisk sikring af det VIP'ernes faglige kvalifikationer dels gennem ansættelsesprocedurerne og dels på individ- og gruppeniveau gennem de årlige MUS- og GRUS-samtaler. Panelet vurderer det positivt, at der i materialet er flere eksempler på, at DVIP'er inkluderes i forskningsmiljøerne på de enkelte institutter, om end praksis er forskellig fra sted til sted. Ligeledes vurderer panelet det positivt, at DVIP'er vurderes af et udvalg inden ansættelse, ligesom flere af dem rekrutteres med ph.d.-uddannelse eller anden erfaring fra AAU**.**

De studerendes kontakt til forskningsmiljøet

Dette afsnit ser nærmere på, hvordan de studerendes mulighed for kontakt indgår i den fremadrettede bemanding af uddannelserne, til dels med fokus på AAU's monitorering gennem fx selvevalueringsprocessen og studienævnsrapporternes anvendelse af nøgletal.

Det er en målsætning i AAU's kvalitetssikringspolitik, at de studerende har mulighed for kontakt til relevante forskningsmiljøer. Herudover indgår spørgsmålet indirekte i *politikken om nøgletal*, idet nogle af nøgletallene omfatter forskningsbasering.

PBL er en central del af tilrettelæggelsen af AAU's uddannelser, blandt andet via forskningsmetodisk tænkning og vejledning. Akkrediteringspanelet har derfor været særligt interesseret i, hvordan AAU arbejder med PBL via vejlederne i relation til at understøtte de studerendes kontakt til forskningsmiljøerne.

Ikke alle vejledere er imidlertid ansatte forskere, og akkrediteringspanelet konstaterer, at institutterne ikke har procedurer for eller praksis for i forbindelse med planlægningen af kommende semestre at sikre balancen mellem interne forskere (VIP'er) og eksterne undervisere (DVIP'er) eller antallet af studerende i forhold til antal VIP'er.

Selvom akkrediteringspanelet anerkender, at der er gode eksempler på, at AAU arbejder med at integrere DVIP'er i forskningsmiljøer, konstaterer panelet, at flere uddannelser nævner VIP/DVIP-ratioen som en problemstilling. Der er procedurer for *bagudrettet* monitorering af VIP/DVIP-ratioen, som flere uddannelser anvender til at identificere udfordringer, jf. ovenfor. Samtidig er der først fra foråret 2015 indført en systematisk monitorering via STÅ/VIP-ratioen.

Boks 3. Problembaseret læring (PBL) på AAU

AAU er kendt som et universitet, der baserer undervisningen på problembaseret læring, kaldet Aalborg-modellen. PBL er blevet anvendt på AAU siden universitetets oprettelse i 1974. Universitetet huser desuden et forskningscenter i PBL under UNESCO, som også leverer input til den løbende kompetenceudvikling af underviserne.

Den problembaserede læring kan beskrives som problemorienteret projektarbejde. Studieformen tager udgangspunkt i de studerendes arbejde med projekter, der defineres ud fra problemorientering, deltagerstyring, gruppearbejde, kritisk tilgang, tværfaglighed og arbejde med autentiske problematikker.

Læringsfilosofien lægger op til en høj grad af selvstændigt projektarbejde, som også stiller krav til lærings- og studiemiljøet.

Kurserne på AAU tilrettelægges efter PBL-principperne, typisk ved at et semester består af 15 ECTS-point kurser og 15 ECTS-point problemorienteret projektarbejde, der gennemføres i grupper. Kurserne skal understøtte projektarbejdet og skal medvirke til at sikre indfrielsen af forløbets læringsmål. Vejlederne i forbindelse med projekterne kan være både VIP'er og DVIP'er.

De studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøer – problembaseret læring

AAU's pædagogiske fundament for uddannelser er PBL-modellen. Læringsformen tager udgangspunkt i forskningsmetodisk tænkning og træner de studerende i at arbejde problemorienteret og fx hypotesedrevet med autentiske problemstillinger i projekter, som oftest er defineret ved følgende karakteristika: deltagerstyring, gruppearbejde, kritisk tilgang og tværfaglighed (selvevalueringsrapporten, s. 21).

De studerende og en række VIP'er beskrev under akkrediteringspanelets andet besøg PBL-modellen som et vigtigt element i at sikre, at studerende får tilknytning til fagmiljøet og kendskab til fagmiljøets metodikker og har regelmæssig faglig kontakt til undervisere. Panelet anerkender, at PBL giver de studerende førstehåndserfaringer med forskningsmetoder og derved potentielt en tættere tilknytning til fagmiljøet. Panelet har også set, at der på en række institutter/skoler er normer for de studerendes mulighed for projektvejledning (supplerende oplysninger, s. 51). På det teknisk-naturvidenskabelige område opgøres antallet af vejledningstimer pr. studerende typisk til 34-40 timer pr. semester, og på det humanistiske og samfundsvidenskabelige område 9-14 timer (opgørelser over studieaktivitet). Der er også flere eksempler på, at tværfaglige uddannelser har vejledere fra to fagmiljøer, hvilket bidrager til at sikre vejledning i hele uddannelsens bredde. De studerende er generelt meget positive over for projektvejledningen, men forholder sig ikke til, om vejlederne har forskningsbaggrund.

Flere studerende betonede under andet besøg det udbytte, de opnår med eksterne lektorer som undervisere. Et eksempel var en DVIP, so, ud over at undervise, arbejder med hjemmesider og kommunikation. Det giver god mening for undervisning og vejledning, og flere studerende gav udtryk for, at der var en rød tråd i de cases, gæsteunderviserne anvendte. Der er også studerende, der betoner udbyttet af den vejledning, som fastansatte VIP'er står for. Nogle studerende får nu *klyngevejledning*, som omfatter flere studerende. Det er en blandt flere måder at håndtere de udfordringer på, som følger af mange studerende pr. underviser.

De studerendes mulighed for kontakt - fremadrettet

Samtidig med at akkrediteringspanelet anerkender det pædagogiske fundament for

PBL som en vigtig mulighed for at sikre de studerendes kontakt til forskningsmiljøerne, noterer panelet sig, at en række miljøer på AAU selv nævner den manglende balance i anvendelsen af henholdsvis VIP'er og DVIP'er i undervisning og projektvejledning som en udfordring. Panelet bemærker derfor videre, at AAU's kvalitetssikringssystem ikke omfatter procedurer for brug af nøgletal i forbindelse med den *fremadrettede* bemanding af undervisning og vejledning.

Eksempelvis nævnes på Institut for Planlægning kvantitative opgørelser som ratioer ikke i forbindelse med arbejdet med at sikre bemandingen af undervisningen (supplerende oplysninger, s. 4). Institut for Kultur og Globale Studier udregner hverken STUD/VIP-ratio eller VIP/DVIP-ratio i forbindelse med udarbejdelse af de årlige stillingsplaner. Instituttet er "så tæt på de faglige miljøer, at det ikke er nødvendigt. Den halvårlige runde om undervisningsbehov og undervisningsdækning giver IL og SL [institutleder og studieleder] et kvalitativt overblik over, hvilke kompetencer der p.t. mangler, som herefter indgår i overvejelser om stillingsplan" (audit trail 2, s. 1027). Det fremgår, at der er ansat 77 VIP'er, 20 ph.d.-studerende og en række DVIP'er (audit trail 2, s. 1022-1029). Opgørelse af antallet af studenterårsværk i forhold til antal VIP-årsværk (STÅ/VIP-ratioen) indgår heller ikke i forbindelse med institutternes fremadrettede planlægning af bemanding af semestrene, ligesom der ifølge beskrivelserne ikke er fokus på forskellige grupper af VIP'er.

Derimod er der på Institut for Økonomi og Ledelse i december 2014 blevet igangsat en mere systematisk monitorering af DVIP-anvendelsen på de enkelte uddannelsestrin og fagområder" "for bedre at "kunne følge udviklingen i VIP/DVIP ratioen og anvende dette materiale i forbindelse med stillingsplanlægningen" og at "kunne differentiere mellem forskellige typer af DVIP" (supplerende oplysninger, s. 22). Herunder indgår VIP/DVIP-ratioer i processen med dekanatet i dokumentet med *Uddybende bemærkninger til stillingsønsker 2015 for Økonomi og Ledelse.*

Akkrediteringspanelet noterer sig, at flere studienævn, skoler og institutter samtidig med dette er opmærksomme på, hvordan det stigende optag over flere år dels har sat forskningsbaseringen under pres og dels har nødvendiggjort anvendelsen af flere DVIP'er i forbindelse med undervisning og vejledning.

På Skole for Økonomi og Erhvervsstudier nævntes det i marts 2014, at instituttet har en relativt ringe grad af fastlærerdækning, og at en øget brug af DVIP'er vil mindske undervisningskvaliteten. I selvevalueringsrapporten for kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi nævnes det, at DVIP'er i perioder er prioriteret som projektvejledere (audit trail 2, s. 530). Derfor er der behov for ansættelser for at sikre en tilstrækkelig forskningsbaseret undervisning. Man vil gerne have en fastlærerdækning på ca. 65 %, men "der [er] et godt stykke op til, at vi samlet når dette" (audit trail 2, s. 821). I Institut for Kultur og Globale Studiers beskrivelse af deres kvalitetssikringsprocedurer hedder det: "Væksten i antal studerende og opstart af nye uddannelser/specialiseringer har de sidste par år udgjort en udfordring, hvor det har været svært at følge med" (audit trail 2, s. 1027). AAU's indførte adgangsbegrænsning med virkning fra optaget i 2015 nævnes som et tiltag i den forbindelse. Også af selvevalueringsrapporten for kandidatuddannelserne i turisme fra juni 2015 fremgår det, at DVIP'er i perioder er prioriteret som projektvejledere (audit trail 5, s. 1547-1548).

Endelig nævnes det på en teknisk uddannelse, hvor undervisningsbelastningen for mange undervisere er for høj, , at skolen har vejledt instituttet om at lade sig inspirere af andre institutter og eventuelt anvende DVIP'er. Dog fremgår det også, at adgangsbegrænsningen på nogle af uddannelserne afhjælper undervisernes arbejdsbelastning (audit trail 5, s. 1211 og 1217).

AAU's dokumentation viser desuden, at andelen af VIP'er og DVIP'er i praksis varierer fra uddannelse til uddannelse, ligesom sammensætningen af VIP-gruppen varierer. Med hensyn til bacheloruddannelsen i medicin og bacheloruddannelserne i teknoantropologi fremgår det, at der i efteråret 2015 anvendes få DVIP'er (audit trail 2, s. 6-12 og 345). Bemandingsplanen for kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser viser, at på nogle moduler som Problemorientering og undersøgelsesdesign (5 ECTS-point) er 8 undervisere ud af 10 lektor, adjunkt eller professor, mens 3 ud af 11 undervisere på modulet Læringsportfolio og faglig udviklingssamtale i teori og praksis (10 ECTS-point) er lektor eller adjunkt. De øvrige er forskningsassistenter, postdocs eller ph.d.-studerende. Der er ikke formuleret krav til fordelingen af VIP'er og DVIP'er og typer af VIP'er (professorer, lektorer, adjunkter, postdocs osv.), der skal stå for undervisning og vejledning.

Det store flertal af de studerende, som akkrediteringspanelet mødte under andet besøg, betonede, at det var muligt at komme i kontakt med underviserne, blandt andet i kraft af PBL-undervisningen, og de lagde under interviewene mindre vægt på, om undervisere og vejledere var VIP'er eller DVIP'er: "Vores undervisere er meget engagerede, og de hjælper gerne, også med at henvise til andre, og de svarer på mails døgnet rundt." Nogle studerende lagde mest mærke til, at de store optag har været et problem med hensyn til grupperum, og at det nu er løst gennem fælles grupperum, mens andre ikke mener, at der er tale om øget optag på netop deres uddannelse, eller mener, at den indførte adgangsbegrænsning og adgangskrav på deres uddannelse vil løse problemet. Det fremgår dog, jf. kriterium IV, at der på erhvervsøkonomiuddannelserne i 2014 ifølge de studerende sker en mangelfuld vejledning i forbindelse med projekterne. Der er især kritik af de eksterne vejledere (audit trail 6, s. 1140). Flere studerende inden for de ingeniør- og sundhedsvidenskabelige områder beskriver dog, at de har mulighed for at blive involveret i de forskningsprojekter, som ph.d.er eller VIP'er arbejder med, og at dette i høj grad er relevant.

Boks 4. Vækst i antallet af studerende på AAU

AAU har igennem en årrække optaget et stigende antal studerende på universitetets tre campusser. Af universitetets årsrapport for 2013 fremgår det, at AAU indtil studieåret 2014 havde fri optagelse af studerende, der levede op til uddannelsernes adgangskrav. I 2013 blev der indført adgangsbegrænsning på udvalgte uddannelser. Universitetets adgangsbegrænsning (egen dimensionering af 54 uddannelser) er beskrevet under kriterium V. De følgende tabeller illustrerer udviklingen med hensyn til antallet af studerende på AAU.

Den første tabel viser antallet af *optagne* studerende på hele universitetet i perioden 2011-15. Tallene i tabellen dækker kun over optagne studerende på universitetets bachelor- og kandidatuddannelser. Dvs. at optag på diplom- og masteruddannelserne ikke fremgår af tabellen.

Det fremgår, at optaget på bacheloruddannelserne er steget knap 30 % i perioden 2011-13, hvorefter der sker en nedgang i antallet af optagne. I 2015 optager AAU 6 % færre studerende på bacheloruddannelserne end i 2013. Der er ligeledes en stigning i optaget på kandidatniveau i perioden 2011-14 på 69 %. Fra 2014 til 2015 falder optaget på kandidatuddannelserne. I 2015 optager AAU knap 3 % færre studerende end i 2014.

Optag på bachelor- og kandidatuddannelser					
	2011	2012	2013	2014	2015
Bacheloruddannelser – total	3.587	4.224	4.661	4.492	4.375
Kandidatuddannelser – total	2.249	2.825	3.457	3.802	3.712

Tabellen angiver antallet af optagne aktive studerende pr. 1. oktober (http://www.aau.dk/om-aau/aau-i-tal/studerende/optag/).

Udviklingen i perioden 2011-15 med hensyn til *bestanden* af indskrevne studerende på hele universitetet fremgår af nedenstående tabel.

Ordinære heltidsstuderende indskrevet på AAU					
	2011	2012	2013	2014	2015
Total	13.730	15.945	18.747	20.065	20.656
Campus Aalborg	11.942	13.314	14.998	15.829	16.415
Campus København	1.448	2.205	3.225	3.632	3.617
Campus Esbjerg	340	426	524	604	624

Bestanden er opgjort som antallet af ordinære heltidsstuderende indskrevet på AAU pr. 1. oktober (http://www.aau.dk/om-aau/aau-i-tal/studerende/).

Tabellen viser, at universitetet har oplevet en vækst i antallet af indskrevne studerende. I perioden 2011-14 er antallet af indskrevne studerende steget fra 13.730 til 20.065, hvilket er en stigning på 46 %. Fra 2014 til 2015 er stigningen i antallet af indskrevne knap 3 %, hvilket er en mindre stigning end årene før.

På de enkelte campusser ser vi samme tendens som for hele universitetet. I København er antallet af studerende mere end fordoblet fra 1.448 indskrevne studerende i 2011 til 3.632 studerende i 2014. I 2014 er der således 150 % flere studerende på campus København, end der var i 2011. Bestanden på campus København falder fra 3.632 studerende i 2014 til 3.617 i 2015, dvs. med knap 0,5 %. På campus Aalborg er der sket en stigning i bestanden i perioden 2011-14 på knap 33 %. Fra 2014 til 2015 er der fortsat en stigning i bestanden på knap 4 %. På campus Esbjerg er udviklingen fra 340 studerende i 2011 til 604 i 2014 udtryk for en stigning på lidt mere end 77 %. Fra 2014 til 2015 er der en stigning i bestanden på godt 3 %.

De studerendes mulighed for kontakt – monitorering

Notat om nøgletal og grænseværdier på Aalborg Universitet omhandler blandt andet nøgletallene for forskningsdækning, med hensyn til undervisning, der *har* fundet sted. VIP/DVIP-ratioen indgår i de årlige studienævnsrapporter og selvevalueringsrapporterne, jf. kriterium II. STUD/VIP-ratioen og STÅ/VIP-ratioen indgår fra forår/sommer 2015 i de treårige selvevalueringsrapporter. Disse nøgletal kan således bagudrettet sige noget om eventuelle problemer med studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne (selvevalueringsrapporten, s. 17 og 111-119).

I praksis ser akkrediteringspanelet imidlertid flere eksempler på, at monitoreringen kun delvist identificerer problemet, og at der er usikkerhed om anvendelsen af det nye nøgletal (STÅ/VIP).

Bachelor- og kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation – engelsk har 400 studerende indskrevet. Her nævnes i *Skriftlig redegørelse for studienævnsrapport og opfølgning på strategi og handlingsplan* fra november 2013, at "[s]elvom et stigende optag [fra 2010] generelt er glædeligt, har den voldsomme vækst også medført et stort pres på især underviserressourcerne, hvilket har givet problemer ift. lærerdækningen generelt og den forskningsbaserede undervisning specifikt. Koblet med problemer med at rekruttere nye VIP, har dette medført en relativt dårlig DVIP/VIP ratio" (audit trail 2, s. 962). I uddannelsens selvevalueringsrapport fra juni 2015 opgøres en VIP/DVIP-ratio på 13,8 og for bachelor- og kandidatuddannelserne samlet en STÅ/VIP-ratio på 48,44 (audit trail 2, s. 902). Rapporten kommenterer ikke disse forhold, men dog til en lav VIP/DVIP-ratio for søsteruddannelsen i spansk. Af et bilag i audit trail-materialet, som ikke indgår i selvevalueringsrapporten, fremgår en STÅ/VIP-ratio opdelt på bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen på henholdsvis 63 og 46. Selvevalueringsmøde og udarbejdelse af selvevalueringshandlingsplan foregik først efter akkrediteringspanelets andet besøg i oktober 2015.

I et andet tilfælde identificeres problemet i selvevalueringsrapporten og kobles til kvaliteten af sammenhængen i uddannelsen. Handlingsplanen på uddannelses- og studienævnsniveau nævner ikke DVIP'er, men i skolens strategi frem mod 2018 sigtes der mod øget professionalisering og integration af DVIP'er i fagmiljøer.

Skole for Økonomi og Erhvervsstudier nævner udfordringer med øget optag og bestand. I studieleder- og studienævnsformandsmøde om studienævnsrapporter hedder i oktober 2013 det: "Der er store udfordringer i forhold til volumenpresset på sekretariaterne. International marketing er i vækst uden fast faglig forankring. På mandskabssiden på TAP og VIP er skolen presset til det yderste" (audit trail 2, s. 746). Der er ikke angivet handlinger eller tiltag i relation til problemet, og prodekanens udpegning af indsatsområder nævner ikke forskningsdækning (audit trail 2, s. 748). Den ene af de fire linjer, cand.merc. (økonomistyring), ønsker i selvevalueringsrapporten fra 2014 "en højere fastlærerdækning for at kunne lykkes med at skabe større sammenhæng i studiet og bedre kvalitet på projektvejledningen, specielt specialet. Der trækkes meget på de faste lærere, hvis timebanker vokser med høj fart (…) Forskningsgruppen mødes stort set kun to gange hvert semester / er reelt ikke aktiv som samlet gruppe. Det foreslås at forskningsgruppen gør mere for at rekruttere egne ph.d., man "kan holde på" og måske også tænker lidt i 20 % professorater. Udviklingen af kvalitet i undervisningen ses som tæt sammenhængende med ansættelse af kvalificerede forskere" (audit trail 2, s. 601). Af et efterfølgende bilag fremgår det, at uddannelsens STÅ/VIP-ratio er 56,23. Denne ratio indgår på tidspunktet for selvevalueringsrapporten endnu ikke i rapportskabelonen (audit trail 2, s. 691).

I *Strategi-/handleplan for Studienævnet for Erhvervsøkonomi* (udateret) nævnes fastlæ-

rerdækning og VIP/DVIP-ratio ikke (audit trail 2, s. 657). Forskningsbasering eller de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne nævnes heller ikke i handleplanen på baggrund af *Strategi- og handlingsplansmøde på Skole for Økonomi og Erhvervsstudier – dagstudierne* fra marts 2015. Sikring af DVIP'er som professionelle undervisere nævnes, men skolens fokus er fremgang på alle uddannelser med hensyn til optag (audit trail 2, s. 684-685).

I *Strategioplæg 2015-2018 for Skole for Økonomi og Erhvervsstudier* fra april 2015, der dækker alle skolens uddannelser, nævnes det blandt andet, at der skal gøres noget særligt for den "egentlige 'stab' af D-VIP'er, som er undervisningsassistenter og eksterne lektorer med mere end 100 timer pr. studieår. Det er denne stab, vi skal være særligt opmærksomme på at integrere i vores fagmiljøer og lade interagere med vores forskningsansatte undervisere." Dette skal understøttes af en fast tilknytning til en af instituttets forskningsgrupper og med mulighed for deltagelse i faggruppemøder, seminarer og faglig-pædagogiske diskussioner. Ligeledes skal "en særlig faglig og pædagogisk opmærksomhed på et modul, såfremt selve undervisningen alene varetages af D-VIP'er" (audit trail 2, s. 650).

Endelig ser akkrediteringspanelet eksempler på, at det i selvevalueringsprocessen fastslås, at VIP/DVIP-ratioen p.t. er en udfordring, og at udfordringen fremover formentlig vil være mindre. Samtidig mødes uddannelsen med øgede krav om optag i 2015-17.

På kandidatuddannelserne i turisme er der en VIP/DVIP-ratio på henholdsvis 1,3 og 2,5 på de to campusser. Dette ligger under fakultetets grænseværdi på 2,8, og problemstillingen adresseres i selvevalueringsrapporten fra juni 2015: Optaget på campus Aalborg har i hele perioden 2010-14 været stabilt. "I skarp kontrast er Turisme-København i samme periode vækstet i en grad, så optaget er steget med 308 % – fra 24 studerende i 2010/11 til 98 i 2013/14. Studiet har forsøgt at håndtere stigningen ved i samarbejde m. Institut, Skole og Fakultet løbende at øge antallet af fastansatte undervisere. Lektorer er i perioder blevet benyttet overvejende til faglig tilrettelæggelse, mens dele af undervisning og vejledning er blevet udført af DVIP'er (…) Som følge af radikalt øgede studentertal og tidskrævende formelle ansættelsesprocesser, har bemandingen i en periode haltet bagefter, men Fakultetet imødekommer studiet med endnu en adjunktstilling i Aalborg, så studiet kan få en højere VIP-dækning og dermed sikre, at både faglig tilrettelæggelse og undervisning/vejledning primært forestås af lektorer og adjunkter" (audit trail 5, s. 1464). I selvevalueringsrapporten hedder det videre, "at studienævnet ved flere lejligheder har ytret ønske om neddimensionering af uddannelsen (…) Dette blev bevilget for 2015, men blev umiddelbart efter erstattet af et krav om øget optag i perioden 2015-17 (144 nye studerende hvert år). Ved den igangværende generelle dimensioneringsrundes endelige indfasning i 2020, vil optaget på Turisme på tværs af de to campusser dog være reduceret til 79, et tal, som af studienævnet opfattes som passende for så vidt angår kapacitet og bæredygtighed" (audit trail 5, s. 1464). Videre hedder det: "VIP/DVIP-ratioen er p.t. en udfordring", der fremover formentlig vil "være mindre, da fakultetet har bevilliget en adjunktstilling yderligere til turisme København og ligeledes er indstillet på at sætte gang i yderligere ansættelser til turisme Aalborg" (audit trail 5, s. 1459 og 1474). Der er ikke udregnet en uddannelsesspecifik STÅ/VIP-ratio, men på tværs af de to uddannelser på campus København og campus Aalborg er nøgletallet i rapporten opgjort til 53. Dette er ikke kommenteret. Forholdene på de omtalte uddannelser, som alle indgår i audit trail 1, 2 og 5, er opsummeret i tabel 11.

Tabel 11. Uddannelser og opgørelse af STÅ/VIP-ratioen i selvevalueringsrapporter

Uddannelser	Tidspunkt for selvevaluerings-rapport	Behandling af STÅ/VIP-ratio i selvevaluerings-rapport	STÅ/VIP-ratio
Bacheloruddannelser i medicin og MedIS	2014	Ikke behandlet	33,8 33,8 Periode: efterår 12 – efterår 13
Kandidatuddannelserne i læring og forandringsprocesser	Juni 2015	Ikke behandlet	Aalborg: 45 København: 45 Estimeret for 2014/15 for de to uddannelser
Bachelor og kandidat-uddannelse i teknoantropologi	Ikke udarbejdet	Ikke udarbejdet og behandlet	Bachelorudd., Aalborg 18,9 Bachelorudd., København 28,0 Kandidatudd., Aalborg 12,2 Kandidatudd., København – 24,4 Periode: efterår 14 – forår 15
Kandidatuddannelser i erhvervsøkonomi, cand. merc., fire linjer	2014	3 linjer: ikke behandlet Økonomistyring: Ønske om højere fastlærerdækning	IM og IBE 43,2 Organisation 44,5 Økonomistyring 56,2 MIKE 28,7 Periode: efterår 14 – forår 15
Bachelor- og kandidat-uddannelser i international virksomhedskommunikation	Juni 2015	Ikke behandlet. Diskuteret i studie-nævn 2013	Opgjort i rapport til 44 Efterfølgende korrigeret til Bachelorudd.: 62,6 Kandidatudd.: 45,7
Kandidatuddannelser i turisme	2015	Lav VIP/DVIP iden-tificeret	Aalborg: 53 København: 53 Opgjort fælles for de to uddannelser:
Bacheloruddannelser i by-, energi- og miljøplanlægning	2014	Ikke behandlet	Aalborg: 10 København: 15 Opgjort efterfølgende

(Bacheloruddannelserne i medicin og MedIS (audit trail 2, s. 67 og 172); kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser (audit trail 2, s. 198); bachelor- og kandidatuddannelserne i teknoantropologi (audit trail 2, s. 357); cand. merc. (audit trail 2, s. 691); bachelor- og kandidatuddannelserne i international virksomhedskommunikation (audit trail 2, s. 902), kandidatuddannelserne i turisme (audit trail 5, s. 1474), bacheloruddannelserne i by-, energi- og miljøplanlægning (audit trail 1, s. 409). AI's egen tabelskabelon er anvendt).

Akkrediteringspanelet fik under andet besøg præsenteret en række eksempler på, hvordan de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne bliver forsøgt håndteret.

For det første var det tydeligt for akkrediteringspanelet, at PBL-arbejdsformen giver mulighed for en aktiv kontakt mellem studerende og vejledere. Den anvender forskningsfeltets metodik med fx hypoteseopstilling og hypoteseafprøvning.

Studerende i studienævn fortalte, at spørgsmålet om stigende optag og mulighed for kontakt til underviserne og forskningsmiljøerne er forsøgt håndteret fx gennem etablering af mentorkorps med studerende og studiecafe.

Flere studienævnsformænd gav udtryk for, at fastlærerdækningen er en udfordring. Problemet er blandt andet blevet forsøgt løst med ansættelse af flere DVIP'er og ph.d.er med større undervisningsforpligtigelse. Det nævnes også, at STUD/VIP-ratioer kan anvendes til at tydeliggøre forventninger til bemandingsplaner og input til dialog med institutleder, men der er imidlertid endnu ikke meldt noget ud fra centralt hold.

Studielederne, der har det overordnede ansvar for et antal uddannelser, gav under akkrediteringspanelets andet besøg udtryk for, at kvalitetssikringssystemet med kvantitative vurderinger af fx VIP/DVIP-ratioen er vigtige elementer i at monitorere forskningsdækningen, fx i selvevalueringsrapporten. Men herudover betoner studielederne den tætte dialog med studienævnet, instituttet og studierådet. Om STÅ/VIP-ratioen fortalte studielederne, at der ikke fra centralt hold er fastsat en grænseværdi. Humaniora har en højere ratio end Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet, men heller ikke på fakultetsniveau er der meldt noget ud. Som studieleder er det vigtigt at overvåge, hvordan dækningen ser ud på de enkelte uddannelser. Herudover betones det, at ratioen kun er en indikator, og at det også er vigtigt at se på DVIP'ernes kvalifikationer og på uddannelses- og undervisningsevalueringerne.

Fakulteternes uddannelsesberetninger tager problemstillingen op og viser, at der i organisationen informeres om undervisernes arbejdsbelastning. De studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne italesættes dog mindre i denne forbindelse. I uddannelsesberetningen fra Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet for 2015 noteres det, at stigende optag kan påvirke undervisernes arbejdsbelastning, og problemer og tiltag på bacheloruddannelserne i by-, energi- og miljøplanlægning nævnes også.

Også i uddannelsesberetningen fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet for 2015 beskrives det, at fastlærerdækningen på visse uddannelser, herunder erhvervsøkonomi, er presset af et mangeårigt stort optag samt vanskeligheder med at rekruttere VIP'er. I den kommende periode vil der derfor være fokus på rekruttering og produktion af VIP'er ved hjælp af en målrettet stillingsplan og et tværgående samarbejde mellem institutter og fakulteter (audit trail 5, s. 576). På Det Humanistiske Fakultet er der ligeledes i 2013/14 opmærksomhed over for, at de seneste års kraftige stigning i optaget har lagt pres på både det fysiske miljø og VIP'erne. Flere studier har haft svært ved at opnå den ønskede VIP-dækning pga. stigningen, og visse studier har et generelt problem med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft til campus Aalborg. Fokusset på de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne indgår ikke i uddannelsesberetningerne fra årsskiftet 2014/15, men introduceres som nøgletal i foråret/sommeren 2015.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet har haft fokus både på AAU's fremadrettede arbejde med bemandingen af uddannelserne med VIP'er og DVIP'er og på monitoreringen af dette. Videre har panelet haft fokus på håndteringen af de studerendes mulighed for kontakt til

forskningsmiljøerne fremadrettet og med hensyn til monitorering.

Akkrediteringspanelet ser AAU's tilgang til og lange erfaring med PBL som en særlig styrke med hensyn til at knytte de studerende til uddannelsernes respektive fagmiljøer og -traditioner. De studerende har regelmæssig faglig kontakt til undervisere og vejledere, og i forbindelse med den problemorienterede arbejdsmåde anvendes en forskningsmetodisk tilgang, fx med hypoteseopstilling, hypoteseafprøvning mv.

Samtidig viser en række af AAU's egne dokumenter fra institutter, skoler og studienævn, at der har været og er udfordringer med balancen mellem VIP'er og DVIP'er i forbindelse med undervisning og projektvejledning, blandt andet som følge af den kraftige vækst i antallet af studerende på en række uddannelser.

Bemandingsplaner viser, at der er opmærksomhed over for, om den *enkelte underviser* er VIP eller DVIP, og i nogle tilfælde også over for typer af VIP'er, men samtidig er det ifølge akkrediteringspanelet et problem, at kvalitetssikringssystemet ikke omfatter procedurer med krav om at anvende nøgletal og indikatorer i forbindelse med den *fremadrettede* bemanding af undervisning og projektvejledning. Panelet vurderer det positivt, at ét af de institutter, der indgår i audit trailen, har igangsat en mere systematisk anvendelse af VIP/DVIP-ratioen i forbindelse med den fremadrettede planlægning, mens det omvendt ikke er praksis på de øvrige institutter. Dermed er der også en usikkerhed med hensyn til, om AAU i praksis imødekommer sin målsætning om, at undervisningen skal varetages af undervisere, der deltager i eller har kontakt til relevante forskningsmiljøer.

Akkrediteringspanelet vurderer det positivt, at den *bagudrettede* monitorering af balancen mellem VIP'er og DVIP'er siden 2014 har været en del af det systematiske kvalitetssikringsarbejde. Panelet bemærker, at forandringer over tid eller forskelle mellem nøgletal på sammenlignelige uddannelser er centralt i arbejdet med nøgletal. Flere selvevalueringsrapporter og andre interne dokumenter identificerer og beskriver de problemer og udfordringer, balancen mellem VIP'er og DVIP'er medfører. Ligeledes bringes disse identificerede udfordringer på enkeltuddannelser også videre i uddannelsesberetningerne til rektor og direktion og bidrager dermed til et informationsflow gennem organisationen med hensyn til anvendelsen af DVIP'er.

Akkrediteringspanelet bemærker, at studieledere m.fl. under andet besøg lagde vægt på, at den nye rektors og direktionens indførte adgangsbegrænsning på 54 uddannelser med virkning fra optaget i 2015 ville bidrage til at reducere disse udfordringer.

Samtidig med dette noterer akkrediteringspanelet sig, at AAU's nøgletal for STÅ/VIP først fra foråret 2015 indgår i det systematiske kvalitetssikringsarbejde. Nogle af eksemplerne fra selvevalueringsrapporterne fra sommeren 2015 viser, jf. kriterium IV, at anvendelsen af nøgletallet i praksis stadig er nyt, i den forstand at det i nogle tilfælde opgøres fælles for to uddannelser, på trods af at det ifølge proceduren skal opgøres for hver uddannelse. AAU's procedurer for nøgletallet fastlægger, at den enkelte uddannelse skal vurdere, om ratioen er tilfredsstillende. De foreliggende selvevalueringsrapporter viser ikke, at uddannelserne har påbegyndt dette arbejde, heller ikke i de tilfælde, hvor ratioen eventuelt kunne indikere et problem.

Ud over ovenstående har akkrediteringspanelet, jf. kriterium IV, endnu ikke set eksempler på handlingsplaner og statusrapporter på de uddannelser, hvor nøgletal i AAU's audit trail-dokumentationsmaterialet kunne indikere en udfordring. Dette sammenholdt med flere uddannelsers tilkendegivelse af, at presset fra det stigende optag søges håndteret ved at ansætte DVIP'er til fx projektvejledning, får panelet til at vurdere, at der er en risiko for, at AAU's kvalitetssikringssystem endnu ikke har et tilstrækkelig

konkret fokus på og en tilstrækkelig erfaring med at sikre de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne ud over den kontakt, der er i forbindelse med projektvejledning.

AAU valgte i udviklingen af proceduren og skabelonerne til selvevaluering i 2013 og primo 2014 at fokusere på STUD/VIP og VIP/DVIP som kvantitative mål for uddannelsernes forskningsbasering og de studerendes mulighed for kontakt til aktive forskningsmiljøer. STUD/VIP-nøgletallet er derfor ifølge AAU velegnet til at identificere udfordringer vedr. forskningsbasering på uddannelser, hvor miljøerne bag uddannelsen er for små/sårbare ift. antallet af studerende, og hvor undervisningen derfor er koncentreret på fhv. få VIP'er (AAU's høringssvar, s. 4-5). Panelet anerkender, at også STUD/VIP-ratioen er velegnet til at identificere udfordringer vedr. forskningsbasering, særligt når det handler om antallet af undervisere, herunder kombination med VIP/DVIP-ratioer. Men panelet fastholder, at STÅ/VIP-nøgletallet eller andre tilsvarende mål, og herunder dets udvikling over tid og i sammenligning med andre sammenlignelige uddannelser, er vigtigt for at identificere udfordringer med *omfanget* af VIP-undervisning og -vejledning i forhold til studenterårsværk.

Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium IV om sikring af uddannelsernes niveau og indhold er *delvist tilfredsstillende* opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der særligt er to områder, hvor AAU's kvalitetssikringssystem ikke i tilfredsstillende grad lever op til kravene i kriteriet. Det drejer sig om tilrettelæggelsen af regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter og den løbende sikring af, at faciliteter og ressourcer understøtter undervisningen og de studerendes gennemførelse af uddannelserne.

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har et omfattende program for selvevaluering af universitetets uddannelser, der samler op på relevante informationer og udfordringer inden for AAU's otte kvalitetsområder. Et stærkt ejerskab til arbejdet og en stærk 'vi-følelse' blandt studieledere, studienævnsformænd, studerende og VIP'er er et positivt aspekt. Der er generelt en god sammenhæng mellem problemstillinger, der er identificeret i selvevalueringsrapporten, det efterfølgende selvevalueringsmøde med eksterne eksperter og de foreslåede tiltag i de efterfølgende handlingsplaner. Men samtidig medfører tilrettelæggelsen, at ikke alle centrale problemstillinger på uddannelserne diskuteres.

For det første indfanger AAU's selvevalueringsproces ikke tilstrækkelig systematisk problemer med hensyn til fx faglig profil på tværfaglige uddannelser, de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne og sammenhængen mellem forskningsmiljøet og uddannelsens fag. Inddragelsen af eksterne eksperter i tilrettelæggelsen af selvevalueringsmøderne er ikke tilstrækkelig systematisk. I praksis har de faglige eksperter på nogle uddannelser været universitetsansatte og på andre udelukkende aftagere fra industrien, og der har ikke været en ensartet og klart kommunikeret forventning til rollen før, under og efter mødet. Nogle møder behandler op til fem uddannelser, og på ét møde er der et stærkt fokus på kun den ene af to uddannelser, mens andre møder koncentrerer sig om en enkelt uddannelse. På møder, hvor mange uddannelser behandles, kan det være vanskeligt at nå ned i substansen af den enkelte uddannelse. Herudover risikerer det kvantitative fokus på forskningsbasering i selvevalueringsrapporterne at overskygge den kvalitative vurdering af vægtningen og balancen mellem forskningsmiljøerne bag uddannelsen, jf. kriterium III.

Akkrediteringspanelet har for det andet konstateret, at selvevalueringsrapporten lægger op til en opdeling af diskussionerne i kvalitetspolitikkens otte kvalitetsområder. Panelet kan derfor også være bekymret for, om selvevalueringsprocessens partikulære fokus på de enkelte kvalitetsområder sker på bekostning af et mere overordnet blik på den enkelte uddannelse i sin helhed.

For det tredje er selvevalueringsrapportens anvendelse af STÅ/VIP-nøgletallet ikke tilstrækkelig solid, jf. kriterium III.

Akkrediteringspanelet vurderer videre, at sikringen af uddannelsernes faciliteter og ressourcer sker via AAU's tiltag med hensyn til studiemiljøet, og at der her overordnet er en god sammenhæng mellem politikker, procedurer og praksis for så vidt angår identificering af problemer. Panelet vurderer det ydermere som positivt, at der er en stærk evalueringskultur, hvor de enkelte medarbejdere og studerende ikke er tilbageholdende med deres kritik internt. Panelet finder det derimod kritisk, at informationsflowet og sammenhængen er mindre tydelig, når det gælder håndteringen af kritikken. På campus København har der dels manglet grupperum til de studerendes PBL-projekter, og dels har videokonferencesystemet, der skal bruges til at sikre forsk-

ningsbaseret undervisning på to campusser, ikke fungeret tilfredsstillende. Panelet har diskuteret spørgsmålet og anerkender, at universitetet forsøger at optimere de begrænsede faciliteter og ressourcer. Panelet lægger dog vægt på, at selvom problemerne er drøftet i studienævn og andre fora, er de forblevet uløste for de studerende i op til to år, ligesom ansvaret for at løse problemerne ikke er klart placeret, men er beskrevet som en proces, som skal adresseres 'længere oppe i systemet'.

Akkrediteringspanelet finder derudover, at en række forhold overordnet er positive.

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har indført en hensigtsmæssig procedure for sikring af overensstemmelse mellem semestrenes og kursernes læringsmål og studieordningernes målsætninger, og at studienævnenes årlige behandling af studienævnsrapporter også bidrager til at sikre det faglige niveau. Det er ligeledes positivt, at AAU i 2015 har indført en central procedure for behandling af censorformandskabsberetninger. AAU har et betydeligt fokus på pædagogisk kompetenceudvikling, og opkvalificering inden for PBL finder sted, også for DVIP'er. Endelig vurderer panelet, at AAU har formået at skabe lokalt ejerskab gennem decentrale procedurer og praksisser for løbende undervisningsevalueringer, som udformes og afvikles med fokus på inddragelse af studerende i kvalitetsprocesserne, og som generelt er velfungerende med hensyn til at identificere problemstillinger. I den forstand kan man på AAU tale om en stærk evalueringskultur, som kommer til udtryk i de decentrale evalueringspraksisser. Dette understøttes af den stærke organisationskultur, som panelet gentagne gange stiftede bekendtskab med under besøgene på institutionen.

I det følgende beskrives og analyseres sikringen af uddannelsernes faglige niveau, den pædagogiske kvalitet, den løbende evaluering af undervisning og uddannelse samt studiemiljøet på tværs af universitetets forskellige campusser. Dette afsnit afdækker desuden, hvordan universitetets selvevalueringsproces med brug af eksterne eksperter gennemføres i praksis.

Akkrediteringspanelet har taget udgangspunkt i særligt fire audit trails, audit trail 1 om selvevalueringsprocessen, audit trail 3 om det faglige niveau, audit trail 4 om campus samt audit trail 6 om evalueringerne. Det er primært materiale fra disse audit trails, som danner grundlag for panelets analyse og vurderinger af kriteriet.

Niveausikring af uddannelser

Der er flere måder, hvorpå sikringen af uddannelsernes faglige niveau finder sted på AAU: regelmæssig studieordningsrevision, niveausikring af semesterbeskrivelser, studienævnets monitorering af uddannelsernes niveau samt dialog med censorer.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AAU har fastlagt en ansvarsfordeling for sikring af de overordnede rammer for studieordninger, og at studieordningsrevision tages op til overvejelse mindst hvert tredje år i forbindelse med selvevalueringsprocessen. Panelet konstaterer endvidere, at AAU har indført semesterbeskrivelser som studienævnenes værktøj til at sikre overensstemmelse mellem studieordninger og semestrenes læringsmål.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at studienævnene løbende sikrer niveauet både via de ovennævnte semesterbeskrivelser og via nøgletal for eksempelvis karakterer og frafald, der indgår i de årlige studienævnsrapporter.

Endelig har akkrediteringspanelet særligt interesseret sig for censordialogen og noterer sig, at AAU fra 2015 har skærpet kravene til dialog med censorformandskaberne, men at der stadig i praksis er udfordringer med dialogen.

Niveausikring via studieordninger

Studieordningerne fastlægger uddannelsernes samlede mål for læringsudbytte samt kravene til uddannelsernes undervisnings-

aktiviteter, herunder uddannelsernes opbygning, progression og adgangsforhold, indskrivning og prøver mv. Det er også her, reglerne for praktik og udlandsophold er fastlagt. Det er studienævnenes opgave at meritere praktik- og udlandsophold i henhold hertil (selvevalueringsrapporten, s. 213).

Ansvaret for studieordningerne er placeret på flere niveauer. Fakulteterne har ansvar for at fastsætte de formelle rammer for indholdet i studieordningerne, herunder legalitetskrav. Rammerne for indholdet fremgår af studieordningsskabeloner. Studienævnene har med udgangspunkt i skabelonerne ansvar for at udarbejde det faglige indhold i studieordningerne og uddannelsernes samlede mål for læringsudbytte samt løbende at monitorere, at studieordningen efterleves på uddannelsen, ved hjælp af en række værktøjer, der gennemgås nedenfor (selvevalueringsrapporten, s. 16).

Et behov for studienævnsrevision kan opstå, ved at den løbende monitorering af uddannelsen, fx via undervisnings- og semesterevalueringer, censordialog eller lignende, afslører utilfredsstillende forhold med hensyn til uddannelsens indhold og progression. Som minimum tages studieordningerne op til revision i forbindelse med selvevalueringsprocessen, som hver uddannelse skal gennemgå hvert tredje år (selvevalueringsrapporten, s. 16). I forbindelse med selvevalueringen undersøges blandt andet sammenhængen mellem adgangsgrundlaget og uddannelsens faglige niveau, tilrettelæggelsen af uddannelsen og uddannelsens kompetenceprofil, samt om uddannelsen har fået input fra censorformandskabet vedrørende uddannelsens kvalitet og relevans. Selvevalueringsprocessen behandles nærmere under kriterium II, jf. s. 17, samt i det senere afsnit om Evaluering af uddannelser med eksterne eksperter.

Processen med hensyn til studieordningsrevision varierer på tværs af de enkelte skoler og studienævn. Akkrediteringspanelet har set flere udfoldede eksempler på skolers beskrevne procedurer for processen og iværksatte studieordningsrevisioner, blandt andet for uddannelserne i by-, energi- og miljøplanlægning og teknoantropologi samt kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser.

For førstnævntes vedkommende var revisionen oprindeligt iværksat på baggrund af kritik af manglende energifaglighed samt progression i uddannelsen. Af studienævnsreferaterne fremgår det, at den indholdsmæssige studieordningsrevision for uddannelserne i by-, energi- og miljøplanlægning blev drøftet i 2013, og i foråret 2014 blev det foreslået at udarbejde et kommissorium for revision af uddannelsen. På dette tidspunkt var der ligeledes blevet afholdt et kickoff-seminar, hvorefter revisionsarbejdet blev lagt ud til faglige udvalg i uddannelsernes forskellige miljøer (audit trail 3, s. 650-654).

Revisionen af studieordningen for kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser blev påbegyndt i 2015. Studienævnet nedsatte faglige grupper til at udarbejde udkast, hvorefter godkendelsesproceduren fulgte. En del af ændringen er indførelsen af to specialiseringslinjer, henholdsvis Sund og læring og Unge og læring, som oprettes efter ønsker, der er fremkommet i dimittendundersøgelserne (jf. Kriterium V Uddannelsernes relevans).

Niveausikring via semesterbeskrivelser

For at sikre, at studieordningen bliver udmøntet korrekt, har universitetet i 2013 indført *Procedure for udarbejdelse af semesterbeskrivelser* (selvevalueringsrapporten, s. 249-251). AAU forventer, at semesterbeskrivelserne er indført på alle uddannelser i foråret 2016. Semesterbeskrivelserne er et kvalitetssikringsværktøj, der på baggrund af studieordningen beskriver indholdet af semesterets moduler i henhold til læringsmål og arbejdsbelastning (ECTS-point) samt undervisnings- og udprøvningsform, og som skal godkendes af studienævnet før semesterstart. Hensigten er at sikre, at studienævnet løbende kan monitorere implementeringen af studieordningen og sikre, at se-

mestrenes indhold tilrettelægges i overensstemmelse med studieordningen (selvevalueringsrapporten, s. 250, audit trail 3, s. 1953).

Akkrediteringspanelet har set værktøjet implementeret på bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning samt kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser, mens det på uddannelserne i teknoantropologi og international virksomhedskommunikation – engelsk endnu ikke er implementeret. Af eksemplerne fremgår det, at semesterbeskrivelserne indgår som fast punkt på studienævnsmøderne i begyndelsen af semestrene og substansbehandles på møderne. Semesterbeskrivelserne bruges endvidere til at kommunikere semestrenes læringsmål til de studerende. Under panelets besøg på AAU fortalte VIP'er og DVIP'er, hvordan de forsøger at integrere læringsmålene i de respektive introduktionsforløb på uddannelserne. På de uddannelser, hvor der er en semesterkoordinator, er vedkommende som regel ansvarlig for introduktionen af semesteret.

Semesterkoordinatorens rolle varierer på tværs af uddannelserne, men omfatter som oftest koordination og opfølgning på relevante forhold forud for hvert semester, herunder sikring af, at der er progression i uddannelsen, og at der samles op på og handles på baggrund af semesterevalueringerne. På kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser skal semesterkoordinatoren eksempelvis forud for hvert semester mødes med modulkoordinatorer samt erfarne undervisere. Under akkrediteringspanelets andet besøg fremgik det, at semesterkoordinatorens opgaver er bemanding med hensyn til vejledere til grupperne, håndtering af kursusevalueringer mv. Semesterkoordinatoren har desuden ansvaret for et semesterevalueringsmøde, hvor også den fremtidige tilrettelæggelse og indholdet af kurser drøftes (audit trail 1, s. 1398-1402).

Under akkrediteringspanelets besøg fremgik det, at det på den tværfaglige kandidatuddannelse i teknoantropologi er semesterkoordinatorens opgave at arbejde sammen med modulkoordinatorerne, fordi hvert semester består af to moduler, der danner baggrund for et projekt med to korresponderende vejledere (henholdsvis en teknisk og en antropologisk). Semesterkoordinatorens opgaver er blandt andet at strukturere projektgrupper, at allokere projektvejledere og at koordinere eksamen.

Studienævnets monitorering af uddannelsernes niveau

Ud over de formelle og planlægningsmæssige rammer, som studieordninger og semesterbeskrivelserne lægger for uddannelsernes niveau, behandler studienævnene flere indikatorer, der indgår i den løbende monitorering af uddannelsernes niveau. Indikatorer såsom nøgletal for karakterer og frafald i de årlige studienævnsrapporter og censordialog indgår i AAU's løbende monitorering af niveauet. Dertil kommer de løbende semesterevalueringer, der også belyser de studerendes oplevelse af det faglige niveau. Universitetets semester- og studenterevalueringer behandles i et særskilt afsnit under dette kriterium.

Studienævnet har til opgave at behandle nøgletallene i de årlige studienævnsrapporter, som blandt andet indeholder niveauindikatorer som karakterstatistik og nøgletal for frafald og gennemførelse, som til dels kan anses som indikatorer for niveau. Rapporterne er behandlet på studienævnsmøderne i overensstemmelse med årshjulene for studienævnsarbejdet. Et konkret eksempel på, hvordan frafald behandles, fremgår af afsnittet om indikatorer for fagligt niveau i studienævnsrapporterne, som behandles nedenfor i afsnittet Dialog med censorer.

Dialog med censorer

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AAU i 2015 har strammet rammerne for censordialogen ved at indføre en *procedure for dialogen med censorer og censorformandskaber*. Heraf fremgår det, at fakultetet er ansvarligt for at indhente censorformandskabets årsberetning og videresende den til det relevante studienævn.

Hvis det ikke er muligt for fakultetet at få årsberetninger fra censorformandskabet, skal studienævnsformanden gøres opmærksom på dette. Studienævnsformanden har ansvaret for, at de relevante informationer fra censorer og censorformandskaber behandles på studienævnsmøderne, og at informationerne indgår i den løbende refleksion over tilrettelæggelsen af uddannelsen og dens moduler og anvendes til at iværksætte konkrete tiltag eller ændringer, hvis der skulle være behov for det. Studielederen har det overordnede ansvar for at koordinere og sikre, at information fra censorer og censorformandskaber anvendes i forbindelse med kvalitetssikringen og udviklingen af uddannelserne, jf. *Procedure for selvevaluering og udvikling af Aalborg Universitets uddannelser* (selvevalueringsrapporten, s. 263-264).

Rammerne er strammet, blandt andet som følge af, at dialogen med censorformandskaberne på AAU har været varierende, hvilket blandt andet skyldes, at tilbagemeldingerne fra censorformændene i form af censorformandsskabsberetninger er sparsomme. Universitetet har derfor oplevet et behov for at gøre censordialogen mere effektiv. Dette fremgår af diverse referater fra studienævn og -råd. Eksempelvis diskuteres det på studierådsmøderne, som dækker henholdsvis uddannelserne i teknoantropologi og by-, energi- og miljøplanlægning, at det i 2013 "… [k]niber med tilbagemeldinger fra censorerne", og der overvejes en "DTU-løsning" med oprettelsen af et "censornet" (audit trail 3, s. 1459). I 2015 har "TekNat peget på et problem omkring dialogen med censorerne. På BEM og Geo området er der [..] plads til forbedringer" (audit trail 3, s. 333). Med hensyn til uddannelsen i international virksomhedskommunikation – engelsk diskuteres tilbagemeldinger fra censorer i 2013 også på studierådsniveau, da man her ikke oplever at få samlede rapporter fra censorformandskabet, men kun sporadiske og enkeltstående tilbagemeldinger fra censorer, men at der fra centralt hold på universitetet arbejdes på at forbedre dette (audit trail 3, s. 1972). Dette studieråd gennemgår og byder i 2015 universitetets *Ramme for dialog med censorer og censorformandsskaber tilknyttet Aalborg Universitet* velkommen (audit trail 3, s. 1949-1950).

Flere konkrete eksempler viser, at censorformandskabsberetninger også løbende er genstand for drøftelser på studienævnsniveau. I studienævnet for kandidatuddannelserne i læring og forandringsprocesser gennemgås censorberetninger af studienævnsformanden, som videreformidler indholdet til de ansvarlige. Af referater fra 2014 fremgår det fx, at studienævnsformanden videreformidler indholdet til de semesteransvarlige til videre behandling (audit trail 3, s. 868 og 846).

På uddannelserne i teknoantropologi giver censorformandskabsberetningen anledning til refleksion i uddannelsesledelsen. Uddannelsen, der benytter censorkorps fra både det antropologiske og det tekniske felt, oplever en betydelig opgave med hensyn til at kommunikere uddannelsens tværfaglighed til censorerne. Akkrediteringspanelet har set et eksempel på en årsberetning fra censorformandskabet for det landsdækkende censorkorps for antropologi fra 2014, hvor det beskrives, at "flere censorer har generelt noteret at det antropologiske perspektiv på uddannelsen i Teknoantropologi er mangelfuldt. Ganske ofte defineres antropologi som ren metode uden hensyntagen til antropologiens selvstændige faglighed eller epistemologiske horisont. Hvad der egentlig kvalificerer det antropologiske perspektiv på uddannelsen forbliver derfor uklart" (audit trail 3, s. 1626). Under panelets besøg på AAU gjorde undervisere og semesterkoordinatorer opmærksom på, at uddannelsen har en væsentlig udfordring med hensyn til at klæde censorerne på til at forstå tværfagligheden. Af studienævnsreferatet fra maj 2015 fremgår det også, at uddannelsesadministrationen vil udsende breve til censorerne for at forklare netop uddannelsens tværfaglighed forud for afholdelsen af eksaminer. Panelet konstaterer, at man på denne uddannelse har udfordringer af fagligt principiel karakter med hensyn til cen-

sordialogen, som forsøges håndteret gennem oplysning og øget dialog. Samtidig er uddannelsens tværfaglighed genstand for en audit iværksat af fakultetet.

Der er også andre eksempler på, at studienævn reagerer på kritiske censorformandskabsberetninger. Akkrediteringspanelet spurgte ind til dette under besøget på AAU, og i den forbindelse blev flere illustrative eksempler nævnt. Fx har Det Erhvervsøkonomiske Studienævn rettet op på læringsmål og modulers indhold, fordi censorerne tilkendegav kritik af, at uddannelsens kompetenceprofil og læringsmål var for løse. Også medicinuddannelsen har modtaget kritik fra censorer samt fra universitetshospitalet vedrørende de studerendes faglighed inden for kernefaget anatomi. Det fik studienævn og institut til at reagere og styrke undervisningen i anatomi, blandt andet ved hjælp af nye remedier samt ansættelse af nye undervisere.

At censortilbagemeldingerne indgår i den løbende kvalitetssikring af AAU's uddannelser, fremgår ikke kun af behandlingen af censorformandskabsberetninger på studienævnsmøderne, men også af de forskellige kvalitetssikringsværktøjer, som videregiver information opad i organisationen. Censorformandskabsberetningerne indgår således både i fakulteternes uddannelsesberetninger til direktionen og i selvevalueringsrapporterne.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at universitetet har fastlagt en ansvarsfordeling for arbejdet med niveausikring af studieordningerne. AAU har indført en hensigtsmæssig procedure for, at studienævnene skal godkende semesterbeskrivelser, hvilket sikrer, at semestrenes kurser lever op til studieordningernes enkelte læringsmål og dermed til uddannelsens samlede mål for læringsudbytte. Panelet har set eksempler på, at beskrivelser er blevet sendt tilbage, hvis studienævnet vurderer, at der ikke er overensstemmelse mellem studieordning og fagbeskrivelse, og fx ikke vurderer, at fagbeskrivelsernes indhold lever op til de beskrevne læringsmål.

Semesterbeskrivelserne bidrager til at sikre overensstemmelsen mellem fagenes læringsmål, tilrettelæggelse og arbejdsbelastning og synes at være et planlægningsværktøj, der fungerer efter hensigten de steder, hvor det er indført. Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at denne form for kvalitetssikring af studieordningerne forekommer systematisk, og at semesterbeskrivelserne substansbehandles på studienævnsmøder og ikke kun gennemgår en formel godkendelsesprocedure. Ikke alle uddannelser har endnu taget redskabet i brug, men det er under implementering.

Studienævnenes årlige behandling af studienævnsrapporterne, der indeholder en række uddannelsesspecifikke nøgletal, fx for frafald, gennemførelse og karakterer, er ligeledes med til at sikre det faglige niveau.

Akkrediteringspanelet vurderer, at det er positivt, at AAU har strammet op og indført en procedure for censordialogen i 2015, og at der generelt er opmærksomhed over for spørgsmålet i organisationen. Panelet vurderer, at proceduren kan bidrage til at øge systematikken og effektiviteten i forbindelse med dialogen med censorerne.

Undervisningens pædagogiske kvalitet

I det følgende behandles, hvordan AAU sikrer undervisningens pædagogiske kvalitet. Nedenfor gennemgås først kort rammerne for den pædagogiske kompetenceudvikling på AAU og den pædagogiske kvalificering af PBL, og herefter ses der nærmere på praksis.

AAU har på både strategi- og politikniveau fokus på og defineret rammerne for den pædagogiske kvalitet og undervisernes kompetenceudvikling. Et af universitetets otte definerede kvalitetsområder er *5. Pædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling*. I *Politik for undervisernes pædagogiske*

kompetenceudvikling på Aalborg Universitet opstilles retningslinjer for udvikling af undervisernes pædagogiske kompetencer. Institutterne skal sikre den løbende pædagogiske kompetenceudvikling af de ansatte, herunder at alle ledere og medarbejdere på AAU, undtagen DVIP'er og studentermedhjælpere, skal deltage i årlige MUS-samtaler. Det fremgår af universitetets politik på området, at alle institutter skal have vedtaget en decentral politik for systematisk kompetenceudvikling af VIP'er og DVIP'er. Politikkerne skal være vedtaget senest i efteråret 2015 (selvevalueringsrapporten, s. 418). AAU har desuden en årlig kåring af årets underviser, og universitetet ser det som en måde at lægge vægt på undervisernes pædagogiske meritter på (selvevalueringsrapporten, s. 22 og 440-445).

Som nævnt har institutlederen ansvaret for, at adjunkter, lektorer og professorer regelmæssigt får tilbud om og deltager i pædagogisk kompetenceudvikling, herunder i pædagogikumuddannelsen. Studielederen er i samarbejde med institutlederen ansvarlig for at koordinere og sikre, at information vedrørende undervisernes pædagogiske kompetenceudvikling anvendes i forbindelse med kvalitetssikringen og udviklingen af uddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 418). Den løbende monitorering af undervisernes kompetencer foretages blandt andet gennem de løbende undervisnings- og semesterevalueringer, der behandles i studienævnene (som beskrevet i det følgende afsnit) samt i forbindelse med MUS-samtalerne. AAU oplyser, at det fra 2016 er obligatorisk for alle undervisere at have en digital undervisningsportefølje, der kan danne grundlag for de årlige MUS-samtaler (selvevalueringsrapporten, s. 21). Akkrediteringspanelet bemærker i den forbindelse, at DVIP'er ikke er omfattet af ordningen med hensyn til MUS-samtalerne og derfor ikke er omfattet af denne form for årlig monitorering og opfølgning.

Opkvalificeringen af undervisernes kompetencer på AAU leveres primært af AAU's centrale pædagogiske enhed, AAU Learning Lab, som gennemfører kurser i pædagogik og undervisningsmetoder, og hvorfra institutterne rekvirerer kurser til instituttets ansatte. AAU Learning Lab udbyder kompetenceudviklingsaktiviteter på både dansk og engelsk om udvikling, tilrettelæggelse, gennemførelse, evaluering og ledelse af undervisning og uddannelser. Det sker i form af korte og længere kursusforløb, seminarer, workshops, supervisions- og coachingforløb m.m. (selvevalueringsrapporten, s. 422).

Flere af de undervisere, som akkrediteringspanelet talte med under besøgene, nævnte supervision og sidemandsoplæring som anvendelige tiltag, der var udbredt. I forlængelse heraf fik panelet indtryk af, at der på studierådsmøder foregår en videndeling på tværs af uddannelser om pædagogiske opkvalificeringstiltag (audit trail 3, s. 1951).

Kvalificering og kvalitetssikring af PBL-kompetencer

PBL er det herskende læringsprincip på AAU, og kvalitetssikringen af undervisernes kompetencer inden for dette område er derfor central. PBL er kort beskrevet under kriterium III. I det følgende beskrives AAU's initiativer med hensyn til opkvalificering af undervisernes kompetencer inden for PBL, herunder særligt de eksterne underviseres.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AAU har et obligatorisk introforløb om PBL-principperne. Introduktionsforløbet er primært for undervisere, men udbydes også til studerende, der måtte have interesse (selvevalueringsrapporten, s. 608). Introforløbet er tilrettelagt af AAU Learning Lab, og det er institutledernes ansvar at sørge for, at underviserne deltager. Eksterne undervisere tilbydes et introduktionsforløb, men det fremgår ikke, at dette er obligatorisk.

Institut for Læring og Filosofi har vedtaget en politik, der fastlægger mål om, at alle DVIP'er "hurtigst muligt skal have taget et grundlæggende kursus" i PBL (audit trail 3, s. 1222). Med hensyn til Institut for Medicin og Sundhedsteknologi beskrives det, at alle

fastansatte VIP'er uden erfaring med PBL systematisk tilbydes opkvalificeringsforløb i regi af AAU Learning Lab. Derudover nævnes det, at undervisere i alle stillingskategorier, herunder DVIP'er, har adgang til kurser og seminarer på AAU Learning Lab (supplerende oplysninger, s. 11). For Institut for Planlægning gælder det, at de fastansatte systematisk bliver tilbudt efteruddannelse inden for PBL gennem et fagdidaktisk kursusudbud, som retter sig mod de teknisk-naturvidenskabelige områder (supplerende oplysninger, s. 7). På samme måde som for medicin har alle instituttets ansatte adgang til kursustilbuddene fra AAU Learning Lab.

Det beskrives på nogle institutter, at en stor del af DVIP'erne har været ph.d.-studerende på instituttet og herigennem har gennemgået obligatorisk pædagogisk kompetenceudvikling med hensyn til vejledning og undervisning inden for PBL, ligesom flere af de ansatte DVIP'er er uddannet fra AAU (audit trail 2, s. 293). For Institut for Økonomi og Ledelse gælder det, at det løbende sikres, at faste undervisere og ph.d.-studerende får et grundlæggende pædagogiske kompetencer, typisk via deltagelse i de obligatoriske pædagogiske kurser (pædagogikumuddannelsen). Med hensyn til de eksterne undervisere er det typisk studienævnsformanden eller en såkaldt linjekoordinator, der sikrer kendskabet til PBL i forbindelse med ansættelse og introduktion til uddannelsen (supplerende oplysninger, s. 20). Dette institut benytter sig i høj grad af eksterne undervisere, hvorfor institutledelsen fokuserer på den pædagogiske såvel som den faglige opkvalificering, jf. kriterium III.

Den løbende monitorering af undervisernes pædagogiske kompetencer og anvendelse af PBL finder blandt andet sted via undervisnings- og semesterevalueringerne, jf. herunder i afsnittet om evaluering og studenterinddragelse.

Undervisningsevalueringerne indeholder spørgsmål om undervisningens pædagogiske kvalitet, herunder formidling og tilrettelæggelse. Akkrediteringspanelet har set flere eksempler på undervisningsevalueringer, hvor de studerende bruger indikatorer defineret på en skala, men også kvalitativt i forbindelse med kommentarer (audit trail 6). I undervisnings- og semesterevalueringerne er der generelt også fokus på kvaliteten af projektvejledningen og gruppearbejdet. Et eksempel er kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi, hvor de studerende bliver spurgt om, hvorvidt der var god støtte at finde i projektvejledningen med hensyn til det projektmetodiske, det faglige og arbejdsprocessen, mens det også er muligt at skrive yderligere kommentarer til projektvejledningen (audit trail 6, s. 815).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har et betydeligt fokus på pædagogik, særligt læringsfilosofien og metoden med hensyn til PBL, som afspejler sig i universitetets strategi, politikker og praksis. Alle institutter skal have vedtaget decentrale politikker herfor inden udgangen af 2015, hvilket panelet ser som positivt. For fastansatte undervisere er der en systematik i forholdet mellem de kompetenceudviklende tilbud og den monitorering, der finder sted via MUS-samtalerne samt de løbende undervisnings- og semesterevalueringer, som DVIP'er også er omfattet af.

Akkrediteringspanelet har bemærket, at vejlederne for projektarbejdet kan være både VIP'er og DVIP'er, hvilket gør introduktion til principperne for den problembaserede læring til et opmærksomhedspunkt i praksis. Størstedelen af institutterne har vedtaget politikker og fastlagt mål for, at DVIP'er sikres et automatisk tilbud om opkvalificering med hensyn til PBL-kompetencer. Derudover lægges der vægt på PBL-kompetencer i forbindelse med ansættelsen. Panelet vurderer, at opkvalificeringen af DVIP'er fremover tilsyneladende vil være mere systematisk.

Evaluering og studenterinddragelse

I det følgende gennemgås universitetets politik, procedurer og praksis for, at der gennemføres løbende og regelmæssige studenterevalueringer af uddannelser og undervisning, samt for, at resultaterne herfra bliver brugt.

AAU har en central procedure for systematisk evaluering af undervisning, semestre og uddannelser, der fastsætter mindstekrav til skolernes og/eller studienævnenes evalueringsaktiviteter. AAU's skoler og studienævn har alle decentrale procedurer, som er udarbejdet på baggrund af disse mindstekrav, og procedurerne på området følges i praksis. Panelet konstaterer også, at der hos både de studerende og underviserne er et stort ejerskab til den decentrale evalueringspraksis, og at der er fokus på feedback til og inddragelse af de studerende.

Procedurer for evalueringer

AAU har en overordnet procedure for evaluering – *Proceduren for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser* – som blev godkendt i 2008 og afløst af en ny procedure i 2013. AAU har desuden en overordnet målsætning om, at alle kvantitative undersøgelser skal have en svarprocent på mindst 60. Af proceduren fremgår overordnede krav til undervisningsevalueringer, semesterevalueringer og uddannelsesevalueringer på universitetet:

- Undervisningsevaluering: kan foretages løbende som afslutning på hver undervisningsaktivitet (kursus, projekt og praktik) og/eller ved afslutning af semesteret.
- Semesterevaluering: Ved afslutning af hvert semester skal der foretages en samlet evaluering af semesteret. Dette omfatter de studerendes arbejdsindsats og læringsudbytte samt deres studie- og læringsmiljø.
- Uddannelsesevaluering: Alle AAU's uddannelser skal evalueres af de dimitterende studerende. Der skal anvendes spørgsmål, som er nogenlunde identiske for alle uddannelser under den enkelte skole, og uddannelsesevalueringerne skal ydermere anvende data, som er systematiske og sammenlignelige over en årrække.

Skolerne og/eller de enkelte studienævn skal på baggrund af ovenstående udforme egne *decentrale* procedurer for evaluering af undervisning, semestre og uddannelser. Styregruppe for kvalitetssikring og -udvikling har til inspiration udarbejdet en evalueringsguide, som skolerne og/eller de enkelte studienævn kan gøre brug af (selvevalueringsrapporten, s. 310). Guiden indeholder blandt andet inspiration til, hvordan spørgeskemaer kan udformes, eller hvordan en midtvejsevaluering kan gennemføres.

Ud over de løbende evalueringsaktiviteter omfatter selvevalueringsprocessen spørgsmål, der vedrører og samler op på uddannelsens evalueringsaktiviteter, fx "Har der i uddannelsesevalueringerne fra de seneste tre år været input fra dimittenderne som på nuværende tidspunkt bør overvejes i relation til uddannelsens tilrettelæggelse og/eller videreudvikling?" (selvevalueringsrapporten, s. 576).

Evalueringspraksis

Akkrediteringspanelet har set flere illustrative eksempler på, hvordan der på uddannelserne bliver gennemført løbende og regelmæssige evalueringer samt forskellige procedurer og praksisser for feedback til og inddragelse af studerende.

Først skitseres uddannelsesevalueringerne kort, inden de løbende undervisnings- og semesterevalueringer behandles.

Uddannelsesevalueringer

Uddannelsesevalueringerne har form af elektroniske spørgeskemaer i programmet SurveyXact, som sendes ud til studerende, der færdiggør en uddannelse. I praksis er uddannelsesevalueringerne flere steder forlængelser af undervisningsevalueringerne på fx 6. semester på bacheloruddannel-

sen og 4. semester på kandidatuddannelsen.

Studienævnet modtager uddannelsesevalueringsrapporter for alle afsluttede uddannelsesforløb – både bachelor- og kandidatforløb. Rapporterne sammenfatter data og sammenholder disse med evalueringsdata fra det foregående år (selvevalueringsrapporten, s. 344). Akkrediteringspanelet har set eksempler på, at studienævnene årligt behandler resultaterne af uddannelsesevalueringsrapporterne i studienævnene. Ud over svarprocenterne drøfter studienævnet resultater og ønsker til uddannelserne. Et eksempel er Studienævn for Byggeri og Anlæg, der i september 2014 drøftede uddannelsesevalueringernes svarprocenter og resultater, fx et ønske om flere byggepladsbesøg på bacheloruddannelsen i bygge- og anlægskonstruktion (audit trail 6, s. 1354).

Undervisnings- og semesterevalueringerne
Undervisningsevalueringerne kan både foretages mundtligt eller skriftligt i undervisningssammenhæng og udformes som mere formaliserede dialoger med de studerende eller indlejres i de samlede semesterevalueringer. Typisk er det semesterkoordinatorens opgave at tilrettelægge og samle op på de kvantitative og kvalitative evalueringer af semesteret i form af en samlet rapport, der tilgår det relevante studienævn. Semesterkoordinatoren er således ansvarlig for planlægning og til dels afvikling af et semester, mens det også er koordinatorens opgave at evaluere og udvikle semesteret. Et konkret eksempel på, hvordan semesterevalueringerne bruges, ses i afsnittet om studiemiljø nedenfor.

Svarprocenterne for de skriftlige undervisningsevalueringer varierer i det materiale, som akkrediteringspanelet har modtaget. Svarprocenterne kan variere fra semester til semester inden for de respektive uddannelser, men ligger tilsyneladende ofte omkring 50. Beskedne svarprocenter ses ofte på de mindre uddannelser. Da panelet under andet besøg talte med de studerende om dette, gav flere udtryk for, at de ikke altid finder det nødvendigt at svare, da de oplever, at der bliver fulgt op på problemer ved henvendelse til undervisere/semesterkoordinatorer. AAU har selv identificeret højere svarprocenter i forbindelse med undervisnings-, semester- og uddannelsesevalueringer som et indsatsområde og har i foråret 2015 gennemført fokusgruppeinterviews med studerende for at afklare, hvordan svarprocenterne kan forbedres (audit trail 6, s. 3).

Undervisningsevalueringerne samles i semesterevalueringerne, som semesterkoordinatoren fremlægger på studienævnsmøderne.

Opsamlinger på semesterevalueringer
Når evalueringerne er foretaget, er det typisk semesterkoordinatoren, der samler op på dem og bringer informationen videre i systemet. På bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning samler semesterkoordinatoren fx op på undervisningsevalueringerne i semesterevalueringsrapporten med samlede bemærkninger og forslag til ændringer samt angivelse af, hvem der skal reagere på forskellige problemstillinger, fx skolen, studienævnet eller andre (audit trail 6, s. 345-346). Rapporten sendes til kommentering i semestergruppen, som består af underviserne på semesteret.

Ud over resultaterne fra SurveyXact-undersøgelsen og de mundtlige vurderinger udarbejder semesterkoordinatoren på uddannelsen en trafiklysoversigt, hvori der angives farver for undervisningsevalueringernes tilbagemeldinger, henholdsvis grøn, gul eller rød, til studienævnet, således at det er nemmere at identificere, hvor der er brug for handling (audit trail 6, s. 359 – 380).

Der er forskel på, hvordan og ikke mindst hvor detaljeret semesterkoordinatorerne på de forskellige uddannelser vælger at skrive deres rapporter. I nogle tilfælde er der tale om en-to siders opsamling på de forskellige evalueringer, men akkrediteringspanelet har også set mere detaljerede rapporter, hvor

der samles særskilt op på styregruppemøderne, samt eksempler med eksterne reviews af censorer fra semesteret (audit trail 6, s. 290).

Semesterkoordinatorerne inddrager desuden i nogle tilfælde eksaminationerne i de endelige semesterevalueringer. På diplomingeniøruddannelsen i byggeri og anlæg valgte semesterkoordinatoren efter afslutning af efterårssemesteret i 2013 at indkalde ikke kun styregruppen, men hele årgangen efter dårlige præstationer ved de afsluttende eksaminer. Semesterkoordinatoren inviterede studerende, undervisere, vejledere og andre med tilknytning til semesteret til et stormøde for at diskutere årsagerne til de dårlige resultater (audit trail 6, s. 1542).

Semesterevalueringerne eller semesterevalueringsrapporterne drøftes i de relevante studienævn, hvor det besluttes, hvilke eventuelle fremtidige tiltag der skal iværksættes på baggrund af evalueringerne. I Studienævnet for Engelsk, Tysk og Kulturforståelse drøftede man i februar 2015 semesterevalueringen på baggrund af fagkoordinatorens (samme rolle som semesterkoordinatorens) fremlæggelse og skriftlige semesterevaluering. De studerende har især været utilfredse med de fysiske rammer, herunder et dårligt indeklima og for mange studerende i lokalerne (audit trail 6, s. 1572). På denne baggrund aftaltes det i studienævnet, at studielederen skulle bringe kritikken af de fysiske faciliteter videre til fakultetet.

På et studienævnsmøde i Det Erhvervsøkonomiske Studienævn i februar 2014 gav semesterkoordinatoren en opsamling på det foregående semester. Her kom det frem, at de studerende ikke brugte et tilstrækkeligt antal timer på forberedelse, og at der var en mangelfuld vejledning i forbindelse med projekterne. Der var især kritik i forbindelse med de eksterne vejledere. Det blev besluttet, at studienævnsformanden skulle indskærpe reglerne for vejledning over for de eksterne vejledere (audit trail 6, s. 1140).

Evaluering af projektvejledning og praktik

I undervisnings- og semesterevalueringerne er der blandt andet fokus på kvaliteten af projektvejledningen, gruppearbejdet, gruppedannelsen og praktikophold.

Gruppedannelse er ikke et specifikt emne i spørgeskemaerne, men de studerende forholder sig som oftest til det i deres skriftlige kommentarer til de forskellige kurser. På bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning samler semesterkoordinatorerne systematisk op på gruppedannelsesprocesserne i den endelige semesterevalueringsrapport på baggrund af undervisningsevalueringerne og møderne i styregruppen (audit trail 6, s. 443).

Hvad angår praktik, evalueres det forskelligt fra skole til skole. På uddannelser, hvor praktik er obligatorisk, fx diplomingeniøruddannelsen i byggeri og anlæg, udarbejder skolen retningslinjer, som beskriver rammerne for praktikken, hvor en praktikvejleder blandt andet deltager i et midtvejsmøde, som normalt afholdes i den studerendes praktikvirksomhed. Formålet er at evaluere forløbet og planlægge det resterende forløb samt indholdet af det afgangsprojekt, som den studerende skal udarbejde i umiddelbar forlængelse af opholdet. Den studerende udarbejder herudover en praktikrapport med refleksioner over praktikperiodens relevans og indhold, og denne rapport bruger semesterkoordinatoren blandt andet til at vurdere praktikstedets kvalitet med henblik på fremtidig brug (audit trail 6, s. 1492). På kandidatuddannelsen i engelsk, hvor et mindre element er obligatorisk praktik, evalueres praktikophold blandt andet i undervisningsevalueringen ved hjælp af spørgsmålet ”Hvordan bedømmer du det faglige udbytte af dit praktikforløb?” (audit trail 6, s. 1655).

På uddannelser, hvor praktik ikke er obligatorisk, er der lignende procedurer for praktikrapporter og evaluering af praktikforløb i undervisningsevalueringerne.

Feedback til de studerende

I den centrale evalueringsprocedure er der ikke specifikke krav til, hvordan resultaterne kommunikeres til de studerende, eller til feedback. I de forskellige skriftlige procedurer, som akkrediteringspanelet har modtaget, sker feedback til de studerende som oftest i form af publicering af undervisningsevalueringernes resultater på relevante hjemmesider.

På bachelor- og kandidatuddannelsen i engelsk udarbejder semesterkoordinatoren en opsamlende rapport på semesteret. I hver af rapporterne fra uddannelsen er der til sidst angivet, på hvilken dato i forbindelse med introduktion til semesteret de studerende er blevet informeret om resultaterne af evalueringerne, og eventuelle tiltag som følge heraf (audit trail 6, s. 1642).

Under akkrediteringspanelets andet besøg på AAU var der blandt de studerende bred enighed om, at de bliver hørt, og at resultaterne af evalueringerne bringes videre. Studerende fra andre uddannelser end bachelor- og kandidatuddannelsen i engelsk kunne dog ikke genkende samme form for systematik i feedbacken. De, der kendte til en systematisk feedback i forbindelse med undervisnings- og semesterevalueringerne, var studerende på uddannelser, hvor man arbejdede med styregrupper, da feedback fra evalueringerne som oftest kommer op på styregruppemøderne.

Studenterinddragelse

På AAU arbejdes der med forskellige praksisser for studenterinddragelse. På nogle skoler arbejder man med styregrupper, mens andre arbejder med semesterråd, og på andre igen er studenterrepræsentationen i studienævnet den eneste formelle studenterinddragelse. Styregrupperne har forskellige udformninger.

På bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning består styregrupperne af repræsentanter fra alle projektgrupperne på et semester. Der afholdes møder mellem styregrupperne og semesterkoordinatoren, som tager referat, der går videre til studienævnet (audit trail 6, s. 286). På møderne er der faste punkter, fx litteratur og gruppedannelse, og der afholdes ca. to møder hvert semester. Der er også eksempler på, at styregrupperne indkalder til stormøder uden undervisere, og at styregrupperne gennemfører deres egen semesterevaluering (audit trail 6, s. 273). Under akkrediteringspanelets andet besøg på AAU fortalte de studerende fra denne uddannelse om, hvordan styregruppemøderne er et forum for en god dialog om forhold, der ikke fungerer optimalt. Praksis er ens på campus København og campus Aalborg. Studienævnet for uddannelsen afholder studienævnsmøder skiftevis på campus København og på campus Aalborg. Det sker blandt andet for at sikre, at de studerende i studienævnet har bedre mulighed for at deltage i møderne.

På diplomingeniøruddannelsen i byggeri og anlæg er de studerende også organiseret i styregrupper. En repræsentant fra hver projektgruppe deltager på de forskellige linjer i styregrupperne. Semesterkoordinatorerne er ansvarlige for, at der afholdes tre-fire styregruppemøder på et semester. På den baggrund udarbejdes der styregrupperefe-rater, som indgår i semesterkoordinatorens indberetning til studienævnet. De studerende fra uddannelsen fortalte under besøget, at styregrupperne tager problemstillinger op, som især relaterer sig til faciliteter – der diskuteres fx grupperum og lignende. Uddannelsen har især på campus Esbjerg haft meget lave svarprocenter i forbindelse med undervisningsevalueringerne, hvilket de studerende mente, kunne forklares med det lille miljø på campus Esbjerg og de velfungerende styregrupper, som gør, at de studerende føler sig hørt og ikke har behov for at evaluere skriftligt.

På kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser er der som nævnt en procedure for afholdelse af semesterrådsmøder. På et studienævnsmøde for uddannelsen i juni 2015 blev det drøftet, at man endnu ikke har oplevet en systematisk afholdel-

se af semesterrådsmøderne (audit trail 6, s. 626). På uddannelsen benytter man sig af et andet redskab i forbindelse med studenterinddragelse, de såkaldte SUS-samtaler (studenterudviklingssamtaler), der minder om MUS-samtaler. Samtalerne foregår mellem en underviser og en studerende. Under akkrediteringspanelets besøg på AAU kunne de studerende fra uddannelsen fortælle, at de var meget glade for SUS-samtalerne, der er planlagt som del af et længere forløb for den enkelte studerende.

Af AAU's dokumentationsmateriale fremgår det, at de studerende er repræsenteret i størstedelen af studienævnene. Der er dog et eksempel på, at dette ikke er tilfældet, på kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser, hvor der først fra foråret 2015 figurerer reelle studenterrepræsentanter fra campus København i studienævnet.

Diskussion og vurdering

Det er akkrediteringspanelets opfattelse, at de studerende har mulighed for og tager et tydeligt ansvar for at deltage i de forskellige evalueringsfora på universitetet. Panelet vurderer, at AAU har formået at skabe en balance mellem den centrale og den decentrale styring af undervisningsevalueringerne, som har givet skoler og/eller studienævn en vis metodefrihed inden for de centralt fastsatte rammer. Både blandt de studerende og blandt underviserne er der et ejerskab til den decentrale evalueringspraksis.

Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at alle decentrale procedurer og praksisser for evalueringer er udformet og afvikles med fokus på inddragelse af de studerende i kvalitetsprocesserne, og at de generelt er velfungerende med hensyn til at identificere problemstillinger.

Akkrediteringspanelet vurderer, at man på AAU kan tale om en evalueringskultur, som kommer til udtryk i de decentrale evalueringspraksisser, som er regelmæssige og løbende, i og med at der gennemføres midtvejsevalueringer og undervisningsevalueringer, som opsamles i semesterevalueringer, mv. Projektarbejdet og den problembaserede læring indgår i evalueringen via spørgsmål om gruppedannelsesprocesser, vejleder mv.

I denne sammenhæng bemærker akkrediteringspanelet positivt de forskellige tiltag, der er med hensyn til studenterinddragelse i evalueringspraksissen, som ligger ud over de skriftlige evalueringer, fx i form af styregrupper og semesterråd, der blandt andet har til ansvar at sikre kvalitative input og overlevering fra de studerende. I den forbindelse er det dog ikke tydeligt for panelet, hvordan der skal handles, når der ikke er studenterrepræsentanter i studienævnene.

Akkrediteringspanelet vurderer, at semesterkoordinatoren på uddannelser, der har en sådan, spiller en central rolle i forbindelse med kvalitetssikringen og som bindeled mellem de studerende og ledelsen. Semesterkoordinatoren sikrer både skriftlige og mundtlige evalueringer af semestrene og er generelt i dialog med de studerende om semesteret, samtidig med at vedkommende sørger for, at udviklings- eller ændringsforslag bliver bragt videre i systemet. Endelig sikres det, at de dele af en uddannelse, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, er omfattet af kvalitetssikringsarbejdet på AAU.

Campus og studiemiljø

AAU har campusser i byerne Aalborg, Esbjerg og København, hvoraf de to sidstnævnte kom til i henholdsvis 1995 og 2005. I 2012 flyttede AAU sin campus i København fra Ballerup til Sydhavnen.

Dette afsnit handler om kvalitetssikringen af studiemiljøet, herunder sikringen af, at faciliteter og ressourcer understøtter undervisning og projektarbejde på AAU's uddannelser. Formålet er at belyse, hvordan campusserne er forankret i AAU's kvalitetssikringssystem, herunder hvordan en fælles kvalitetssikringskultur på tværs af campusser understøttes.

Akkrediteringspanelet har særligt haft fokus på studiemiljøundersøgelserne på de tre campusser. Af materialet og også panelets besøg er det fremgået, at de studerende særligt på campus København har oplevet problemer med faciliteter og ressourcer. AAU havde i en periode frit optag på sine heltidsuddannelser, hvilket medførte en kraftig vækst i antallet af studerende på flere uddannelser, jf. boks 4. Panelet har derfor været interesseret i at undersøge, hvordan universitetets kvalitetssikringssystem sikrer, at udfordringer og problemer bliver identificeret tidligt og håndteret.

Det er et centralt fokusområde, hvordan AAU sikrer, at de fysiske rammer understøtter PBL som pædagogisk fundament, da det fordrer særlige faciliteter og ressourcer, blandt andet hvad angår grupperum og undervisningslokaler (selvevalueringsrapporten, s. 381). Af universitetets PBL-katalog fremgår det, at ”[u]niversitetet stiller lokaler og udstyr til rådighed med henblik på at fremme læring efter aalborgmodellen. Dette indebærer, at universitetet [...] skaber rum for, at de studerende kan samarbejde. Dette kan ske ved at stille grupperum, mødelokaler eller virtuelle rum til rådighed for studerende i projektperioden" (selvevalueringsrapporten, s. 381).

Kvalitetssikring af studiemiljø

Studiemiljø har været en prioriteret del af AAU’s strategi for 2010-15 (selvevalueringsrapporten, s. 58). Det er således en del af AAU’s strategi for arbejds- og studiemiljø at sikre kontinuerlige forbedringer af studiemiljøet på baggrund af undervisningsmiljøvurderinger, herunder at forbedringerne sker i sammenhæng med videreudvikling af de fysiske faciliteter på universitetets tre campusser (selvevalueringsrapporten, s. 82). I forlængelse heraf beskriver strategiens vision for bæredygtig campusudvikling, hvordan AAU vil videreudvikle fjernundervisningsmetoder og videokonferenceteknologi til understøttelse af læring og samarbejde på tværs af universitetets geografiske lokationer (punkt 32). Ligeledes er studiemiljø et selvvalgt mål i universitetets udviklingskontrakt for 2015-17 (selvevalueringsrapporten, s. 97).

Strategien understøttes blandt andet af universitetets kvalitetssikringspolitik inden for kvalitetsområde *3. Undervisningens og studiemiljøets kvalitet.* En af målsætningerne er her, at de fysiske rammer, der stilles til rådighed, bidrager til stimulering af de studerendes læring, mens en anden er, at de studerende på AAU skal have indflydelse på udviklingen af studiemiljøet (selvevalueringsrapporten, s. 68).

De to målsætninger understøttes af en række procedurer på forskellige niveauer i organisationen. Det gælder dels de overordnede studiemiljøvurderinger, dels de jævnlige semesterevalueringer, og derudover behandles området som en del af selvevalueringsprocessen.

Studiemiljøvurderinger

Ifølge AAU’s strategi er studiemiljøarbejdet som en del af den prioriterede indsats forsøgt indlejret i arbejdet i Styregruppen for Kvalitetssikring og -udvikling (audit trail 4, s. 635-638) og integreret i det eksisterende kvalitetssikringssystem. En ambition i den forbindelse er at effektivisere informationsflowet i organisationen og indarbejde handlingsplaner og opfølgning i det øvrige kvalitetssikringsarbejde (selvevalueringsrapporten, s. 18).

Herunder er det et fokuspunkt, at kvalitetssikringsdata skal kunne opdeles på campusser og studienævn og således også produceres og diskuteres på dette niveau. Ligeledes har ledelsen fokus på tilstedeværelse på campus igennem både mødedeltagelse via videolink og fysisk tilstedeværelse (audit trail 4, s. 2).

Konkret foretages vurderingerne ved, at universitetet gennemfører en central måling af studiemiljøet for at få et samlet overblik over aktuelle studiemiljøudfordringer blandt alle universitetets studerende. Målingerne er hidtil foretaget i 2011, 2013 og 2014, og næste vurdering finder sted i 2016. Målin-

gen kobler faciliteter og ressourcer til det læringsmæssige med spørgsmål om den fysiske indretnings stimulering af læring, om undervisningslokalerne understøtter deres formål, og om de fysiske rammer giver mulighed for problembaseret projektarbejde (audit trail 4, s. 531-535).

Det overordnede ansvar for studiemiljøet på AAU er placeret i universitetets hovedarbejdsmiljøudvalg (HAMiU), da studiemiljøet har et vist overlap med de ansattes arbejdsmiljø (øvrig information, s. 14-15). Der arbejdes dog på en afklaring af ansvarssnitfladerne mellem HAMiU og Styregruppen for kvalitetssikring og -udvikling, jf. kriterium I. Ligeledes er en arbejdsgruppe nedsat med henblik på at udarbejde en ny beskrivelse af, hvordan universitetets studiemiljøvurdering skal gennemføres.

Der udarbejdes desuden kortlægninger, vurderinger og handlingsplaner på henholdsvis universitets- og skole- og/eller studienævnsniveau. For at sikre sammenhæng mellem de to niveauer er arbejdet drevet af universitetets studiemiljøkoordinator, der koordinerer og igangsætter tværgående studiemiljøtiltag. I arbejdsgrupperne deltager relevante medarbejdere fra hvert fakultetskontor samt andre relevante medarbejdere fra administrationen eller AAU IT Services.

Semesterevaluering
Som nævnt ovenfor omfatter semesterevalueringen også de studerendes studie- og læringsmiljø (selvevalueringsrapporten, s. 275). Det kan blandt andet ses på Skole for Statskundskab (selvevalueringsrapporten, s. 307-308) og på Skole for Arkitektur, Design og Planlægning. I evalueringen af 6. semester i 2013 på bacheloruddannelserne i by-, energi- og miljøplanlægning indgik fx spørgsmålet ”Hvordan var de fysiske forhold, som dannede rammen om semesterets afvikling? (undervisningslokaler, indeklima, udstyr, værksteder, osv.)” (audit trail 4, s. 487).

Selvevalueringsprocessen
Studiemiljø er desuden et element i AAU’s selvevalueringsproces. Selvevalueringsrapporten skal indeholde beskrivelse og analyse af relevante indikatorer for kvalitetsområdet *Undervisningens og studiemiljøets kvalitet* (selvevalueringsrapporten, s. 557-560). Skabelonen indeholder fx spørgsmål som ”Har der de seneste tre år været input fra de studerende vedrørende studiemiljøet på uddannelsen, som på nuværende tidspunkt bør overvejes i relation til uddannelsens tilrettelæggelse og/eller videreudvikling?” (selvevalueringsrapporten, s. 569-570).

Studienævnenes kvalitetssikring af studiemiljøet
Akkrediteringspanelet har set på studienævnenes praksis med hensyn til at kvalitetssikre studiemiljøet på de uddannelser, der indgår i audit trail 4 om campus. Akkrediteringspanelet konstaterer, at der er procedurer for identificering af problemer på AAU’s uddannelser, og at der i praksis er en opmærksomhed, der viser en organisatorisk bevidsthed om universitetets PBL-paradigme. Panelet konstaterer samtidig, at sammenhængen er uklar, hvad angår opfølgning på og ansvarsplacering med hensyn til identificerede problemer.

Grupperum
Det kan fx ses i forbindelse med problemstillingen vedrørende grupperum, som beskrives i det følgende. I forbindelse med *Studiemiljøvurdering af Aalborg Universitet 2013* er det identificeret som en langsigtet udfordring at forbedre muligheden for at udføre problembaseret arbejde, da et stort antal studerende ikke er tilfredse med de fysiske faciliteters understøttelse af dette arbejde. Af vurderingen fremgår det, at der er ”et stort ønske om flere grupperum, hvilket vil kræve en udvidelse af universitetet, eller en anden indretning og brug af kvadratmetrene end det sker i dag. Problemet med manglen på grupperum er, at det påvirker de studerendes evne til at udføre gruppearbejde, hvilket også afspejler sig i deres holdning til, hvorvidt AAU’s rammer

giver mulighed for at udføre gruppearbejde" (audit trail 4, s. 551). Især de studerende på campus København er utilfredse med grupperummene; 42 % af dem mener ikke, at der er optimale muligheder for at udføre problembaseret projektarbejde (audit trail 4, s. 534).

Manglen på og organiseringen af grupperum har også vist sig som en gennemgående problematik på tværs af de forskellige uddannelser, som akkrediteringspanelet har beskæftiget sig med i audit trail-dokumentationsmaterialet, og som panelet besøgte under andet besøg.

Eksempelvis kan man i Studienævnet for Planlægning og Geografi, som bl.a. dækker bacheloruddannelserne i by-, energi- og miljøplanlægning, se, hvordan problematikker vedrørende grupperum, der vedvarende nævnes af de studerende som et problem på særligt campus København, diskuteres i en periode på op imod to år. Problematikken med hensyn til grupperum kan identificeres i blandt andet semesterevalueringens opsummering af evalueringen af efterårssemesteret 2013, hvor det fremgår, at "VIDEO og GRUPPERUM mødes med en voldsom kritik. Det er meget undergravende for læringen og i et større perspektiv uddannelsen, at rammerne ikke er i orden, så det håber jeg tages til efterretning i studienævnet" (audit trail 4, s. 402).

Af studienævnsreferaterne fremgår det, at problematikken vedrørende grupperum første gang nævnes i studienævnet i februar 2014 (audit trail 4, s. 67), og på møderne i april og juni er det et tilbagevendende diskussionspunkt. Ifølge referatet fra studienævnsmødet i april bliver det aftalt, at studenterrepræsentanten skal udarbejde et udkast til retningslinjer for brug af grupperum. Status med hensyn til retningslinjerne efterspørges også på de følgende møder. Først i september 2014 retter studienævnet henvendelse til institutlederen med henblik på at nedsætte en eller flere koordinator(er) som ansvarlig(e) for området. På de efterfølgende studienævnsmøder i oktober, november og december 2014 samt februar og april 2015 følges der op på problematikken, alt imens der fortsat kommer kritiske tilbagemeldinger fra de studerende. Af referatet fra studienævnets møde i maj 2015 fremgår det, at studienævnsnæstformanden (efter aftale med studienævnsformanden) har forelagt rektoratet og fakultetet problemstillingen, uden at det har resulteret i konkrete handlinger (audit trail 4, s. 13). I det senest modtagne studienævnsreferat fra juni 2015 indikeres det, at de omtalte retningslinjer for brug af grupperum forventes at være udarbejdet i august 2015 (audit trail 4, s. 5).

På mødet om selvevalueringshandlingsplan i december 2014 behandles spørgsmålene vedrørende grupperum og videokonferencer, der er "opgaver, som studienævnet ikke kan tage hånd om", og hvor Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet er "i gang med et mulighedskatalog og fysisk planlægning" og "en proces, som skal adresseres længere oppe i systemet" (audit trail 1, s. 590). I uddannelsesberetningen for Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet fra 2015 genfindes dette (audit trail 1, s. 617).

Også på Skole for Erkendelses- og Forandringsprocesser fremgår det, hvordan Studienævnet for Uddannelse, Læring og Filosofi selv har identificeret problemstillinger vedrørende henholdsvis det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø og skitseret mulige handlinger, om end opfølgningen herpå løber over halvandet år fra 2013 til primo 2015.

Hvad angår det psykiske arbejdsmiljø, fremgår det således, hvordan det øgede antal studerende ikke er blevet modsvaret af en tilsvarende udvikling i det sociale studiemiljø, og hvordan studienævnet har identificeret "mulige måder at forbedre det sociale miljø og inddrage de studerende såvel i dette arbejde som i konkrete tiltag" (audit trail 4, s. 1092).

I Det Humanistiske Fakultets uddannelsesberetning fra 2013 er det et generelt opmærksomhedspunkt, at de forudgående års

stigende optag har lagt pres på det fysiske miljø. Herunder fremgår det, at ”(d)er efterspørges bedre og mere fleksible muligheder for at udnytte de fysiske miljøer til undervisning og gruppearbejde. De studerende efterspørger arbejdspladser, mens der samtidigt er m2, som ikke udnyttes effektivt.” Som indsatsområde er der derfor identificeret en ”[b]edre udnyttelse af de tilgængelige m2 gennem nytænkning af brug og indretning af rummene samt hvilke krav og friheder, der kan gives de studerende ift. udnyttelse og indretning af det fysiske miljø. Fleksible rum rejser en række problemstillinger ift. ansvar for omdannelse. Endvidere efterlyser de studerende et fleksibelt bookingsystem på grupperum” (audit trail 5, s. 228). I beretningen fra 2015 identificeres samme problem, men her er der imidlertid ikke skitseret opfølgende handling (audit trail 5, s. 213).

Af interviewet med underviserne under besøget fremgik det endvidere, at der for de fleste uddannelsers vedkommende ikke opleves kulturforskelle med hensyn til implementeringen af PBL på de forskellige campusser. På teknoantropologi på campus København havde underviserne og de studerende dog en oplevelse af, at PBL-tankegangen er udfordret af de fysiske rammer, og at mange studerende derfor mødes andre steder end på campus. Af besøget fremgik det dog også, at der på teknoantropologi er nedsat et grupperumsudvalg.

Videokonferenceteknologi

Et andet gennemgående opmærksomhedspunkt i forbindelse med studiemiljøet er videokonferenceteknologi, som universitetet benytter til at håndtere VIP-dækning på uddannelser, der dækker flere campusser. Emnet optræder flere gange i dokumentationsmaterialet og var også et gennemgående diskussionspunkt under besøget, herunder var det af flere eksterne eksperter blevet bemærket i forbindelse med deres deltagelse i selvevalueringsprocessen.

I forbindelse med etableringen af campus København blev der nedsat et studiemiljøudvalg (campus development council), ”fordi situationen omkring nyetableringen af campus stadig er særlig, fordi den i høj grad stadig er i en udviklings- og etableringsfase” (audit trail 4, s. 1553). På udvalgets møde i december 2013 blev der informeret om Skole for Arkitektur, Design og Planlægnings egen studiemiljøplan, hvor kritikken primært handlede om forholdene med hensyn til videokonference i Aalborg, idet der både er manglende faciliteter og manglende servicering heraf, ligesom der er tekniske problemer. Problemet blev uddybet på udvalgets møde i marts 2014, hvor det blev aftalt, at strategipapiret *Implementering af strategi for brug af VK udstyr i undervisningen* inden næste møde skulle opdateres med henblik på en tydeligere ansvarsplacering med hensyn til, hvordan problemer med videokonferenceteknologi håndteres, og hvem der skal afholde betalingen til studentermedhjælpertimer i forbindelse med lokal support i forbindelse med problemerne. Ved næste møde i maj 2014 var dokumentet imidlertid stadig ikke udarbejdet, hvorfor ”[s]tudiemiljøudvalget tilkendegav meget kraftigt, at det var utilfredsstillende, at der ikke havde været noget synlig fremdrift siden sidste møde (…) Det presserende behov skal ikke mindst ses i lyset af, at flere skoler pga. den manglende tillid til videokonference ser sig nødsaget til at rekvirere fuldundervisningstakst på begge campusser, hvorimellem der sker samlæsning (i stedet for at rekvirere én lærer på ét campus med evt. hjælpelærertilknytning på det andet campus), hvilket blandt andet afstedkommer en betragtelig merudgift” (audit trail 4, s. 1535-1536). Som en konsekvens heraf henvendte udvalget sig til universitetets IT-direktør og prorektor. På udvalgets møde i oktober 2014 blev problematikken igen diskuteret, og en repræsentant for campussens arbejdsmiljøenhed lod vide, at ”det er helt afgørende for uddannelsernes kvalitet, at videokonferenceudstyret fungerer optimalt, og at supporten fungerer. Sidstnævnte er pt. ikke tilfældet pga. ressourcemangel i ITS i København” (audit trail 4, s. 1533).

I uddannelsesberetningen for Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet fra 2015 er der blandt andet identificeret forbedringspotentialer og korresponderende handlingsopfølgning efter vedvarende problemer med videokonferenceteknologien. Problemet har således "allerede [været] fremlagt på højere niveau", og med hensyn til tilsvarende problemer på campus Esbjerg er de søgt imødegået ved "at sende undervisere til Esbjerg eller minimere brugen mest muligt. Situationen er dog ikke hensigtsmæssig" (audit trail 1, s. 617). Under besøget blev det oplyst, at der nu er en hjælpelærer fysisk til stede, når der gøres brug af videokonferenceteknologi.

Under besøget gjorde undervisergruppen dog også opmærksom på potentialet i videokonferenceteknologi med hensyn til at udvikle undervisningen, og universitetet har blandt andet afsat midler til at udvikle den digitale del af undervisningen.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at der overordnet er en god sammenhæng mellem politikker, procedurer og praksis på AAU for så vidt angår identificering af problemer med studiemiljøet. Ligeledes konstaterer panelet, at der er en god systematik i behandlingen af studiemiljøet som kvalitetsområde, jf. universitetets årshjul.

Akkrediteringspanelet vurderer, at problemer vedrørende studiemiljø opfanges og behandles i de relevante fora fra den enkelte studerendes evaluering af et semester til fakulteternes uddannelsesberetning. Panelet konstaterer endvidere, at studiemiljø er et element i både undervisnings-, semester- og uddannelsesevalueringer i tillæg til studiemiljøvurderingen, men bemærker i den forbindelse, at den gennemgående adressering af studiemiljø kan bidrage til en evalueringstræthed blandt de studerende, og at der kan være et hensyn i udelukkende at lade evalueringen af studiemiljø ske i forbindelse med studiemiljøvurderingen.

Akkrediteringspanelet vurderer det positivt, at der eksisterer et informationsflow og en sammenhæng med hensyn til identificering af problemer vedrørende studiemiljø, og noterer sig ligeledes, at der er en evalueringskultur på AAU, hvor den enkelte medarbejder eller studerende ikke er bange for at udtrykke sin kritik internt.

Derimod vurderer akkrediteringspanelet det som kritisk, at informationsflowet og sammenhængen er mindre tydelig, når det gælder håndtering af og ansvarsplacering med hensyn til identificerede problemer. Panelet konstaterer således, at der er en vis træghed i behandlingen af kritik fra studerende, som eksemplet med grupperum illustrerer. Ligeledes konstaterer panelet, at der er en tendens til, at kritikken fra de studerende vedrørende grupperum og videokonferenceteknologi fortrinsvis behandles som tekniske problemer, efterhånden som informationen stiger op igennem de forskellige organisatoriske niveauer i kvalitetssikringen. Panelet ser dette som et problem, da kritikken dermed risikerer at blive afkoblet læringsmiljøet, der på AAU baserer sig på PBL-tankegangen, og i kraft heraf kræver et særligt fokus på lokaler og udstyr. Hermed mener panelet ikke, at universitetet nødvendigvis bør stille grupperum til disposition for alle studiegrupper, men at identificerede problemer med studiemiljøet bør håndteres rettidigt og i overensstemmelse med universitetets egne PBL-principper.

Akkrediteringspanelet anerkender, at der er eksempler på uddannelser, som har løst konkrete problemer ved eksempelvis at etablere fælles grupperum og tilknytte hjælpelærere til videokonferencer, men bemærker samtidig, at der ofte på dette område er tale om lokale løsninger på fælles problemer og ikke en gennemgående praksis. Således vurderer panelet, at institutionen på dette område kan være udfordret med hensyn til løbende og systematisk opfølgning på de problemer, som identificeres i evalueringerne.

Akkrediteringspanelet anerkender, at der hvad angår videokonferenceteknologi formelt set er en klar ansvarsplacering hos

universitetsdirektøren og konstaterer ligeledes med tilfredshed, at universitetet har iværksat et selvstændigt projekt og ansat en projektleder med henblik på at forbedre og udvikle arbejdet med videokonferenceteknologi. Panelet mener dog i sammenhæng med dette samtidig, at det er vigtigt at rette særlig opmærksomhed mod at sikre det læringsmæssige udbytte og ikke mindst de studerendes kontakt til forskere.

Evaluering af uddannelser med eksterne eksperter

AAU's selvevalueringer er vurderinger af de enkelte uddannelsers kvalitet og relevans struktureret efter kvalitetssikringspolitikkens otte kvalitetsområder. De overordnede mål med og procedurer for selvevalueringsprocessen er beskrevet under kriterium II, jf. s. 17. I det følgende er der fokus på selvevalueringsprocessen i praksis.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AAU har igangsat et omfattende program med selvevaluering af uddannelser, der også inkluderer inddragelse af eksterne eksperter. Der er stort ejerskab til selvevalueringsprocessen blandt studienævnsformænd, studieledere, VIP'er m.fl. Programmet omfatter, jf. kriterium II, en række trin i en treårig proces.

Akkrediteringspanelet har særligt set nærmere på sammenhængen mellem de forskellige trin i processen. Det omhandler blandt andet de udarbejdede handlingsplaner, samt hvordan rapportens balance mellem at behandle henholdsvis delkvalitetsområder og uddannelsens samlede kvalitet fungerer, herunder også i forhold til uddannelsens langsigtede mål. Her konstaterer panelet, at der som oftest er en god sammenhæng mellem de enkelte trin i processen, men at der også er eksempler på, at handlingsplaner ikke er særligt konkrete.

For det andet har akkrediteringspanelet haft fokus på de eksterne faglige eksperters rolle på selvevalueringsmødet. Her konstaterer panelet, at der er stor variation med hensyn til rekrutteringen og forventningerne til eksperternes rolle og bidrag. Ligeledes konstaterer panelet, at rammerne for selvevalueringsmøderne har været meget forskellige, hvilket har haft betydning for de eksterne eksperters mulighed for at dække såvel bredden som dybden i de relevante problemstillinger.

For det tredje har akkrediteringspanelet haft fokus på, hvordan selvevalueringsprocessen behandler centrale kvalitetsområder som forskningsbasering, fagligt niveau og relevans. Med hensyn til forskningsbasering konstaterer panelet, at en relativt kortfattet og uensartet behandling betyder, at vigtige kvalitative problemstillinger ikke systematisk behandles.

Dette – og de øvrige oplistede problemstillinger – eksemplificeres i det følgende. Til at belyse AAU's arbejde med selvevalueringer i praksis har akkrediteringspanelet valgt at se nærmere på bacheloruddannelsen i energi, bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning (Aalborg og København), bacheloruddannelsen i medicin (Aalborg) bachelor- og kandidatuddannelsen i historie (Aalborg) og kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser (Aalborg og København). Også selvevalueringsrapporter fra andre uddannelser inddrages i dette afsnit. På baggrund af denne analyse sammenfattes panelets diskussion og vurdering afslutningsvis i afsnittet.

De forskellige trin i selvevalueringsprocessen

Akkrediteringspanelet konstaterer, at selvevalueringsrapporterne generelt inddrager og bygger på eksisterende information fra studienævnsrapporter og evalueringer mv., ligesom de problemstillinger, der identificeres i rapporterne, som oftest også indgår i det efterfølgende selvevalueringsmøde og i handlingsplanen, og at rektorat og direktion på et mere generelt niveau informeres via fakultetets uddannelsesberetning.

Det kan blandt andet ses på bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning, hvor overlap og manglende sammenhæng i modulerne blev identificeret i en række semester- og uddannelsesevalueringer i foråret 2013. Undervisningen bliver ofte overfladisk, dels fordi der er mange overlap, dels fordi der præsenteres for mange teorier, metoder etc. (audit trail 6, s. 86 og 70-78, audit trail 1, s. 430). I november 2013 og frem drøftede og fastlagde studienævnet udkast til kommissorium for revision af uddannelsen. I selvevalueringsrapporten fra maj 2014 blev de kritiske punkter behandlet og udfoldet, og det konstateredes, at der var behov for en reform, hvilket også fremgår af handlingsplanen. Fakultetets uddannelsesberetning for 2015 behandler behovet for en større revision (audit trail 1, s. 374-411 og 607).

Et eksempel på, både at der er sammenhæng i behandlingen af et kvalitetsspørgsmål, og at handlingsplanen er mindre konkret, kan ses på bacheloruddannelsen i energi. På uddannelsen har der været et stort frafald på 30-40 % de seneste tre-fire år. I selvevalueringsrapporten fremføres det, at færre undervisningsressourcer pr. studerende over tid og mindre konfrontationstid og mere selvstudie for de studerende kan have været en medvirkende årsag til et stigende frafald. På selvevalueringsmødet behandles dette, og det fremgår, at der allerede er igangsat flere opfølgende initiativer. Handlingsplanen er delvist formuleret som spørgsmål, som studienævn og skole har ansvaret for, fx om støttende studieaktiviteter og om, hvorvidt uddannelsen er hensigtsmæssigt planlagt med hensyn til moduler med flere fagligheder, arbejdsbelastning, rækkefølge af fag på semestrene m.m. Videre opmuntres undervisere med flere fagligheder til bedre koordinering, ligesom en mentorordning nævnes. Det fremgår også af fakultetets uddannelsesberetning, at studienævnet overvejer at hæve adgangskravet i matematik (audit trail 1, s. 243 og 254).

I andre tilfælde, hvor fakultetet vurderer, at der ikke er sammenhæng mellem rapport og handlingsplan, er der eksempler på, at prodekanen griber ind og efterspørger ”en klar sammenhæng mellem selvevalueringsarbejdet og handlingsplanerne” (audit trail 2, s. 683).

Der er flere uddannelser, som endnu ikke har gennemløbet hele den treårige selvevalueringsproces. Dette betyder, at der i akkrediteringspanelets materiale er eksempler på uddannelser, som endnu ikke har afholdt selvevalueringsmøde eller udarbejdet handlingsplaner.

Fokus i selvevalueringsrapporterne

Den selvevalueringsrapport, der ligger til grund for den videre proces, er via skabelonen struktureret efter kvalitetssikringspolitikkens otte kvalitetsområder. Først behandles nøgletal, herefter behandles undervisningens og studiemiljøets kvalitet, osv.

Der er eksempler på, at der tilstræbes en samlet beskrivelse. Fx omfatter rapporten om bacheloruddannelsen i medicin som flere andre rapporter en opsummering for hvert kvalitetsområde, som identificerer et muligt forbedringspotentiale eller fokusområde. I rapporten om historieuddannelserne er der som noget nyt et kvalitetsområde 9. Afsluttende vurdering af uddannelsens kvalitet og udviklingsmuligheder: Her er endvidere indføjet en kort kommentar om, at ”[s]amlet set vurderes uddannelsen yderst positivt” som en form for opsummering af flere af kvalitetsområderne. På kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser findes også et kvalitetsområde *9. Afsluttende vurdering af uddannelsens kvalitet og udviklingsmuligheder*, hvor de vigtigste pointer fra rapportens kvalitetsområder gentages (audit trail 1, s. 986 og 1093). Der fremgår dog ingen beskrivelser eller vurderinger, der går på tværs af de otte kvalitetsområder med undtagelse af de tilfælde, hvor en uddannelsesreform nævnes på flere kvalitetsområder. Der fremgår ikke af rapporterne drøftelser eller diskussioner af uddannelsens langsigtede udviklingsperspektiv.

I forlængelse heraf konstaterer akkrediteringspanelet, at der på selvevalueringsmøderne kun i enkelte tilfælde sker en samlet drøftelse af uddannelsens mere langsigtede udvikling. Snarere dominerer drøftelser af enkelte af de otte kvalitetsområder. På bacheloruddannelsen i energi er der fx ingen samlet drøftelse. På mødet, der behandler bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning og fire andre uddannelser, drøftes der på tværs af de fem uddannelser et stigende behov for at interagere med andre fagligheder og for borgerinddragelse, kompetencer inden for management, mobilitetsaspektet transportadfærd mv. På mødet om bacheloruddannelsen i medicin er der fokus på spørgsmålet om konsolidering, forgrening og profil for den beslægtede uddannelse medicin med industriel specialisering. På bacheloruddannelsen i historie er der i 2014 gennemført en større omstrukturering, og der er på mødet ikke en drøftelse af den langsigtede udvikling (audit trail 1, s. 221, 586, 866 og 1088).

AAU anfører, at det ikke er hensigten, at der skal være et 1:1 forhold mellem selvevalueringsrapport, selvevalueringsmøde og selvevalueringshandlingsplan for en konkret uddannelse (høringssvar, s. 2).

Panelet mener som AAU, at selvevalueringsrapporten, selvevalueringsmødet og selvevalueringshandlingsplanen ikke skal stå i et 1:1 forhold til hinanden, men at man kan forvente, at institutionen i de forskellige dele i processen vurderer og tager stilling til de spørgsmål, som er behandlet i tidligere faser, og herunder også hvorfor man evt. vælger at se bort fra nogle spørgsmål eller problemstillinger.

Inddragelse af eksterne faglige eksperter

I selvevalueringsmødet deltager også eksterne faglige eksperter, der dermed har en central funktion i selvevalueringsprocessen, jf. kriterium II. Akkrediteringspanelet konstaterer, at der på møderne er et varierende antal eksterne eksperter, ligesom deres profiler varierer. For det andet konstaterer panelet, at de eksterne faglige eksperters opgaver varierer, da opgavebeskrivelsen og forventningsafstemningen er kortfattet. For det tredje er rammerne for møderne forskellige, ligesom praksis er forskellig.

På de møder, som akkrediteringspanelet har set nærmere på, varierer de eksterne eksperters antal og profil, ligesom der er variation med hensyn til de emner, som berøres. I mødet om bacheloruddannelsen i medicin og den beslægtede uddannelse medicin med industriel specialisering deltager to aftagerrepræsentanter. Det betyder, at der i dette tilfælde er tale om aftagere fra industrien, selvom AAU i proceduren taler om den eksterne *faglige* ekspert. I to møder deltager en faglig ekspert fra et andet dansk/nordisk universitet samt en aftager, og i to møder deltager en enkelt faglig ekspert fra et andet dansk universitet.

Opgavebeskrivelse og forventningsafstemning præsenteres typisk for eksperterne pr. e-mail eller telefon. Kontakten til den eksterne faglige ekspert på bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning om udvælgelse og indgåelse af aftale er fx foregået pr. telefon. Skole og studienævn har dog i forbindelse med udvælgelsen ifølge dokumentationen gjort sig en række strategiske overvejelser, herunder at eksperten skal have indsigt i alle tre fagligheder i uddannelsen, dække både de tekniske og de samfundsfaglige elementer i uddannelsen og have et grundigt kendskab til PBL (audit trail 1, s. 624). Det fremgår, at to fakulteter medio 2015 har igangsat et arbejde med at fastlægge en fælles ramme for involvering af eksterne faglige eksperter (høringssvar, s. 3)

Ligeledes er rammerne for selvevalueringsmøderne forskellige, ligesom praksis er forskellig, og temaer som faglig profil og forskningsbasering drøftes ikke systematisk.

Der er ikke procedurer for, hvor mange uddannelser der behandles på selvevalueringsmødet. I nogle tilfælde behandles én uddannelse, og i andre tilfælde behandles

op til fem uddannelser, fx på det møde, hvor bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning indgik. Den eksterne ekspert er her refereret for at kommentere, at den store uddannelsesportefølje kan besværliggøre et detaljeret blik på uddannelserne. Forskningsbaseringen og uddannelsens vægtning af tekniske og samfundsfaglige elementer drøftes ikke med eksterne faglige eksperter på selvevalueringsmødet, jf. kriterium III (audit trail 1, s. 581-584).

I andre tilfælde behandles kun én uddannelse på mødet, og her er der et bredt fokus på en række kvalitetsspørgsmål: På møderne om uddannelserne i historie og læring og forandringsprocesser drøfter de eksterne faglige eksperter fx et stort frafald, en høj dumpeprocent på metodefaget, gennemførelse og opfølgning på kritik i evalueringerne (audit trail 1, s. 1084) samt betydningen af uddannelsesbaggrunde på de to campusser (professionsbachelorer eller akademiske bachelorer), det praksisorienterede over for faglig dybde, introkursers dybde over for mange udbud/fag, frygt for, at de hidtidige store optag vil afspejle sig i fremtidige ledighedstal, samt forskningsbasering og anvendelsen af PBL (audit trail 1, s. 1558).

Processen og selvevalueringsmødet blev af de eksterne eksperter, som akkrediteringspanelet talte med under det andet besøg, beskrevet som klar, og der blev ifølge dem ”ikke fejet noget ind under gulvtæppet”. Fokusområderne for selvevalueringsmødet var i nogle tilfælde defineret på forhånd, og de eksterne eksperter beskrev deres rolle som primært rådgivende. Det blev bemærket, at AAU ofte ”var i gang med” at håndtere de problemstillinger, der blev adresseret på møderne. Efter selvevalueringsmødet godkendte de eksterne eksperter referatet, men derudover var de ikke involveret i selvevalueringsprocessen.

Fakultetsledelsens rolle i selvevalueringsprocesserne

Akkrediteringspanelet konstaterer, at selvevalueringsprocessen også bidrager til at belyse problemer på uddannelser og i studienævn, hvor de ellers ikke er blevet adresseret. Samtidig giver processen fakultetsledelsen en mulighed for at reagere, som det er tilfældet i nedenstående eksempel om aftagerpaneler i Det Erhvervsøkonomiske Studienævn.

I Det Erhvervsøkonomiske Studienævn har man i tre år, jf. kriterium V, ikke haft et fungerende aftagerpanel. Det fremgår af enkelte studienævnsreferater, at medlemmer af studienævnet gør opmærksom på problemet i august 2013 og februar 2014 (audit trail 5, s. 414 og 422). I studienævnet drøftes ledighed ikke i det materiale, som akkrediteringspanelet har modtaget (ledighedsprocenten er 44 i gennemsnit for de fem linjer i andet kvartal i studieåret 2012/13), mens alle uddannelserne i studienævnet har haft et stigende optag i de foregående år (audit trail 5, s. 425).

I sommeren 2014 påbegynder kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi selvevalueringsprocessen, og i selvevalueringsrapporten om cand.merc.-uddannelsen i økonomistyring konstateres den manglende dialog med aftagerpanelet, uden at det forklares yderligere (audit trail 5, s. 539). På selvevalueringsmødet for Det Erhvervsøkonomiske Studienævn med en ekstern faglig ekspert og en aftager i november 2014 er den eksterne faglige ekspert meget tydelig i sin anbefaling af, at man får igangsat et velfungerende aftagerpanel på uddannelserne (”… Få gjort noget ved det. I får så meget input. Vores HD aftagerpanel fungerer fint. Det skal være en ære at være med … Panelets kommissorium og formål skal være helt klart”) (audit trail 5, s. 474).

Ca. tre måneder efter selvevalueringsmødet involverer fakultetet sig i sagen, og på studienævnsmødet i februar 2015 har studielederen fået et påbud fra dekanen om at nedsætte et aftagerpanel. Det drøftes på mødet, hvilke uddannelser og studienævn der kunne have et fælles panel, og hvem man forestiller sig, kunne være medlemmer af panelerne (audit trail 5, s. 398). På strategi- og handlingsplansmødet for Skole for Øko-

nomi og Erhvervsstudier i marts 2015 vælges employability som et af skolens strategiske perspektiver. I handlingsplanen for skolen nævnes det blandt andet, at man ønsker en tættere kontakt til virksomheder samt en fastere struktur for aftagerpanelerne. Efter selvevalueringsprocessen afholdes i maj 2015 møde i aftagerpanelet (audit trail 5, s. 295).

Sikring af forskningsbasering gennem selvevalueringsprocesserne

Akkrediteringspanelet konstaterer, at spørgsmålet om sammenhængen mellem forskningsmiljø og uddannelsens fagelementer behandles ganske kortfattet i selvevalueringsrapporter og på møder. Ligeledes konstaterer panelet, at de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne i nogle rapporter behandles grundigt, mens spørgsmålet i andre rapporter ikke behandles, til trods for at nøgletal indikerer, at det kunne være en udfordring.

Sammenhængen mellem forskningsmiljø og uddannelsens fagelementer præsenteres som en tabel i rapporterne i forlængelse af fakultetsskabelonerne, og tabellen inkluderer i nogle tilfælde også de modulansvarlige. Herudover er der en kort omtale i den enkelte rapport. I rapporten om bacheloruddannelserne i by-, energi- og miljøplanlægning hedder det, at det ”ikke været problematisk i forhold til forskningsdækning”, og at der ”ingen [...] problemer [er] med at dække den konkrete undervisning med forskningsaktive undervisere”. Det fremgår af senere møder, at AAU identificerer problemer her, herunder med hensyn til at gennemføre uddannelsen på to campusser, jf. kriterium III. Rapporten behandler dog spørgsmålet om forskningsmiljøet på en anden uddannelse under samme studienævn.

Hvad angår de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne, tages dette op i nogle rapporter, men ikke i andre. I selvevalueringsrapporten for cand.merc.-uddannelsen i økonomistyring kobles ønsket om en højere grad af fastlærerdækning til spørgsmålet om større sammenhæng i studiet og bedre kvalitet i forbindelse med projektvejledningen/specialet, jf. kriterium III. På handlingsplansmødet på Skole for Økonomi og Erhvervsstudier indgår spørgsmålet dog ikke i handlingsplanen i marts 2015. I rapporten for kandidatuddannelserne i turisme omtales det problem, at dele af undervisningen og vejledningen er blevet gennemført af DVIP’er, at bemandingen i en periode har haltet bagefter, og at en bevilliget neddimensionering for 2015 umiddelbart efter blev erstattet af et krav om øget optag i perioden 2015-17 (audit trail 5, s. 1464).

Omvendt er der i selvevalueringsrapporten for international virksomhedskommunikation – engelsk fra juni 2015 ikke kommentarer til spørgsmålet om de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøerne, til trods for at studienævnet i 2013 har identificeret ”et stort pres på især underviserressourcerne, hvilket har givet problemer ift. lærerdækningen generelt og den forskningsbaserede undervisning specifikt”. I selvevalueringsrapporten præsenteres en samlet STÅ/VIP-ratio på 44 for bachelor- og kandidatuddannelserne. Et bilag i audit trail-materialet korrigerer ratioen til 63 for bacheloruddannelsen og 46 for kandidatuddannelsen. Særligt ratioen for bacheloruddannelsen er betydeligt højere end for andre uddannelser på AAU.

Tabel 11 giver et overblik over STÅ/VIP ratioer på de uddannelser, der indgår i audit trails, jf. kriterium III.

Ejerskab til selvevalueringsprocessen

Akkrediteringspanelet kan se, at der er et stort ejerskab til arbejdet med selvevalueringer i AAU’s organisation. Således gav både studerende, undervisere, studienævnsformænd og studieledere under besøget udtryk for, at arbejdet med selvevalueringer samlede en række informationer om uddannelsen. Det store ejerskab vidner for panelet om en stærk evalueringskultur, som understøttes af en stærk fælles identitet og ’vi-følelse’ på institutionen.

Nogle af de studerende, som panelet talte med under andet besøg, sad i studienævnet, da processen forløb, og deltog i selvevalueringsprocessen. De studerende oplevede, at input til selvevalueringsprocessen bliver sikret via studienævnet, og at handlingsplanen er et godt kontrolelement, hvis der fx kommer nye studerende i studienævnet, og at handlingsplanen i øvrigt stemmer fint overvens med det, som diskuteres på studienævnsniveau.

VIP'er fra de selvevaluerende uddannelser fortalte, at de oplever en fin sammenhæng mellem det, der løbende diskuteres i studienævnet, og det, som kommer frem i selvevalueringsprocessen. Der blev også givet udtryk for, at selvevalueringsprocessen er med til at give VIP'erne en bedre forståelse af kvalitetssikringssystemet.

Studienævnsformænd betonede, at selvevalueringsprocessen generelt opleves som positiv, idet den samler alle eksisterende informationer fra forskellige kvalitetssikringsaktiviteter. Ifølge nogle studieledere gør den fagmiljøet i stand til hurtigere at reagere på udfordringer, fordi den har tydeliggjort ansvarsfordelingen mellem institutleder, studieleder og studienævnsformand.

Monitorering og udvikling af selvevalueringsprocesserne

Akkrediteringspanelet bemærker, at AAU løbende har opsamlet erfaringer fra de enkelte selvevalueringer, blandt andet i forbindelse med de enkelte selvevalueringsmøder, i fakulteternes uddannelsesberetninger og i den administrative styregruppe. Det angår både forhold, der er velfungerende, og forhold, som AAU mener, er mindre velfungerende. Ud over dette skal selvevalueringsprocessen som samlet system evalueres i 2016.

På møder i den administrative kvalitetsarbejdsgruppe i perioden januar-maj 2015 blev blandt andet beskrivelsen af rammer for de eksterne eksperters deltagelse i selvevalueringer drøftet (audit trail 1, s. 279). På ét hovedområde er erfaringen, at der flere gange har været en oplevelse af, at eksperterne ikke har bidraget med meget. Derfor er der et ønske om en klar opgave- og rollefordeling, som de eksterne eksperter kan forholde sig til. På et andet hovedområde opleves selvevalueringerne som meget omfangsrige pga. de mange uddannelser og "krav om behandling af max. fem uddannelser pr. møde" (audit trail 1, s. 287).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har igangsat et omfattende program for selvevaluering af universitetets uddannelser, hvor to tredjedele af uddannelserne pr. 2015 er i gang eller færdige med selvevalueringsprocessens første år, ligesom der foreligger en plan for de resterende. Generelt vurderer panelet, at selvevalueringsrapporterne samler op på relevante informationer i form af nøgletal, evalueringsresultater, aftagerdialog mv.

Det er positivt, at kvalitetsproblemer i flere tilfælde i rapporterne bliver beskrevet på en konkret måde, og at et stort ejerskab til selvevalueringsprocessen blandt studieledere, studienævnsformænd og VIP'er understøtter en kvalitetskultur på AAU.

Ligeledes er der generelt en god sammenhæng mellem de problemstillinger, selvevalueringsrapporten adresserer, og de forhold, der bringes op på det efterfølgende selvevalueringsmøde med eksterne eksperter, fx problemer med frafald, beskæftigelse eller manglende faglig sammenhæng på uddannelsen. Akkrediteringspanelet ser også gode eksempler på, at selvevalueringsrapporterne udgør en vigtig del af et informationsflow fra den enkelte uddannelse via fakulteternes uddannelsesberetning til AAU's direktion. Det gør, at den øverste ledelse kan tage ansvar for både overordnede udviklinger og eventuelle konkrete udfordringer. Generelt adresserer handlingsplanerne også de problemer, der fremgår af selvevalueringsrapporter og -møder. Der er eksempler på konkrete tiltag og klart ansvar som fx workshops med karrierevejledning med hensyn til problemer med ledighed på en

uddannelse. Der er dog også eksempler på, at vigtige kvalitetsproblemer ikke konkret behandles i handlingsplanerne eller henviser til andre processer som fx problemer med videokonference og grupperum. Dermed er det også sværere at følge op på og vurdere, om tiltagene er iværksat. Akkrediteringspanelet noterer sig samtidig positivt, at prodekaner har en konkret rolle med hensyn til at sikre sammenhæng mellem rapport og handlingsplan.

Akkrediteringspanelet vurderer videre, at AAU's procedurer og procesbeskrivelse giver for forskellige rammer for selvevalueringsprocessen. I nogle tilfælde behandles en uddannelse på et møde, hvor der er mulighed for en aktiv faglig kvalitetsvurdering, der behandler mange spørgsmål. I andre situationer behandles fem uddannelser på et møde, hvorfor det ifølge den eksterne faglige ekspert kan være svært at nå ned i substansen.

Videre noterer akkrediteringspanelet sig, at det er op til studielederen eller studienævnsformanden i den konkrete situation at fastlægge de eksterne eksperters profil, rolle og funktion.

Med hensyn til profil har akkrediteringspanelet set eksempler både på møder med faglige eksperter fra andre universiteter og på møder, hvor de eksterne deltagere udelukkende har været aftagere fra industrien. Panelet har ikke set tydeligt kommunikerede forventninger til eksperternes rolle på tværs af de enkelte selvevalueringer, selvom panelet anerkender, at to fakulteter medio 2015 har igangsat et arbejde med at fastlægge en fælles ramme for involvering af eksterne faglige eksperter Det fremgår heller ikke klart, hvem der vælger eller fravælger temaer til selvevalueringsmødet. Disse forskellige rammer for fokus medfører efter panelets opfattelse en risiko for, at ikke alle centrale spørgsmål identificeres og behandles tilstrækkelig systematisk.

Akkrediteringspanelet vurderer, at selvevalueringsprocessen ikke i tilstrækkelig grad adresserer forskningsdækning, og at selvevalueringsrapporter og -møder ikke tilstrækkelig systematisk indfanger kvalitative problemer i forskningsbaseringen. Dette er særligt relevant i samspillet mellem forskningsmiljøer på tværfaglige uddannelser. Det kvantitative fokus på forskningsbasering i selvevalueringsrapporterne risikerer at overskygge den kvalitative vurdering af vægtningen og balancen mellem forskningsmiljøerne bag uddannelsen. Panelet bemærker i forlængelse af dette positivt, at en mere kvalitativ og analytisk tilgang som den, der blev anvendt i en audit på Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet, adresserede centrale spørgsmål som samspil mellem fag og forskningsmiljøer mv. Når AAU ønsker at bygge tværfaglig bro over forskellige fagområder og -kulturer, bør selvevalueringsprocessen og kvalitetssikringssystemet også sørge for, at der er et systematisk blik på faglig og tværfaglig profil og forskningsbasering , og at de eksterne eksperter har de rette profiler og rammer til at kunne udøve dette arbejde.

Skabelonen for selvevalueringsrapporten dækker AAU's otte kvalitetsområder, og under hvert kvalitetsområde er der et eller flere hjælpespørgsmål. Akkrediteringspanelet vurderer, at den valgte model for selvevalueringsrapporten på den ene side sikrer en rapportering i relation til alle AAU's otte kvalitetsområder, men på den anden side også gør, at skabelonen ikke understøtter en analyse og diskussion af dels den enkelte uddannelses mere langsigtede udviklingsmuligheder og dels dens svagheder, styrker og potentialer i et samlet perspektiv.

Selvevalueringsrapportens anvendelse af STÅ/VIP-nøgletallet er ikke tilstrækkelig solid, jf. kriterium III. Akkrediteringspanelet har ikke set eksempler på handlingsplaner på de uddannelser, hvor nøgletal i AAU's audit trail-dokumentationsmaterialet kunne indikere en udfordring. Uddannelserne har endnu ikke afsluttet selvevalueringsprocessen med statusrapporter, og panelet kan derfor ikke vurdere, om AAU's handlings-

planer i praksis vil sikre effektive løsninger i de tilfælde, hvor spørgsmålene adresseres.

Samtidig anerkender akkrediteringspanelet positivt, at AAU samler erfaringer op fra selvevalueringsprocesserne, herunder forhold, som AAU vurderer, ikke er tilfredsstillende. Blandt andet er spørgsmålet om en mere præcis forventningsafstemning med de eksterne eksperter allerede rejst.

Kriterium V: Uddannelsernes relevans

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU sikrer, at eksisterende og nye uddannelser afspejler arbejdsmarkedets behov. Relevante eksterne interessenter, herunder aftagere og dimittender, inddrages løbende i dialog om udvikling af uddannelserne.

Akkrediteringspanelet bemærker, at der er en varierende praksis for at monitorere beskæftigelsestal, men vurderer, at fakulteterne blandt andet gennem selvevalueringsprocessen er opmærksomme på og understøtter et mere systematisk arbejde med beskæftigelsestal på uddannelsesniveau, og at praksis fremover forventes styrket på baggrund af nye procedurer.

Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at kriterium V er *tilfredsstillende* opfyldt.

I den første del af kapitlet behandles AAU's procedurer og praksis for arbejdet med aftagerpaneler og dimittendundersøgelser. I kapitlets anden del behandles AAU's procedurer og praksis for monitorering og systematisk behandling af beskæftigelsestal og for udviklingen af nye uddannelser.

Akkrediteringspanelet udvalgte fem kandidatuddannelser til audit trail 5, som omhandler relevans. De fem uddannelser er udvalgt fordi de enten er relativt nye uddannelser, uddannelser, som er placeret på to campusser, og/eller uddannelser med en kritisk høj ledighed. Panelet er interesseret i, hvordan AAU i praksis arbejder med at sikre uddannelsernes relevans og herunder en tilfredsstillende beskæftigelsesgrad for dimittenderne. Det drejer sig om kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser, som udbydes i både Aalborg og København, kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi, kandidatuddannelsen i globalt systemdesign, kandidatuddannelsen i arkitektur og kandidatuddannelserne i turisme, der udbydes i både Aalborg og København. Tre af de udvalgte uddannelser har gennemført selvevaluering. Nedenfor ses de fem uddannelsers ledighed i andet kvartal af studieåret 2012/13 og AAU's grænseværdier.

Tabel 12. Grænseværdier for ledighed

	2012/13, ledighed efter seks måneder	AAU's grænseværdier
Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser (Aalborg)	43 %	41 % (HUM)
Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser (København)	32 %	41 % (HUM)
Kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi	44 % i gennemsnit (27-50 % på de fem linjer)	27 % (SAMF)
Kandidatuddannelsen i globalt systemdesign*	-	32 % (TEK)
Kandidatuddannelsen i arkitektur	54 %	32 % (TEK)
Kandidatuddannelsen i turisme (Aalborg)	36 %	41 % (HUM)
Kandidatuddannelsen i turisme (København)	48 %	41 % (HUM)

(Selvevalueringsrapporten, s. 120. AI's egen tabelskabelon er anvendt). * Kandidatuddannelsen i globalt systemdesign har endnu ikke ledighedstal. Det fremgår af selvevalueringsrapporten, at grænseværdien indgår i *Notat om nøgletal og grænseværdier for 2015*, men ikke, hvilken periode ledigheden under AAU's grænseværdier dækker.

Aftagerpaneler og dimittendundersøgelser

Aftagerpaneler

I dette afsnit præsenteres de procedurer, som AAU har udviklet for sine aftagerpaneler i form af kommissorier. Efterfølgende gives eksempler på forskellig praksis for aftagerpanelerne på baggrund af det materiale, som akkrediteringspanelet har modtaget.

AAU's kvalitetsområde *8. Samarbejde og dialog med arbejdsmarkedet* omfatter målsætningen om, at universitetets uddannelser udvikles i forhold til arbejdsmarkedets behov (selvevalueringsrapporten, s. 70). Hvert fakultet på AAU har i foråret 2015 udarbejdet kommissorier for aftagerpaneler, som kan være tilknyttet en skole, et studienævn eller en enkelt uddannelse. Af kommissorierne fremgår krav til panelernes sammensætning, mødefrekvens, ansvarsfordeling med hensyn til mødeplanlægning samt til dels opfølgningspligt på dialogen i aftagerpanelerne. Kommissorierne indeholder beskrivelser af aftagerpanelernes forskellige opgaver, herunder godkendelse af nye uddannelser. De varierer i detaljeringsgrad med hensyn til eksempelvis sammensætning af paneler og ansvarsfordeling. I kommissoriet for Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet er det angivet, at skolernes aftagerpaneler kan suppleres med aftagergrupper, som rådgiver med hensyn til specifikke uddannelser eller studienævn.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der blandt AAU's aftagerpaneler er eksempler på, at aftagerpanelet har både et langsigtet fokus på relevansspørgsmålet og et konkret fokus på, hvordan ledighedsproblemer kunne løses. Der er også eksempler på, at aftagerpanelet endnu ikke har drøftet en nyere uddannelse, og at der gennem længere tid ikke har været et aftagerpanel på en uddannelse med høj ledighed. Praksiseksemplerne viser således, at nogle uddannelser

ikke behandles i aftagerpanelerne, og at et tema som fx ledighed ikke diskuteres systematisk.

Aftagerpanelet for Uddannelse og Læring ligger under Studienævnet for Uddannelse, Læring og Forandring, som ud over kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser har en bacheloruddannelse i organisatorisk læring og fem masteruddannelser under sig. De repræsentanter fra aftagerpanelet, som akkrediteringspanelet mødte under besøget, anser ikke sig selv som aftagere, men nærmere rådgivere med et langsigtet fokus. Der afholdes et møde om året med varierende emner relateret til relevans. Aftagerpanelet har i april 2014 fået præsenteret beskæftigelsestallene og er blevet bedt om at forholde sig til, hvilke kompetencer uddannelsens dimittender bør have for at matche arbejdsmarkedet bedre (audit trail 5, s. 12). Aftagerpanelet drøftede, hvordan man skaber en tættere kontakt til virksomheder, samt dimittendernes evne til at præsentere/formulere egne kompetencer.

På Skole for Arkitektur, Design og Planlægning har man et bredt aftagerpanel for hele skolen og underliggende aftagergrupper, der er tilknyttet de enkelte studienævn og uddannelser. Studienævnet for Arkitektur og Design har herunder sin egen aftagergruppe, som beskæftiger sig med dimittenderne fra kandidatuddannelsen i urbant design og kandidatuddannelsen i arkitektur. På aftagergruppemøderne er aftagerne blandt andet blevet involveret aktivt i revision af studieordninger med et stort fokus på, hvad aftagerne ser som relevante kompetencer på arbejdsmarkedet. Der foregår flere drøftelser i gruppen af, hvordan dimittenderne skal brande sig, og ikke mindst finde sig til rette med deres profil, som ikke skal forveksles med profilen fra en almindelig arkitektuddannelse. Under akkrediteringspanelets møde med aftagerrepræsentanterne

kunne repræsentanten for aftagergruppen fortælle, at der var en aktiv inddragelse af aftagerne i panelet, blandt andet i forbindelse med drøftelsen af de nye studieordninger, hvor hun selv var blevet kontaktet løbende med henblik på opfølgning. I aftagergruppen for arkitektur og design er ledighed også blevet drøftet løbende, og der har været et ønske fra gruppens og instituttets side om et mindre optag af studerende, hvilket blev gennemført med AAU's adgangsbegrænsning fra 2014.

Det fremgår af det materiale, som akkrediteringspanelet har modtaget, at kandidatuddannelsen i globalt systemdesign er en del af det store aftagerpanel for hele skolen på Skole for Ingeniør- og Naturvidenskab. Uddannelsen er forholdsvis ny og startede i 2012 med det første hold af dimittender i 2014. Der er ikke nedsat en aftagergruppe for uddannelsen, og den er ikke blevet drøftet på de seneste fælles aftagerpanelmøder.

På kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi har der ikke været en systematisk dialog med aftagerne. Af referater fra studienævnsmøderne fremgår det, at man først i februar 2015 fik genetableret et aftagerpanel, som ikke havde fungeret i tre år. Etableringen skete på baggrund af en henstilling i efteråret 2014 fra dekanen til studielederen for Skole for Økonomi og Erhvervsstudier (audit trail 5, s. 398). Skolen fremsendte herefter en redegørelse til dekanen med en oversigt over diverse samarbejder med aftagere af skolens dimittender og havde i maj 2015 et møde i det nye aftagerpanel for erhvervsøkonomi og oecon. Her diskuterede man den regionale jobudvikling i Nordjylland, fastholdelsen af dimittender i regionen, samt hvordan kandidaternes kompetencer bedst matcher arbejdsmarkedet (audit trail 5, s. 295).

Generelt havde aftagerrepræsentanterne under akkrediteringspanelets besøg et klart indtryk af, at deres inputs bliver brugt til at udvikle uddannelserne. Studienævnsformændene nævnte under panelets besøg ligeledes, at de ser disse inputs fra aftagerne som vigtige indspark i forbindelse med udviklingen af uddannelserne. Studienævnene drøfter aftagernes inputs og medtager dem, de anser som relevante. Studienævnsformændene gav under besøget udtryk for de overvejelser, der kunne ligge bag *ikke* at følge et forslag fra aftagerpanelerne, som også kan være for praksisorienterede for en akademisk uddannelse.

AAU har kandidatuddannelser, som er placeret i både Aalborg og København, og de opererer med samme aftagerpanel. Akkrediteringspanelet har været interesseret i, om de regionale arbejdsmarkeder drøftes specifikt i aftagerpanelerne. Det viser sig, at der er forskellig praksis for, hvordan det regionale perspektiv behandles i aftagerpanelerne. Med hensyn til geografisk spredning i panelerne afspejler de i nogen grad et nordjysk arbejdsmarked, og mange af repræsentanterne har en tilknytning til AAU som alumner eller i form af andre samarbejder med universitetet.

Dimittendundersøgelser

I det følgende afsnit beskrives AAU's procedurer og praksis for arbejdet med og brug af dimittendundersøgelser.

AAU har i 2014 udviklet en fælles procedure for dimittendundersøgelser. Dimittendundersøgelserne følger universitetets turnusplan for selvevaluering, således at alle universitetets uddannelser har gennemført en dimittendundersøgelse inden for den treårige periode, selvevalueringen løber over. Data i dimittendundersøgelserne er tre dimittendårgange fra hver uddannelse, som har været uddannet i henholdsvis to, tre og fire år. Studielederen har ansvaret for at koordinere og sikre, at dimittendundersøgelserne anvendes i forbindelse med kvalitetssikringen og udviklingen af uddannelserne på skolen (selvevalueringsrapporten, s. 472).

Karrierecentret på AAU sikrer, at der udarbejdes spørgeskemaer til dimittendundersøgelserne. Hver uddannelse kan have tre uddannelsesspecifikke spørgsmål med i

spørgeskemaet. Spørgsmålene i dimittendundersøgelserne relaterer sig blandt andet til, inden for hvilket felt og i hvilken region dimittendens nuværende job er, og hvordan den studerende har brugt karrierevejledningen (audit trail 5, s. 9).

To eksempler illustrerer praksis for besvarelsesprocenter og brug af de formelle dimittendundersøgelser, mens et tredje eksempel viser en alternativ dimittendundersøgelse. Akkrediteringspanelet konstaterer, at der eksisterer procedurer for udarbejdelsen af dimittendundersøgelserne, mens der er forskellig praksis for behandling af undersøgelsens resultater.

I Karrierecentrets rapport fra 2014 var kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser og kandidatuddannelserne i turisme nogle af de 95 uddannelser, der blev behandlet. Undersøgelsen blev udsendt til 2.526 dimittender, og 1.478 deltog. På kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser på campus København deltog 15 ud af 19 kandidater i undersøgelsen (dvs. 79 %), mens 37 ud af 59 kandidater (dvs. 63 %) deltog i den tilsvarende undersøgelse på campus Aalborg. I selvevalueringsrapporten for kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser fra juni 2015 indgår blandt andet respondenternes svar på, i hvilke sektorer de har fundet job, til at redegøre for, om dimittenderne finder relevant beskæftigelse (audit trail 5, s. 199). Af dimittenderne fra uddannelserne angiver 67 % fra Aalborg og 85 % fra København, at deres job ligger inden for akademisk overenskomst eller i en akademisk stillingskategori. Desuden analyseres de angivne stillingskategorier, hvor der er en overvægt af undervisnings- og konsulentstillinger (audit trail 5, s. 199). I selvevalueringsrapporten vurderes det på baggrund af de nævnte tal, at dimittenderne finder relevant beskæftigelse.

På kandidatuddannelserne i turisme deltog 29 ud af 55 dimittender fra uddannelsen i København og blot 6 dimittender fra uddannelsen i Aalborg (ledigheden i andet kvartal af studieåret 2012/13 er henholdsvis 48 % og 36 %). I uddannelsens selvevalueringsrapport konkluderes det, at de tilbagevendende kritikpunkter i dimittendernes evalueringer har været, at uddannelsens/universitetets information om erhvervs- og karrieremuligheder er mangelfuld, at uddannelsen kunne fokusere mere på praktisk anvendelse af viden, og at IT-færdigheder, forretningsforståelse og projektledelse med fordel kunne integreres i uddannelsens moduler. Studienævnet har på den baggrund blandt andet igangsat et arbejde med aktivt at sikre, at det efterlyste praksiselement tilføres udvalgte kurser (audit trail 5, s. 1469). Som det fremgår under kriterium III, skal turismeuddannelserne samtidig med den høje ledighed og på trods af et ønske om dimensionering i studienævnet øge optaget i perioden 2015-17, jf. Kriterium III Uddannelsernes videngrundlag.

På kandidatuddannelsen i arkitektur er der endnu ikke blevet gennemført en dimittendundersøgelse. På baggrund af den høje ledighed på uddannelsen og usikkerhed om ledighedstallene igangsatte studienævnet i april 2013 på eget initiativ via LinkedIn en anderledes moderne dimittendundersøgelse af de to uddannelser arkitektur og Urban Design. Undersøgelsen havde fokus på, hvilke stillinger dimittenderne har, herunder om det er inden for uddannelsens traditionelle fokus, samt hvilke kompetencer dimittenderne har haft brug for. Dette blev drøftet med aftagerpanelet, som blandt andet satte spørgsmålstegn ved, om de studerende arbejder i andre sektorer og med et andet fokus end uddannelsens fokus (audit trail 5, s. 864).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet har haft fokus på aftagerpanelernes dialog og form samt procedure og praksis med hensyn til dimittendundersøgelser.

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU's kvalitetspolitik og fakulteternes kommissorier lægger op til en aktiv inddragelse af aftagere i udviklingen af universitetets uddannelser. Eksemplerne viser en svingende

praksis med hensyn til, hvor velfungerende aftagerpanelerne er, samt hvilke emner der drøftes på aftagerpanelernes møder. Mens emnerne på nogle møder er meget uddannelsesnære, fx drøftelser af nye studieordninger, er der på andre mere generelle drøftelser af et fagområdes langsigtede udviklingsmuligheder.

Der er et varierende fremmøde af aftagere til aftagerpanelmøderne, mens uddannelserne altid er velrepræsenterede. I et par paneler er fremmødet blevet diskuteret, og man har fx i aftagergruppen for kandidatuddannelsen i arkitektur aftalt, at man, hvis man ikke har kunnet deltage i to møder i træk, bør overveje, om man stadig har mulighed for at deltage i aftagerpanelet. Akkrediteringspanelet bemærker positivt disse forsøg på at sikre et større fremmøde.

Med hensyn til aftagerpanelernes struktur bemærker akkrediteringspanelet risikoen for, at enkelte uddannelser overses i de store aftagerpaneler, men ser positivt på løsningen med mindre aftagergrupper, betinget af, at det sikres, at uddannelserne er fuldt dækket.

I størstedelen af de eksempler på aftagerpanelmøder, som akkrediteringspanelet har set, er der en velfungerende tilrettelæggelse og en praksis for at drøfte relevans. Panelet bemærker dog, at der ikke er en tydelig systematisk behandling af ledighedstal på aftagerpanelernes møder. Endelig vurderer panelet det som positivt, at fakultetsledelsen reagerer på manglende aftagerdialog som fx på kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi.

Der er en procedure for dimittendundersøgelserne, og resultaterne inddrages i selvevalueringsrapporterne eller bearbejdes i et vist omfang på studienævnsniveau. Akkrediteringspanelet vurderer, at resultaterne inddrages i arbejdet med at sikre relevansen af uddannelserne, især igennem selvevalueringsprocessen. Panelet vurderer det ydermere positivt, at man på uddannelser, hvor det har været problematisk at fremskaffe specifikke ledighedstal, har gennemført alternative undersøgelser via fx LinkedIn.

Monitorering og behandling af ledighedstal

I dette afsnit behandles AAU's procedure og praksis for monitorering og systematisk behandling af beskæftigelsestal.

Af AAU's strategi fremgår det, at man ønsker at understøtte de studerendes kompetenceprofil for at styrke deres beskæftigelsesmuligheder (selvevalueringsrapporten, s. 78). Inden for kvalitetsområde *7. Dialog med dimittender* i AAU's kvalitetspolitik fremgår det af målsætning 7.2, at man ønsker, at "Aalborg Universitets dimittender finder relevant beskæftigelse".

Årlig rapport med ledighedsstatistik

Statistikenheden på AAU udarbejder årligt fra 2014 en rapport til direktionen samt fakulteterne med ledighedstal og ledighedsstatistik på baggrund af data indhentet fra Danmarks Statistik for de enkelte kandidatuddannelser. Rapporten indeholder oplysninger om bruttoledighed i kvartalet seks måneder efter dimission for hver uddannelse for de seneste tre årgange, ledighed i hvert af kvartalerne 1.-8. samt den gennemsnitlige ledighed i 4.-7. kvartal efter dimission. Hver rapport dækker ledighed på fakultetsniveau, studienævnsniveau og retnings-/uddannelsesniveau fordelt på de seneste tre årgange. Dekanerne indstiller årligt grænseværdier for ledighedstal, som fastlægges på baggrund af statistik over landsgennemsnittet og fakultetsgennemsnittet (selvevalueringsrapporten, s. 120). Grænseværdierne inddrages i proceduren for studienævnsrapporterne og proceduren for selvevaluering samt i udvikling af universitetets uddannelser. Fra 2014 har det været muligt at opdele ledighedstallene på campus, således at eventuelle forskelle i ledighed på kandidatuddannelser på flere campusser, som fx kandidatuddannelsen i turisme, bliver tydelige (selvevalueringsrapporten, s. 700). De campusopdelte ledighedstal indgår ikke i de selvevalueringsrap-

porter, som akkrediteringspanelet har modtaget (audit trail 5, s. 198 og 1476). Rapporten med ledighedsstatistik indgår som grundlag for direktionens løbende vurdering af dimensionering på universitetets uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 23).

Fra 2015 indgår nøgletal for ledighed i proceduren for den årlige monitorering af heltidsuddannelser i studienævnsrapporterne. Rapporten med ledighedsstatistik fremsendes sammen med studienævnsrapporten og grænseværdierne til studieleder, institutleder, studienævnsformand og dekanatet (selvevalueringsrapporten, s. 136). Akkrediteringspanelet har ikke set, hvilke procedurer universitetet tidligere har benyttet til at monitorere ledighed.

Besvarelsen om relevant beskæftigelse i selvevalueringsrapporten skal vise, hvor stor en andel af uddannelsens dimittender der finder relevant beskæftigelse, dvs. beskæftigelse på det rette akademiske niveau. Studielederen skal besvare spørgsmålet på baggrund af beskæftigelsesstatistikken og ud fra seneste dimittendundersøgelse på baggrund af besvarelsen af spørgsmål som ”Hvordan er den faglige sammenhæng mellem din uddannelse og dit nuværende job?” (audit trail 5, s. 346).

Dimensionering og konsolidering

Uddannelses- og Forskningsministeriet indførte i september 2014 et loft for optaget på en række videregående uddannelser, som havde haft systematisk og markant overledighed på 2 procentpoint mere end gennemsnittet for syv ud af op til ti årgange. På AAU var der i ministeriets dimensionering tale om 93 uddannelser. AAU’s rektor og direktion havde i foråret 2014 varslet adgangsbegrænsning på 54 af de 93 uddannelser, på baggrund af at flere forsknings- og uddannelsesmiljøer var sat under pres af den voldsomme vækst i antallet af studerende med hensyn til sikring af forskningsbaseret undervisning og tilfredsstillende fysiske rammer (selvevalueringsrapporten, s. 46).

Det fremgår ikke af det materiale, akkrediteringspanelet har modtaget, om ledighedstallene også dannede baggrund for direktionens beslutning om adgangsbegrænsning. Det fremgår dog, at der i nogle studienævn har været et ønske om adgangsbegrænsning i en periode op til beslutningen. Studienævnet for Arkitektur og Design har ønsket et mindre optag på baggrund af aftagerpanelets udsagn om behovet i branchen, de kritiske ledighedstal og hensyn til forskningsbasering på uddannelsen (audit trail 5, s. 1242). Under akkrediteringspanelets andet besøg på AAU blev det også bekræftet, at Studienævnet for Turisme havde haft samme ønske.

Systematisk behandling af ledighedstal

I dette afsnit eksemplificeres arbejdet med ledighedstal for at sikre, at AAU’s uddannelser er relevante på arbejdsmarkedet. Størstedelen af de udvalgte uddannelser i audit trail 5 har som nævnt høj ledighed, og derfor forventede akkrediteringspanelet at genfinde et arbejde med ledighedstallene i materialet.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der er både eksempler på uddannelser, hvor høj ledighed drøftes, og eksempler på uddannelser, hvor høj ledighed ikke drøftes.

Der er endnu ingen eksempler på, hvordan ledighedstal er indgået i studienævnsrapporterne, da proceduren som nævnt først er indført fra 2015. Akkrediteringspanelet konstaterer, at ledighedstal umiddelbart ikke tidligere har været systematisk drøftet ud over i forbindelse med adgangsbegrænsning, men at der i materialet er eksempler på, hvordan ledighedstallene i og efter 2014 indgår i studienævnenes drøftelser, fx i Studienævnet for Arkitektur og Design, hvor rapporten med ledighedsstatistik blev drøftet i juni 2014. Der er også kandidatuddannelser i materialet som fx kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi, som i en længere periode har haft en høj ledighed, men hvor man ikke drøfter ledigheden og/eller ledighedstallene.

Studienævnsformanden for kandidatuddannelsen i arkitektur fortalte under andet besøg, hvordan studienævnet aktivt forholder sig til beskæftigelsestallene samt grænseværdierne for ledighed. Studienævnsformandens vurdering af den høje ledighed er, at det skyldes det tidligere frie optag, som medførte mange dimittender på et arbejdsmarked, der ikke nødvendigvis oplevede samme vækst. Nu er uddannelsen blevet dimensioneret, og studienævnet har igangsat forskellige initiativer; blandt andet har man inviteret aftagere fra relevante brancher til at fortælle de studerende om alternative jobmuligheder. Ligeledes er der blevet udbudt kurser, som skal styrke de studerendes evne til at sælge sig selv og deres kompetencer; fx skal de udarbejde en kort pressemeddelelse om deres speciale. Studienævnet ser det som sin opgave at forsøge at påvirke de studerende til at søge nye veje og blive bedre til at sælge deres kompetencer som dimittender med en ingeniøruddannelse med fokus på arkitektur.

Behandling af beskæftigelse i selvevalueringsrapporterne

Kandidatuddannelserne i turisme udarbejdede i juni 2015 en selvevalueringsrapport, jf. Kriterium IV:
Uddannelsernes niveau og indhold. Uddannelsens optag har været stabilt i Aalborg, mens ”(…)Turisme-København i samme periode [har] vækstet i en grad, så optaget er steget med 308 % – fra 24 studerende i 2010/11 til 98 i 2013/14” (audit trail 5, s. 1464). Da ledigheden for uddannelsen overstiger fakultetets fastsatte grænseværdi på 40 % seks måneder efter dimission, er besvarelsen suppleret med en skriftlig forklaring på, hvilke tiltag uddannelsen ser som en løsning. Her har man blandt andet på baggrund af usikkerhed med hensyn til ledighedstallene igangsat en undersøgelse af uddannelsens udenlandske dimittender beskæftigelsessituation (audit trail 5, s. 1476). Af uddannelsens selvevalueringsrapport fremgår det, at uddannelsen har identificeret ”tydeligere kvalificerbare tal for ledighed” som et fokuspunkt. Studienævnet har igangsat flere tiltag for at give de studerende et bedre indblik i arbejdsmarkedet, blandt andet et øget antal forelæsninger i forbindelse med praktik, og man har introduceret et specifikt fagelement inden for turismemetode på 5 ECTS-point for at styrke de studerendes metodefærdigheder på et mere specialiseret niveau. Da akkrediteringspanelet modtog audit trail-materialet, var der endnu ikke blevet afholdt handlingsplansmøde for kandidatuddannelserne i turisme.

På kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser er ledigheden i andet kvartal af studieåret 2012/13 32 % for dimittender fra campus København, mens den i samme periode er 43 % for dimittender fra campus Aalborg. I selvevalueringsrapporten konstateres det, at ledighedstallene tidligere har holdt sig inden for det acceptable, men at initiativer nu anses for at være nødvendige. I den forbindelse er der udviklet to specialiseringslinjer, henholdsvis Sund og læring og Unge og læring, med henblik på at sikre, at gruppen af dimittender fagligt differentieres bredt mod arbejdsmarkedet. Derudover ønsker man på baggrund af dialogen i aftagerpanelet og på baggrund af dimittendundersøgelserne at udvikle og iværksætte initiativer for at øge uddannelsens relevans (audit trail 5, s. 198).

På kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi indeholder selvevalueringsrapporterne fra 2014 ledighedstallene, men ikke en skriftlig redegørelse for disse tal. Uddannelserne havde som nævnt i tre år ikke et aftagerpanel. I Det Samfundsvidenskabelige Fakultets uddannelsesberetning for 2015 nævnes beskæftigelse som et opmærksomhedspunkt for kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi. Fakultetet vil generelt udbrede kendskabet til universitetets karrierestøttende tilbud som fx AAU Matchmaking, øge fokusset på aftagerkontakt og øge fokusset på redegørelse for ledighedstallenes geografiske aspekt med henblik på at klarlægge ledighedens omfang for dimittender bosiddende inden for og uden for Region Nordjylland (audit trail 5, s. 575).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har klare, om end nye, procedurer for monitorering af beskæftigelsestal, som fremover vil sikre en systematisk monitorering af ledigheden.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der udarbejdes en detaljeret samlet årlig rapport med ledighedsstatistik fra Statistikenheden på AAU, som tilgår både direktionen og fakulteterne og fra 2015 vedlægges studienævnsrapporterne. De fleste af de udvalgte uddannelser i audit trail 5 har en høj ledighed, og på denne baggrund forventede akkrediteringspanelet, at ledighedstallene indgik i en monitorering af ledigheden og var baggrund for refleksion og/eller tiltag med hensyn til uddannelsernes udvikling for at øge relevansen og mindske ledigheden. I de eksempler på behandling af beskæftigelse i studienævnene, som panelet har set, var der varierende eksempler. I nogle tilfælde havde studienævnene igangsat forskellige initiativer for at øge dimittendernes beskæftigelse. Generelt var der i flere tilfælde opmærksomhed over for problemerne på uddannelsesniveau.

Eksemplerne på behandling af beskæftigelsestal i selvevalueringsrapporterne viste, at rapporterne indeholdt ledighedstallene. I de fleste tilfælde var der også dertilhørende beskrivelser af iværksatte initiativer på baggrund af kritiske ledighedstal. Det er desuden tydeligt for akkrediteringspanelet, hvordan fakulteterne kan bruge selvevalueringsprocesserne til at understøtte tiltag på uddannelser, der gennem flere år har haft høj ledighed og/eller ikke har haft et fungerende aftagerpanel som i tilfældet med kandidatuddannelserne i erhvervsøkonomi.

Med hensyn til behandling af beskæftigelsestal i studienævnene har akkrediteringspanelet set en varierende praksis. Der har været eksempler på studienævn, hvor den årlige ledighedsstatistikrapport diskuteres, men også eksempler på, at ledighedsstatistik ikke inddrages direkte i studienævnsarbejdet. Proceduren med hensyn til den årlige ledighedsstatistik er fra 2014 og således relativt ny, samtidig med at det på flere uddannelsesområder har været en udfordring at skaffe kvalificerede data.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der generelt er en praksis for at monitorere beskæftigelsestal systematisk, og bemærker, at praksis fremover forventes styrket på baggrund af nye procedurer. Panelet vurderer det desuden positivt, at fakultetet blandt andet igennem selvevalueringsprocessen er opmærksomt på og understøtter tiltag på uddannelser, der har problemer med høj ledighed. Panelet vurderer i forlængelse heraf, at der eksisterer en ledelsesmæssig sikring i form af selvevalueringsprocessen, som panelet forventer, fremover vil medvirke til at styrke en systematisk praksis for behandling af beskæftigelsestal.

Udvikling af nye uddannelser

I dette afsnit behandles AAU's procedurer og praksis for udvikling af nye uddannelser. Rektor og direktionen på AAU besluttede i foråret 2014 at indføre adgangsbegrænsning på 54 af universitetets uddannelser. Siden denne beslutning har AAU haft en strategi, som i højere grad end før fokuserer på konsolidering af uddannelserne på universitetet, som beskrevet tidligere under dette kriterium. AAU har ansøgt om i alt 41 nye uddannelser i perioden 2010-14, jf. akkrediteringshistorikken s.131.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der eksisterer en fælles procedure for ansøgning om nye uddannelser på AAU, som skal sikre relevans af uddannelserne. Proceduren er udviklet i 2015, og således har det ikke været muligt for panelet at se eksempler på, hvordan den fungerer i praksis.

Det er universitetets målsætning, at udvikling af nye uddannelser skal være i overensstemmelse med fakulteternes respektive strategier eller universitetets udviklingskontrakt.

AAU har en intern procedure for udvikling af nye uddannelser, som blev godkendt i 2008.

Proceduren er i 2015 blevet afløst af en ny procedure, som går forud for prækvalifikationen i Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Før ansøgningen om udvikling af en ny uddannelse påbegyndes, er det et krav, at der er foretaget en vurdering af behovet for en konkret uddannelse. Således skal aftagersiden samt en eventuel autorisationsgivende myndighed være inddraget i vurderingen af uddannelsens relevans ved at vurdere behovet for dimittender fra det konkrete uddannelsesforslag (selvevalueringsrapporten, s. 25).

Ifølge proceduren behandles ansøgninger om nye uddannelser på direktionsmøder to gange årligt. Dekanatet drøfter med studieledere, institutledere og studienævnsformænd forslag til nye uddannelser og beslutter, hvilke uddannelser og/eller uddannelsesområder der skal arbejdes videre med. Studielederen indsender herefter et udfyldt ansøgningsskema til dekanen, som beskriver uddannelsesforslaget.

Ansøgningsskemaet behandler fire overordnede temaer:

- Grundoplysninger (adgangskrav samt uddannelsens udvikling med afsæt i universitetets strategi)
- Uddannelsens kvalitet (opbygning, indhold, PBL, sammenhæng mellem uddannelsens elementer og det tilknyttede videnområde samt forskningsbasering af uddannelsen)
- Uddannelsens relevans (rekrutteringsgrundlag, lignende uddannelser, efterspørgsel, ledighedstal for beslægtede uddannelser samt oplysninger om, hvilke aftagerorganisationer og aftagere der har været involveret i udviklingen)
- Udviklingen af uddannelsen (forventede økonomiske omkostninger og medlemmer af udviklingsgruppen (VIP'er, aftagere og administrative medarbejdere)). (selvevalueringsrapporten, s. 555).

Dekanen drøfter forslaget til en ny uddannelse med prodekanerne og er ansvarlig for at videresende forslaget til godkendelse i direktionen, hvis forslaget godkendes. Direktionen beslutter herefter, hvilke uddannelsesforslag der skal indstilles til godkendelse hos rektor (selvevalueringsrapporten, s. 552-553).

Under akkrediteringspanelets to besøg på AAU mødte panelet både dekaner, studieledere og enkelte aftagerrepræsentanter, som havde været involveret i udviklingen af nye uddannelser.

Aftagerepræsentanterne var meget positive med hensyn til processen for udvikling af uddannelser. De havde følt sig hørt i processen og mente, at universitetet reagerer hurtigt med hensyn til at skabe nye samarbejder. Enkelte af aftagerrepræsentanterne var opmærksomme på, at der er blevet udviklet mange uddannelser på AAU inden for de seneste år.

Mens akkrediteringspanelet fik kendskab til eksempler på nye uddannelser, der var udviklet på AAU, fx kandidatuddannelsen i lysteknologi og masteruddannelsen i smertevidenskab og smertevidenskabelig behandling, kunne studielederne også berette om en nylig konsolidering på området. Flere fortalte blandt andet, at man nu mener, at der er for mange titler, og at man i stedet arbejder med uddannelseslinjer og fornyelse af dem. Flere studieledere fortalte om ændringer i praksis hen imod konsolidering inden for udviklingen af nye uddannelser og om en streng intern proces for udviklingen. Et eksempel er et hold forskere, som ønskede at oprette en kandidatuddannelse i kønsforskning – global gender. Her blev det undervejs i processen besluttet i stedet at tilrettelægge det som en specialiseringslinje på kandidatuddannelsen i udvikling og internationale relationer.

I forlængelse af et strategisk fokus på konsolidering var akkrediteringspanelet interesseret i, om man i nogle tilfælde har valgt at lukke uddannelser. Dekanerne kom med

eksempler på, at man har valgt at lukke uddannelser, i nogle tilfælde på baggrund af ønsker i fagmiljøet. På Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet har man foreløbige planer om at lukke en diplomuddannelse i nanoteknologi, fordi der er for få studerende og et ikke tilstrækkeligt fagligt niveau.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AAU har sikret en ny intern procedure for udvikling af nye uddannelser, som inddrager relevante aftagere og tager hensyn til forskningsdækning samt ressourcer. Panelet har ikke set dokumenterede eksempler på udviklingen af nye uddannelser og har således ikke kunnet forholde sig til, hvordan der tages hensyn til faktorer som fx forskningsdækning. Det fremgår ikke formelt af proceduren, hvordan aftagerpanelerne involveres i udviklingen, men panelet har under besøg på institutionen mødt eksterne interessenter, som har været involveret i udviklingen af nye uddannelser.

Bilag

I. Metode

Institutionsakkrediteringernes formål er at styrke uddannelsesinstitutionernes arbejde med at udvikle uddannelser med stadig højere faglig kvalitet og stadig større relevans. Den enkelte institution kan selv tilrettelægge kvalitetssikringsarbejdet, så længe arbejdet lever op til de fem kriterier for kvalitet og relevans, som er fastlagt i akkrediteringsbekendtgørelsen.

Dette afsnit beskriver den metode, der er anvendt i forbindelse med institutionsakkrediteringen, og som danner grundlag for vurderingerne i rapporten.

Vejledningen og bekendtgørelsens kriterier
Akkrediteringsloven og bekendtgørelsens kriterier[7] danner ramme for vurderingen af uddannelsesinstitutionens arbejde med at sikre og udvikle kvalitet og relevans.

Kriterierne angiver forventningerne til institutionens politikker, strategier og procedurer og til kvalitetssikringsarbejdet i praksis. Loven og bekendtgørelsen følger de europæiske standarder for kvalitetssikring af videregående uddannelser (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). De fem kriterier er beskrevet nærmere i Vejledning om institutionsakkreditering.

Kriterierne I og II handler om de overordnede rammer for institutionens kvalitetssikringsarbejde. Institutionen skal i forbindelse med kriterium I dokumentere sin kvalitetssikringspolitik og -strategi samt de procedurer og processer, der understøtter politikken. I forbindelse med kriterium II behandles kvalitetssikringsarbejdets forankring på ledelsesniveau, organiseringen og ansvarsfordelingen i forbindelse med kvalitetssikringsarbejdet samt ledelsesinformationen og kvalitetskulturen.

Kriterierne III, IV og V handler om, hvorvidt institutionen i praksis sikrer, at alle uddannelserne har det rette videngrundlag, faglige indhold og niveau og den rette pædagogiske kvalitet samt er relevante i forhold til arbejdsmarkedet og samfundet.

Dokumentationen for opfyldelsen af de fem kriterier skal samtidig belyse sammenhængen mellem de forskellige dele af kvalitetssikringssystemet og systemets forankring på de forskellige ledelsesniveauer og i kvalitetskulturen.

Proces og dokumentation
AI har nedsat et akkrediteringspanel til at vurdere institutionens kvalitetssikringsarbejde. Medlemmerne af panelet har blandt andet kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau og viden om den videregående uddannelsessektor og om relevante arbejdsmarkedsforhold samt indsigt i studenterperspektivet.

Institutionen har dokumenteret sit kvalitetssikringssystem gennem en selvevalueringsrapport, nøgletal, materiale til audit trails og de oplysninger, som akkrediteringspanelet

[7] LOV nr. 601 af 12.6.2013 og BEK nr. 745 af 24.6.2013.

har indhentet i forbindelse med to besøg på institutionen. Disse kilder har tilsammen dannet grundlag for vurderingen af institutionens kvalitetssikringssystem.
I selvevalueringsrapporten har institutionen beskrevet, dokumenteret og eksemplificeret kvalitetssikringssystemet og institutionens kvalitetssikringspraksis. Med selvevalueringsrapporten som baggrund har akkrediteringspanelet besøgt institutionen ad to omgange. Under det første besøg mødte panelet institutionens ledelse og repræsentanter for undervisere, studerende, aftagere og stabsmedarbejdere. Her fik panelet uddybet og valideret informationerne i institutionens selvevalueringsrapport, og centrale problemstillinger blev drøftet. Efter en dialog med uddannelsesinstitutionen har panelet dernæst udvalgt en række områder, som man er gået særligt i dybden med i form af såkaldte audit trails. Målet har været at belyse kvalitetssikringsarbejdet i praksis inden for centrale områder. Under det andet besøg på institutionen mødtes panelet med ledelsen, undervisere, studerende, aftagere og andre, som har kunnet belyse de valgte audit trails.

Audit trails er stikprøvebaserede eksempler, der går på tværs af en række uddannelser eller fagområder eller går i dybden med kvalitetssikringen af en enkelt uddannelse eller en gruppe uddannelser. Formålet med audit trails er at få konkretiseret, hvordan uddannelsesinstitutionens kvalitetssikringssystem fungerer i praksis. Fokus har ligget både på det velfungerende kvalitetssikringsarbejde og på udfordringer, som kvalitetssikringsarbejdet skal håndtere. De udvalgte audit trails har også belyst, om institutionens kvalitetssikringsarbejde er løbende og systematisk, og om der er sammenhæng mellem mål, midler og opfølgning på uddannelsernes kvalitet og relevans. Dokumentationsmaterialet til audit trailene har været eksisterende materiale som fx referater fra møder i studienævn eller uddannelsesudvalg, uddannelsesevalueringer eller censorrapporter.

På baggrund af en analyse af det samlede dokumentationsmateriale har akkrediteringspanelet vurderet kvalitetssikringssystemet og den måde, hvorpå institutionen har udmøntet det i praksis. Panelet har i analysen forholdt sig til alle kriterierne og deres uddybningspunkter. For kriterierne III, IV og V har panelet udvalgt et antal centrale områder, som er nærmere belyst i akkrediteringsrapporten. De uddybningspunkter, som ikke er eksplicit behandlet under de tre kriterier i akkrediteringsrapporten, har også været en del af panelets analyse og samlede vurdering af, om institutionen lever op til alle kriterierne og deres uddybningspunkter.

AI har med afsæt i akkrediteringspanelets vurderinger udarbejdet et udkast til en akkrediteringsrapport, som er blevet sendt i høring på institutionen. Høringsversionen af akkrediteringsrapporten indeholdt panelets vurderinger af hvert af de fem kriterier og desuden en samlet indstilling. Efter høringen på institutionen er den endelige akkrediteringsrapport blevet udarbejdet og overleveret til Akkrediteringsrådet, som på baggrund af rapporten træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen.

II. De fem kriterier

Kriterium I: Kvalitetssikringspolitik og -strategi

Institutionen har en formelt vedtaget kvalitetssikringspolitik og -strategi for løbende sikring og udvikling af uddannelsernes og de enkelte udbuds kvalitet og relevans.

Uddybning:

Institutionens kvalitetssikringspolitik og -strategi skal være offentligt tilgængelig og skal:

- fastsætte konkrete og ambitiøse mål for institutionens samlede kvalitetssikring og -udvikling,
- beskrive de processer og procedurer, der skal understøtte, at de fastsatte mål opnås, og sikre, at relevante problemstillinger og udfordringer løbende indfanges og håndteres,
- omfatte alle institutionens udbud af videregående uddannelser, uanset placering og tilrettelæggelsesform, og dække alle områder, der er relevante for sikring og udvikling af uddannelsernes og udbuddenes kvalitet og relevans, jf. kriterierne III-V. For de maritime uddannelsesinstitutioner skal den vedtagne kvalitetssikringspolitik og -strategi dog omfatte alle institutionens uddannelsesudbud.

Kriterium II: Kvalitetsledelse og organisering

Kvalitetssikringsarbejdet er forankret på ledelsesniveau og organiseres og gennemføres således, at det fremmer udvikling og vedligeholdelse af en inkluderende kvalitetskultur, der understøtter og fremmer uddannelsernes kvalitet og relevans.

Uddybning:

Kvalitetssikringsarbejdet skal gennemføres i overensstemmelse med institutionens kvalitetssikringspolitik og -strategi og skal:

- omfatte alle ledelsesniveauer og relevante institutionelle niveauer og basere sig på en klar ansvars- og arbejdsfordeling,
- løbende involvere undervisere og studerende samt inddrage øvrige relevante interne og eksterne aktører og interessenter,
- gennemføres løbende, systematisk og målrettet,
- omfatte og basere sig på løbende indsamling, analyse og anvendelse af relevante informationer om uddannelser og udbud, fx informationer om undervisningsaktivitet, frafald, beskæftigelse, gennemførelsestid og internationalisering,
- basere sig på klare standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling, samt procedurer for opfølgning herpå,
- omfatte systematiske vurderinger af udviklingsbehov og -muligheder.

Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag

Institutionen har en praksis, som sikrer, at uddannelser og undervisning til stadighed baserer sig på et videngrundlag, der svarer til uddannelser af den givne type på det givne niveau og giver et solidt grundlag for opnåelse af uddannelsernes mål.

Uddybning:

Videngrundlag omfatter institutionens strategiske og praktiske arbejde med at sikre, at relevant og opdateret viden lægges til grund for uddannelserne og inddrages aktivt i den løbende undervisning. Institutionen skal sikre:

- at uddannelserne er tilknyttet relevante faglige miljøer og løbende baserer sig på ny viden, som er relevant for uddannelser af den givne type på det givne niveau, og som er tilvejebragt i henhold til lovgivningens bestemmelser om uddannelsernes videngrundlag,
- at undervisernes faglige kvalifikationer er opdaterede og løbende udvikles,
- at underviserne deltager i eller har aktiv kontakt til relevante forskningsmiljøer, udviklingsmiljøer eller beskæftigelsesområder, jf. uddannelsernes lovbestemte videngrundlag, og løbende inddrager viden og erfaringer herfra i undervisningen,
- at de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold

Institutionen har en praksis, som sikrer, at uddannelserne har det rette niveau samt et fagligt indhold og en pædagogisk kvalitet, som understøtter de studerendes læring og opnåelse af uddannelsens mål.

Uddybning:

Videngrundlag omfatter institutionens strategiske og praktiske arbejde med at sikre, at relevant og opdateret viden lægges til grund for ud- dannelserne og inddrages aktivt i den løbende undervisning. Institutionen skal sikre:

- at uddannelserne til stadighed har et niveau, der svarer til de relevante typebeskrivelser i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
- at uddannelsernes indhold afspejler uddannelsernes mål, samt at undervisningens tilrettelæggelse og pædagogiske kvalitet under- støtter de studerendes læring og opnåelse af målene,
- at der gennemføres løbende og regelmæssige studenterevalueringer af uddannelser og undervisning, og at resultaterne herfra finder systematisk anvendelse,
- at dele af uddannelserne, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennem- føres i udlandet, omfattes af systematisk kvalitetssikringsarbejde,
- at faciliteter og ressourcer på udbudsstederne understøtter under- visningen og de studerendes gennemførelse af uddannelserne,
- at der gennemføres regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter, og at resultaterne herfra inddrages i den videre udvikling af uddannelsernes mål, indhold og tilrettelæggelse.

Kriterium V: Uddannelsernes relevans

Institutionen har en praksis, der sikrer, at såvel nye som eksisterende uddannelser afspejler samfundets behov og løbende tilpasses den samfundsmæssige udvikling og ændrede behov på det danske arbejdsmarked.

Uddybning:

Videngrundlag omfatter institutionens strategiske og praktiske arbejde med at sikre, at relevant og opdateret viden lægges til grund for uddannelserne og inddrages aktivt i den løbende undervisning. Institutionen skal sikre:

- at uddannelserne afspejler arbejdsmarkedets behov, og de studerende opnår relevante kompetencer,
- at relevante eksterne interessenter, herunder aftagersiden og dimittender fra uddannelserne, løbende og systematisk inddrages i dialog om uddannelserne, herunder disses mål, indhold og resultater, og at resultaterne herfra anvendes ved tilpasning af uddannelserne,
- at centrale eksterne interessenter, herunder aftagersiden og eventuelle autorisationsgivende myndigheder mv., inddrages i udvikling og vurdering af nye uddannelsesforslag,
- at dimittendernes beskæftigelsessituation og udviklingen på det danske arbejdsmarked løbende monitoreres, og at resultaterne herfra systematisk vurderes med henblik på nærmere fastlæggelse af, hvornår beskæftigelsessituationen giver anledning til særskilte initiativer.

III. Audit trails

Audit trail 1: Selvevalueringsprocessen

Formålet er at belyse, hvordan selvevalueringsprocessen sikrer og udvikler uddannelsernes kvalitet og relevans på AAU, herunder sammenhængen mellem de forskellige trin i selvevalueringsprocessen. Formålet er også at belyse de eksterne faglige eksperters rolle.

Formålet er desuden at belyse, hvordan AAU løbende monitorerer og sikrer kvaliteten af selvevalueringernes processer og resultater, herunder i hvilket omfang selvevalueringsprocessen bidrager til udviklingen af det samlede kvalitetssikringssystem.

Audit trailen tager udgangspunkt i seks udvalgte uddannelser:

- Bacheloruddannelsen i energi
- Bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning
- Bacheloruddannelsen i medicin
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i historie
- Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser.

Audit trail 2: Forskningsbasering af uddannelser

Formålet er at belyse, hvordan procedurer og praksis for bemanding af nye og eksisterende uddannelser sikrer forskningsbaseringen af AAU's uddannelser.

Formålet er videre at belyse, hvordan AAU løbende monitorerer og følger op på forskningsbaseringen af eksisterende uddannelser, og ansvarsfordelingen i forbindelse med dette arbejde.

Audit trailen tager udgangspunkt i syv udvalgte uddannelser:

- Bachelor- og kandidatuddannelsen i teknoantropologi
- Bacheloruddannelsen i medicin
- Kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi, cand.merc.
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation – engelsk
- Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser.

Audit trail 3: Sikring af uddannelsernes faglige niveau

Formålet er at belyse, hvordan AAU sikrer det faglige niveau på uddannelserne.

Formålet er herunder at belyse, hvordan det sikres, at alle undervisernes pædagogiske kompetencer understøtter det faglige niveau.

Audit trailen tager udgangspunkt i seks udvalgte uddannelser:

- Bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning

- Bachelor- og kandidatuddannelsen i teknoantropologi
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation – engelsk
- Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser.

Audit trail 4: Campus

Formålet er at belyse, hvordan campusserne er forankret i AAU's kvalitetssikringssystem, herunder hvordan fælles kvalitetskultur på tværs af campusser understøttes.

Audit trailen tager udgangspunkt i fem udvalgte uddannelser:

- Bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i teknoantropologi
- Diplomingeniør i byggeri og anlæg
- Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser.

Audit trail 5: Beskæftigelse og relevans

Formålet er at belyse, hvordan monitoreringen af beskæftigelsessituationen sikrer relevante uddannelser. Formålet er desuden at belyse, hvordan aftagerpaneler bidrager til at udvikle kvalitet og relevans på uddannelser placeret på campus København.

Audit trailen tager udgangspunkt i fem udvalgte uddannelser:

- Kandidatuddannelsen i globalt systemdesign
- Kandidatuddannelsen i arkitektur
- Kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi, cand.merc.
- Kandidatuddannelsen i turisme
- Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser.

Audit trail 6: Studentercentreret læring: semesterevalueringer og løbende studenterinddragelse

Formålet er at belyse, hvordan studenterperspektivet på læring undersøges løbende og regelmæssigt, og hvordan de studerende deltager i kvalitetssikringsarbejdet via evaluering af undervisning og semestre, herunder i studienævn, evalueringsgrupper, styringsgrupper, forretningsudvalg, ad hoc-grupper mv. Derudover er det formålet at belyse, hvordan evalueringerne anvendes i forbindelse med udviklingen af uddannelserne.

Audit trailen tager udgangspunkt i seks udvalgte uddannelser:

- Bacheloruddannelsen i by-, energi- og miljøplanlægning
- Diplomingeniøruddannelsen i byggeri og anlæg
- Kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi, cand.merc.
- Kandidatuddannelsen i læring og forandringsprocesser
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i engelsk.

IV. Sagsbehandlingsnotat

Tabel 1. Sagsbehandlingens forløb

4. maj 2015	Selvevalueringsrapporten modtaget
23.-24. juni 2015	Akkrediteringspanelets første besøg på institutionen
4. september 2015	Audit trail dokumentationsmateriale modtaget
30. september 2015	Supplerende dokumentation modtaget vedrørende procedurer vedr. forskningsbasering af uddannelserne (årshjul og ansvarsfordeling for forskellige processer) for institutterne med relation til medicin, teknoantropologi og cand.merc. samt studienævnsrapportskabelonen og statusrapportskabelonen fra 2015.
5.-7. oktober 2015	Akkrediteringspanelets andet besøg på institutionen
17. februar 2016	Akkrediteringsrapport sendt i høring på institutionen
16. marts 2016	Høringssvar for akkrediteringsrapport modtaget fra institutionen
Kriterievurdering ændret efter høringssvar	Nej
11. maj 2016	Sagsbehandling afsluttet
22.-23. juni 2016	Behandlet af Akkrediteringsrådet på rådsmøde

V. Programmer for institutionsbesøg

I dette bilag findes programmerne for første og andet besøg på AAU.

Første besøg på AAU, 23.-24. juni 2015

Tirsdag d. 23. juni 2015
Campus Aalborg

Tidspunkt	Varighed	Indhold
08.00-08.45	45 min	Møde med rektor, prorektor og universitetsdirektør
08.50-09.35	45 min	Møde med medlemmer af styregruppen for kvalitetssikring (ikke studerende)
09.40-10.10	30 min	Introduktion til AAU's arbejde med Problem Based Learning (PBL)
10.10-10.40	30 min	Panelets opsamling
10.40-11.25	45 min	Møde med skoleledere (5 personer)
11.30-12.30	1 time	Frokost
12.30-13.15	45 min	Møde med institutledere (6 personer)
13.2-14.25	1 time	Møde med formænd og VIP-medlemmer af studienævn (8 personer)
14.25-14.45	20 min	Panelets opsamling og pause
14.45-15.30	45 min	Møde med dekaner
15.45-16.45	1 time	Møde med eksterne interessenter (7-8 personer)
16.50-17.20	30 min	Møde med de to eksterne bestyrelsesmedlemmer
17.25-18.10	45 min	Panelets opsamling

Onsdag d. 24. juni 2015
Campus Aalborg

Tidspunkt	Varighed	Indhold
09.30-09.55	25 min	Præsentation af ledelsesinformationssystem (QlikView)
10.00-10.50	50 min	Møde med studerende valgt til bestyrelse, studienævn mv. (8-10 personer)
10.50-11.00	10 min	Pause
11.00-12.00	1 time	Møde med undervisere, der ikke er medlemmer af studienævn mv.
12.00-13.00	1 time	Frokost
13.00-13.35	35 min	Panelets opsamling

13.40-14.25	45 min	Afsluttende møde med rektor og prorektor og formand for styregruppe for kvalitetssikring
14.25-15.25	1 time	Panelets opsamling

Andet besøg på AAU, 5.-7. oktober 2015

Mandag d. 5. oktober 2015

Campus København

Tidspunkt	Audit trails	Deltagere	Antal
Kl. 9.00-9.45 45 min	AT 2 – Forskningsbasering AT 3 – Fagligt niveau	**Studerende fra følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • BA i medicin (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • BA og KA i international virksomhedskommunikation – engelsk (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	6
Kl. 9.50-10.35 45 min	AT 2 – Forskningsbasering AT 3 – Fagligt niveau	**VIP'er og DVIP'er, der underviser på følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • BA i medicin (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • BA og KA i international virksomhedskommunikation – engelsk (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	12
Kl. 10.35-10.55 – Pause og opsamling 20 min			
Kl. 10.55-11.45 50 min	AT 2 – Forskningsbasering AT 3 – Fagligt niveau	**Semesterkoordinator eller VIP'er, der forestår den daglige ledelse af uddannelsen og har ansvar for koordinering på uddannelsesniveau[8]:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • BA i medicin (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • BA og KA i international virksomhedskommunikation – engelsk (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	6
Kl. 11.45-12.15 30 min	Rundvisning på Campus København		
Frokost 12.15-13.10 55 min			
Kl. 13.10-13.50 40 min	AT 2 – Forskningsbasering AT 3 – Fagligt niveau	**Studienævnsnæstformænd fra studienævn for følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • BA i medicin (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • BA og KA i international virksomhedskommunikation – engelsk (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	6
Kl. 13.55-14.40 45 min	AT 2 – Forskningsbasering AT 3 – Fagligt niveau	**Studienævnsformænd fra studienævn for følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • BA i medicin (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • BA og KA i international virksomhedskommunikation – engelsk (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	6

[8] Fx en uddannelseskoordinator, hvis vedkommende ikke er studienævnsformand.

Kl. 14.45-15.30 45 min	AT 2 – Forskningsbasering AT 3 – Fagligt niveau	**Institutledere med ansvar for VIP'er, der underviser på følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • BA i medicin (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • BA og KA i international virksomhedskommunikation – engelsk (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	6
Kl. 15.30-16.00 Pause og opsamling 30 min			
Kl. 16.00-16.45 45 min	AT 5 – Beskæftigelse og relevans (medlemmer af aftagerpaneler, der dækker uddannelser, der udbydes på campus København)	**Aftagerpaneler vedrørende følgende uddannelser:** • KA i globalt systemdesign (A) • KA i turisme (tourism) (A og K) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	
Kl. 16.50-17.10 20 min	AT 1 – Selvevalueringsprocessen	**Ekstern faglig ekspert, der har deltaget i selvevalueringsprocessen på:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K)	
Kl. 17.10 – Panelets opsamlende møde/afgang til Aalborg			

Tirsdag d. 6. oktober 2015

Campus Aalborg

Tidspunkt	Audit trails	Deltagere	Antal
Kl. 8.30-9.15	AT 2 – Forskningsbasering AT 3 – Fagligt niveau	**Studieledere for følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • BA i medicin (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • BA og KA i international virksomhedskommunikation – engelsk (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	6
Kl. 9.20-9.50 45 min	AT 6 – Inddragelse af studerende	**Studerende fra evalueringsgrupper, styringsgrupper, forretningsudvalg, ad hoc-grupper fra følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • Diplomingeniør i byggeri og anlæg (A og E) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K) • BA og KA i engelsk (A)	6
Kl. 9.55-10.55 1 time	AT 6 – Inddragelse af studerende	**Semesterkoordinatorer eller VIP-repræsentanter fra evalueringsgrupper, styringsgrupper, forretningsudvalg, ad hoc-grupper under studienævnet:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • Diplomingeniør i byggeri og anlæg (A og E) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K) • BA og KA i engelsk (A)	12
Kl. 10.55-11.10 – Pause og opsamling 15 min			

Kl. 11.15-12.00 45 min	**AT 4 – Campus**	**Studerende fra følgende uddannelser:** ***[Ikke medlem af evalueringsgrupper el.lign., ej heller studie-nævn]*** • **BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K)** • **BA og KA i teknoantropologi (A og K)** • **Diplomingeniør i byggeri og anlæg (A og E)** • **KA i læring og forandringsprocesser (A og K)**	**8**
Kl. 12.05-12.50 45 min	AT 4 – Campus	**VIP'er fra følgende uddannelser:** *[Ikke medlem af evalueringsgrupper el.lign., ej heller studie-nævn]* • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA og KA i teknoantropologi (A og K) • Diplomingeniør i byggeri og anlæg (A og E) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	8
Kl. 12.50-13.50 – Frokost 1 time			
Kl. 13.55-14.55 1 time	AT 6 – Inddragelse af studerende AT 4 – Campus	**Studienævnsformænd og -næstformænd** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • Diplomingeniør i byggeri og anlæg (A og E) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K) • BA og KA i engelsk (A) • BA og KA i teknoantropologi (A og K)	12
14.55-15.10 – Pause og opsamling 15 min			
Kl. 15.15-16.00 45 minutter	AT 6 – Inddragelse af studerende AT 4 – Campus	**Studieledere for følgende uddannelser:** • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • Diplomingeniør i byggeri og anlæg (A og E) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K) • BA og KA i engelsk (A) • BA og KA i teknoantropologi (A og K)	6
Kl. 16.00-16.15 – Pause og opsamling 15 min			
Kl. 16.15-17.00 45 min	AT 5 – Beskæftigelse og relevans	**Aftagere i aftagerpaneler relateret til følgende uddannelser:** • KA i arkitektur (architecture) (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • KA i turisme (tourism) (A og K) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	4 [OBS: aftagere fra Aalborg]
Kl. 17.00-17.20 – Pause og opsamling 20 min			
Kl. 17.20-18.00 40 min	Opsamlende møde	**Prodekaner**	**-**
Kl. 18.00-18.30 – Panelets opsamling 30 min			

Onsdag d. 7. oktober 2015

Campus Aalborg

Tidspunkt	Audit trails	Deltagere	Antal
Kl. 8.30-9.15 45 min	AT 5 – Beskæftigelse og relevans	**Studienævnsformænd og -næstformænd:** • KA i globalt systemdesign (K) • KA i arkitektur (architecture) (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • KA i turisme (tourism) (A og K) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	10
Kl. 9.20-10.05 45 min	AT 5 – Beskæftigelse og relevans	**Studieledere for følgende uddannelser:** • KA i globalt systemdesign (K) • KA i arkitektur (architecture) (A) • KA i erhvervsøkonomi, cand.merc. (A) • KA i turisme (tourism) (A og K) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	4
Kl. 10.05-10.20 Pause og opsamling 20 min			
Kl. 10.20-11.05 45 min	AT 1 – Selvevalueringsprocessen	**Eksterne faglige eksperter, der har deltaget i processen:** • BA i energi (A og E) • BA i medicin (A) • BA og KA i historie (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	5
Kl. 11.15-12.00 45 min	AT 1 – Selvevalueringsprocessen	**Studerende i studienævn, der har deltaget i processen på et givent tidspunkt** • BA i energi (A og E) • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA i medicin (A) • BA og KA i historie (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	5
Kl. 12.00-13.00 Frokost			
Kl. 13.00-13.45 45 min.	AT 1 – Selvevalueringsprocessen	**Semesterkoordinatorer og VIP'er, der er tilknyttet følgende uddannelser, og som har deltaget i processen:** • BA i energi (A og E) • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA i medicin (A) • BA og KA i historie (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	6
Kl. 13.50-14.35 45 min	AT 1 – Selvevalueringsprocessen	**Studienævnsformænd** • BA i energi (A og E) • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA i medicin (A) • BA og KA i historie (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	5
Kl. 14.40-15.25 45 min	AT 1 – Selvevalueringsprocessen	**Studieledere og institutledere** • BA i energi (A og E) • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA i medicin (A) • BA og KA i historie (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	10

Kl. 15.25-15.45 – Pause og opsamling **20 min**			
Kl. 15.45-16.30 **45 min**	AT 1 – Selvevalueringsproces-sen AT 5 – Beskæftigelse og rele-vans	**Dekaner og prodekaner om følgende uddannelser:** • BA i energi (A og E) • BA i by-, energi- og miljøplanlægning (A og K) • BA i medicin (A) • BA og KA i historie (A) • KA i læring og forandringsprocesser (A og K)	**-**
Kl. 16.30-17.00 – Panelets opsamling **30 min**			
Kl. 17.00-17.30	Afsluttende møde	• Rektor og prorektor • Formand for styregruppen	**-**

Nøgletal

- *Frafald for minimum de seneste to opgjorte år for de enkelte uddannelser eller udbud*
- *Studieprogression for minimum de seneste to opgjorte år for de enkelte uddannelser eller udbud*
- *Beskæftigelse/ledighed for minimum de seneste to opgjorte år for de enkelte uddannelser eller udbud*

Nøgletal for første års frafald
Aalborg Universitet angiver første års frafald, nøgletal F som opgjort i Danske Universiteter, som nøgletal for frafald. For hver bacheloruddannelse og for de seneste 3 opgjorte år angives der i procent andelen af nystartede studerende, som ophører indenfor deres første år. Andelen af ophørte er således omfattet af dem, der har skiftet fakultet eller er ophørt på AAU. Antallet af studerende, der indgår i analysen vises i anden kolonne 'Antal i Alt'.

Frafald kandidatuddannelser
Aalborg Universitet bruger nøgletal G i Danske Universiteter som nøgletal for frafald og studieprogression, dog med en ændring: studienævnsskift betragtes sammen med fakultetsskift som frafald. For hver kandidatuddannelse og for de seneste 3 opgjorte år, angives der i procent for den tilsvarende årgang, andelen der har gennemført indenfor samme studienævn på normeret tid, normeret tid plus 1 år, andelen der er aktive og andelen der er ophørt indenfor normeret tid plus et år. Andelen af ophørte er således omfattet af dem, der har skiftet studienævn, fakultet eller er ophørt på AAU. Der angives i sidste kolonne 'Antal i Alt', hvor mange studerende, der indgår i analysen.

Analysen vises per opgørelsesår 'DK-UNI år', som i Danske Universiteter.

Nøgletal for studieprogression
Aalborg Universitet definerer nøgletal for frafald og studieprogression som Danske Universiteters nøgletal G, dog med en ændring: studienævnsskift betragtes sammen med fakultetsskift som frafald (jf. bilag 3.1. Notat om nøgletal og grænseværdier). For hver bacheloruddannelse og for de seneste 3 opgjorte år, angives der i procent for den tilsvarende årgang, andelen der har gennemført indenfor samme studienævn på normeret tid, normeret tid plus 1 år, andelen der er aktive og andelen der er ophørt indenfor normeret tid plus et år. Andelen af ophørte er således omfattet af dem, der har skiftet studienævn, fakultet eller er ophørt på AAU. Der angives i sidste kolonne 'Antal i Alt', hvor mange studerende, der indgår i analysen.

Analysen vises på opgørelsesår 'DK-UNI år', som i Danske Universiteter.

Ledighed
Tabellen viser antal dimittender, beregnede gennemsnitlige bruttoledighed over 4 - 7 kvartaler efter dimission.
Ledigheden for hvert af kvartalerne 1 - 8.

1. års frafald og frafald og gennemførelse indenfor normeret tid plus 1 år, bacheloruddannelser

Fakutet	Uddannelse (campus)	DKUNI år	Ophørt 1 år (%)	Antal studerende i alt	Gnf. Norm (%)	Gnf + 1år (%)	Aktiv (%)	Ophørt (%)	Antal i alt
HUM	Anvendt filosofi (Aal.)	2012	17,6	68,0					
		2013	11,3	80,0					
		2014	26,2	65,0					
	Dansk (Aal.)	2012	21,3	47,0	45,5	54,5	13,6	31,8	22,0
		2013	31,8	44,0	37,0	48,1	14,8	37,0	27,0
		2014	30,9	55,0	40,8	53,1	6,1	40,8	49,0
	Engelsk (Aal.)	2012	33,9	59,0	45,8	54,2	4,2	41,7	24,0
		2013	29,7	74,0	54,3	57,1	11,4	31,4	35,0
		2014	26,5	68,0	49,2	55,4	7,7	36,9	65,0
	International virk-somhedskommunika-tion - engelsk (Aal.)	2012	27,0	111,0	64,2	66,0	0,0	34,0	53,0
		2013	29,5	122,0	60,7	65,2	1,1	33,7	89,0
		2014	21,2	132,0	61,3	66,7	1,1	32,3	93,0
	International virk-somhedskommunika-tion - spansk (Aal.)	2012	25,0	12,0	58,3	75,0	16,7	8,3	12,0
		2013	40,9	22,0	63,6	72,7	0,0	27,3	11,0
		2014	20,0	20,0	50,0	58,3	0,0	41,7	12,0
	International virk-somhedskommunika-tion - tysk (Aal.)	2012	23,1	13,0	60,0	80,0	0,0	20,0	15,0
		2013	28,6	14,0	25,0	50,0	0,0	50,0	4,0
		2014	22,7	22,0	71,4	71,4	0,0	28,6	14,0
	Kommunikation og digitale medier (Kbh.)	2012	13,7	102,0	80,4	82,1	3,6	14,3	56,0
		2013	25,6	125,0	75,0	75,0	1,6	23,4	64,0
		2014	17,4	121,0	73,2	74,4	3,7	22,0	82,0
	Kommunikation og digitale medier (Aal.)	2012	13,8	189,0	67,1	70,4	3,9	25,7	152,0
		2013	12,3	220,0	74,1	76,8	1,6	21,6	185,0
		2014	13,7	234,0	71,3	74,0	1,7	24,3	181,0
	Musik (Aal.)	2012	16,7	12,0	33,3	33,3	11,1	55,6	9,0
		2013	0,0	15,0	21,4	28,6	21,4	50,0	14,0
		2014	10,7	28,0	34,8	56,5	4,3	39,1	23,0
	Musikterapi (Aal.)	2012	20,0	10,0	60,0	60,0	10,0	30,0	10,0
		2013	20,0	5,0	100,0	100,0	0,0	0,0	6,0
		2014	11,1	9,0	85,7	85,7	0,0	14,3	7,0
	Oplevelsesteknologi (Aal.)	2012	26,7	30,0	70,0	70,0	0,0	30,0	20,0
		2013	38,1	42,0	58,1	65,1	4,7	30,2	43,0

		2014	50,0	36,0	57,1	60,0	0,0	40,0	35,0
	Psykologi (Aal.)	2012	9,6	136,0	78,3	83,0	1,9	15,1	106,0
		2013	14,3	133,0	79,7	84,1	2,9	13,0	138,0
		2014	12,3	146,0	79,9	82,7	4,3	12,9	139,0
	Sprog og internationale studier, engelsk (Aal.)	2012	32,3	93,0	57,1	60,0	8,6	31,4	35,0
		2013	18,9	95,0	50,9	56,1	1,8	42,1	57,0
		2014	28,1	89,0	57,4	62,3	3,3	34,4	61,0
	Sprog og internationale studier, spansk (Aal.)	2012	34,8	23,0	31,3	37,5	6,3	56,3	16,0
		2013	50,0	28,0	47,4	57,9	0,0	42,1	19,0
		2014	17,9	28,0	25,0	45,0	5,0	50,0	20,0
	Tysk (Aal.)	2012	33,3	12,0	50,0	58,3	25,0	16,7	12,0
		2013	69,2	13,0	22,2	22,2	22,2	55,6	9,0
		2014	25,0	12,0	62,5	62,5	0,0	37,5	8,0
SAMF	**Business Administration (Aal.)**	2012			92,3	92,3	0,0	7,7	13,0
		2013	0,0	26,0	100,0	100,0	0,0	0,0	15,0
		2014	12,1	33,0	92,9	92,9	0,0	7,1	28,0
	Erhvervsøkonomi HA (Aal.)	2012	13,2	197,0	78,7	83,0	3,5	13,5	141,0
		2013	15,3	196,0	72,6	75,4	1,1	23,4	175,0
		2014	14,1	269,0	70,6	76,1	2,8	21,1	180,0
	Erhvervsøkonomi-jura (Aal.)	2012	11,1	90,0	33,3	45,2	7,1	47,6	42,0
		2013	12,0	133,0	46,9	55,1	2,0	42,9	49,0
		2014	17,1	129,0	45,2	56,5	4,8	38,7	62,0
	Historie (Aal.)	2012	12,1	58,0	22,7	36,4	9,1	54,5	22,0
		2013	13,2	68,0	48,9	55,6	8,9	35,6	45,0
		2014	12,5	80,0	51,9	59,3	7,4	33,3	54,0
	Jura (Aal.)	2012	8,8	113,0	59,3	67,9	8,6	23,5	81,0
		2013	5,4	111,0	70,9	77,9	7,0	15,1	86,0
		2014	10,5	114,0	63,6	67,3	1,8	30,9	110,0
	Politik og administration (Aal.)	2012	11,7	128,0					
		2013	11,9	109,0					
		2014	17,9	84,0					
	Politik, administration og samfundsfag (Aal.)	2012			53,9	65,8	9,2	25,0	76,0
		2013			55,3	65,9	4,7	29,4	85,0
		2014			53,1	63,5	2,1	34,4	96,0
	Samfundsfag (Aal.)	2013	11,4	44,0					
		2014	16,3	49,0					
	Samfundsøkonomi (Aal.)	2012	6,3	32,0	85,7	85,7	0,0	14,3	21,0

		2013	7,7	39,0	52,6	52,6	5,3	42,1	19,0
		2014	7,4	27,0	50,0	60,0	3,3	36,7	30,0
	Socialrådgivning (Aal.)	2012	14,9	175,0	47,1	54,5	5,0	40,5	121,0
		2013	19,2	255,0	49,1	54,6	2,8	42,6	108,0
		2014	28,3	346,0	44,6	56,8	3,6	39,6	139,0
	Sociologi (Aal.)	2012	18,4	179,0	43,2	48,1	4,9	46,9	81,0
		2013	16,9	177,0	64,6	67,7	3,1	29,1	127,0
		2014	16,1	192,0	67,1	69,2	2,7	28,1	146,0
SUND	**Idræt (Aal.)**	2012	9,4	159,0	53,0	59,1	10,6	30,3	66,0
		2013	14,6	144,0	46,9	59,3	18,5	22,2	81,0
		2014	18,8	181,0	52,8	55,9	10,2	33,9	127,0
	Medicin (Aal.)	2012	12,0	50,0					
		2013	10,9	55,0					
		2014	1,9	54,0	76,4	76,4	3,6	20,0	55,0
	Medicin med industriel specialisering (Aal.)	2012	22,3	103,0	51,0	56,9	13,7	29,4	51,0
		2013	15,8	120,0	47,2	59,7	6,9	33,3	72,0
		2014	26,5	132,0	34,1	39,0	7,3	53,7	82,0
	Sundhedsteknologi (Aal.)	2012	11,5	26,0	56,0	56,0	8,0	36,0	25,0
		2013	20,0	35,0	45,5	54,5	0,0	45,5	22,0
		2014	18,2	33,0	66,7	66,7	0,0	33,3	27,0
TEK-NAT	**Arkitektur og design (Aal.)**	2012	7,3	137,0	56,1	65,5	3,6	30,9	139,0
		2013	6,4	172,0	67,9	74,5	4,4	21,2	137,0
		2014	17,0	135,0	73,5	77,9	3,5	18,6	113,0
	Biologi (Aal.)	2012	20,6	34,0	53,8	76,9	7,7	15,4	13,0
		2013	10,5	38,0	20,8	25,0	16,7	58,3	24,0
		2014	17,3	52,0	47,8	65,2	4,3	30,4	23,0
	Bioteknologi (Aal.)	2012	23,8	21,0					
		2013	33,3	24,0					
		2014	20,0	20,0					
	By-, energi- og miljø-planlægning (Kbh.)	2012	13,3	15,0	28,6	28,6	14,3	57,1	7,0
		2013	22,7	22,0	63,6	63,6	9,1	27,3	11,0
		2014	11,4	35,0	62,5	62,5	0,0	37,5	8,0
	By-, energi- og miljø-planlægning (Aal.)	2012	4,8	21,0	40,0	40,0	13,3	46,7	15,0
		2013	23,5	17,0	73,7	73,7	0,0	26,3	19,0
		2014	23,8	21,0	75,0	87,5	0,0	12,5	8,0
	Bygge- og anlægs-konstruktion (Esb.)	2012	0,0	9,0	44,4	66,7	0,0	33,3	9,0
		2013	33,3	9,0	66,7	66,7	11,1	22,2	9,0
		2014	16,7	12,0	75,0	75,0	0,0	25,0	4,0
	Byggeri og anlæg	2012	5,3	19,0	66,7	66,7	0,0	33,3	9,0

(Diploming.) (Aal.)								
	2013	0,0	8,0	61,5	61,5	0,0	38,5	13,0
	2014	18,2	22,0	33,3	66,7	0,0	33,3	3,0
Byggeri og anlæg (Aal.)	2012	3,3	60,0	71,7	78,3	1,7	20,0	60,0
	2013	12,9	70,0	76,6	84,4	3,1	12,5	64,0
	2014	14,3	56,0	56,9	63,9	4,2	31,9	72,0
Byggeri og industri (Diploming.) (Esb.)	2012	18,2	22,0	26,7	33,3	13,3	53,3	15,0
	2013	21,1	19,0	81,8	81,8	4,5	13,6	22,0
	2014	33,3	24,0	45,8	58,3	4,2	37,5	24,0
Bæredygtig biotekno-logi (Kbh.)	2012	20,0	5,0					
	2013	25,0	4,0					
	2014	33,3	9,0					
Bæredygtig energi-teknik (Diploming.) (Aal.)	2012	11,1	9,0					
	2013	11,1	9,0					
	2014	40,0	10,0	25,0	25,0	0,0	75,0	4,0
Bæredygtigt design (Kbh.)	2014	26,8	41,0					
Datalogi (Aal.)	2012	16,3	43,0	41,7	54,2	12,5	33,3	24,0
	2013	14,9	47,0	28,9	37,8	8,9	53,3	45,0
	2014	23,5	51,0	46,4	55,4	5,4	39,3	56,0
Eksportteknologi (Diploming.) (Aal.)	2012	16,7	12,0	52,4	57,1	0,0	42,9	21,0
	2013	12,5	8,0	56,0	60,0	8,0	32,0	25,0
	2014	44,0	25,0	47,4	47,4	10,5	42,1	19,0
Elektronik (Diplom-ing.) (Esb.)	2012	0,0	1,0	40,0	60,0	20,0	20,0	10,0
	2013	0,0	3,0	12,5	12,5	0,0	87,5	8,0
	2014	40,0	5,0	66,7	77,8	0,0	22,2	9,0
Elektronik (Diplom-ing.) (Aal.)	2012	0,0	6,0	35,7	50,0	0,0	50,0	14,0
	2013	0,0	9,0	20,0	20,0	60,0	20,0	5,0
	2014	0,0	3,0	33,3	33,3	0,0	66,7	3,0
Elektronik og data-teknik (Diploming.) (Aal.)	2012	0,0	1,0	0,0	66,7	0,0	33,3	3,0
	2013	60,0	5,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1,0
	2014	33,3	3,0	100,0	100,0	0,0	0,0	1,0
Elektronik og data-teknik (Esb.)	2012	14,3	7,0	50,0	66,7	0,0	33,3	6,0
	2013	50,0	2,0	33,3	33,3	0,0	66,7	3,0
	2014	13,3	15,0	100,0	100,0	0,0	0,0	1,0
Elektronik og IT (Aal.)	2012	6,7	45,0	61,7	68,3	3,3	28,3	60,0
	2013	0,0	48,0	57,5	72,5	5,0	22,5	40,0
	2014	14,6	48,0	66,7	71,7	8,3	20,0	60,0

Energi (Esb.)	2012	5,9	17,0					
	2013	12,0	25,0					
	2014	14,8	27,0	32,0	36,0	8,0	56,0	25,0
Energi (Aal.)	2012	5,3	38,0	33,3	51,9	14,8	33,3	27,0
	2013	5,1	59,0	49,0	63,3	0,0	36,7	49,0
	2014	10,9	55,0	59,3	59,3	0,0	40,7	27,0
Fysik (Aal.)	2012	25,0	12,0	83,3	83,3	0,0	16,7	6,0
	2013	8,3	12,0	0,0	25,0	25,0	50,0	4,0
	2014	27,8	18,0	37,5	37,5	25,0	37,5	8,0
Geografi (Aal.)	2012	28,6	14,0	42,9	57,1	28,6	14,3	7,0
	2013	16,7	24,0	66,7	66,7	0,0	33,3	12,0
	2014	5,6	18,0	61,9	61,9	4,8	33,3	21,0
Globale forretnings-systemer (Aal.)	2012	6,3	32,0	77,3	81,8	0,0	18,2	22,0
	2013	5,4	37,0	75,0	79,2	0,0	20,8	24,0
	2014	10,6	47,0	86,4	86,4	4,5	9,1	22,0
Informatik (Aal.)	2012	12,5	16,0	20,0	40,0	0,0	60,0	5,0
	2013	20,7	29,0	58,3	75,0	8,3	16,7	12,0
	2014	22,2	27,0	62,5	75,0	12,5	12,5	8,0
Informationstekno-logi (Aal.)	2012	11,1	27,0	53,8	69,2	0,0	30,8	13,0
	2013	19,0	21,0	27,8	38,9	16,7	44,4	18,0
	2014	21,7	23,0	41,2	58,8	5,9	35,3	17,0
Internetteknologier og computersyste-mer (Aal.)	2012	10,0	10,0	42,9	57,1	0,0	42,9	7,0
	2013	20,0	10,0	50,0	75,0	0,0	25,0	4,0
	2014	14,3	7,0	46,2	53,8	7,7	38,5	13,0
IT, kommunikations- og medieteknologi (Kbh.)	2012	21,1	19,0					
	2013	10,0	20,0					
	2014	25,6	39,0	45,5	54,5	13,6	31,8	22,0
Kemi (NAT) (Aal.)	2012	16,7	6,0	0,0	25,0	25,0	50,0	4,0
	2013	50,0	4,0	25,0	50,0	0,0	50,0	4,0
	2014	16,7	12,0	100,0	100,0	0,0	0,0	4,0
Kemi og bioteknologi (Diploming.) (Esb.)	2012	33,3	6,0	100,0	100,0	0,0	0,0	4,0
	2013	25,0	4,0	100,0	100,0	0,0	0,0	4,0
	2014	7,7	13,0	66,7	66,7	33,3	0,0	3,0
Kemi og bioteknologi (Diploming.) (Aal.)	2012	0,0	4,0	20,0	40,0	20,0	40,0	5,0
	2013	20,0	5,0	25,0	25,0	0,0	75,0	4,0
	2014	27,3	11,0	28,6	42,9	28,6	28,6	7,0
Kemi og bioteknologi (Esb.)	2012	33,3	3,0	80,0	80,0	0,0	20,0	5,0
	2013	28,6	14,0	18,2	45,5	18,2	36,4	11,0

	2014	7,7	13,0	50,0	60,0	0,0	40,0	10,0
Kemi, miljø og bio-teknologi (TEK) (Aal.)	2012			48,7	53,8	7,7	38,5	39,0
	2013			60,7	67,9	10,7	21,4	28,0
	2014			57,1	62,9	11,4	25,7	35,0
Kemiteknologi (Aal.)	2012	20,0	20,0					
	2013	0,0	8,0					
	2014	7,7	13,0					
Landinspektørviden-skab (Kbh.)	2012	21,4	14,0	68,8	75,0	0,0	25,0	16,0
	2013	23,1	26,0	75,0	75,0	0,0	25,0	8,0
	2014	29,4	17,0	36,4	36,4	0,0	63,6	11,0
Landinspektørviden-skab (Aal.)	2012	18,2	11,0	56,0	60,0	0,0	40,0	25,0
	2013	0,0	15,0	52,9	52,9	0,0	47,1	17,0
	2014	18,5	27,0	61,9	61,9	9,5	28,6	21,0
Maskin og produkti-on (Aal.)	2012	16,3	49,0	63,9	72,2	2,8	25,0	36,0
	2013	15,2	46,0	78,4	78,4	2,7	18,9	37,0
	2014	12,7	63,0	56,3	60,4	6,3	33,3	48,0
Maskinkonstruktion (Esb.)	2012	20,0	5,0					
	2013	6,3	16,0	50,0	50,0	0,0	50,0	2,0
	2014	0,0	14,0	50,0	60,0	0,0	40,0	10,0
Maskinteknik (Di-ploming.) (Aal.)	2012	0,0	4,0					
	2013	28,6	7,0					
	2014	11,1	9,0					
Matematik (Aal.)	2012	18,8	16,0	36,4	45,5	9,1	45,5	11,0
	2013	8,3	24,0	33,3	55,6	5,6	38,9	18,0
	2014	12,1	33,0	36,0	40,0	24,0	36,0	25,0
Matematik-teknologi (Aal.)	2014	12,5	16,0					
Matematik-økonomi (Aal.)	2012	23,1	26,0					
	2013	33,3	21,0	53,8	61,5	0,0	38,5	13,0
	2014	29,4	17,0	6,3	12,5	0,0	87,5	16,0
Medialogi (Esb.)	2012	20,7	29,0	7,7	7,7	0,0	92,3	13,0
	2013	40,5	42,0	46,2	61,5	0,0	38,5	13,0
	2014	23,8	42,0	46,7	46,7	6,7	46,7	15,0
Medialogi (Kbh.)	2012	20,2	124,0	36,5	41,3	3,8	54,8	104,0
	2013	27,1	210,0	31,3	38,4	8,1	53,5	99,0
	2014	22,3	206,0	33,3	46,0	11,5	42,5	87,0
Medialogi (Aal.)	2012	26,6	94,0	60,0	62,0	6,0	32,0	50,0
	2013	14,1	92,0	40,0	46,7	6,7	46,7	60,0
	2014	26,0	96,0	48,1	51,9	3,8	44,2	52,0
Miljøteknologi (Aal.)	2012	25,0	4,0					

	2013	0,0	6,0					
	2014	22,2	9,0					
Nanoteknologi (Diploming.) (Aal.)	2012	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	100,0	5,0
	2013			25,0	25,0	0,0	75,0	8,0
	2014	0,0	1,0					
Nanoteknologi (Aal.)	2012	7,1	14,0	24,0	32,0	4,0	64,0	25,0
	2013	25,0	16,0	29,4	29,4	5,9	64,7	17,0
	2014	13,3	15,0	42,9	42,9	7,1	50,0	14,0
Produkt og designpsykologi (Aal.)	2012	8,3	12,0	53,3	60,0	0,0	40,0	15,0
	2013	12,0	25,0	69,2	76,9	0,0	23,1	13,0
	2014	10,5	19,0	50,0	66,7	0,0	33,3	6,0
Software (Aal.)	2012	13,8	87,0	52,8	61,1	5,6	33,3	36,0
	2013	26,3	95,0	46,3	63,4	7,3	29,3	41,0
	2014	19,1	110,0	28,6	42,9	12,5	44,6	56,0
Teknoantropologi (Kbh.)	2012	25,6	43,0					
	2013	17,2	93,0					
	2014	22,3	94,0					
Teknoantropologi (Aal.)	2012	45,5	22,0					
	2013	12,1	33,0					
	2014	17,1	35,0					

Frafald og gennemførelse indenfor normeret tid plus 1 år, kandidatuddannelser

Fakultet	Uddannelse (campus)	DK-UNI år	Gnf. Norm (%)	Gnf. + 1 år (%)	Aktiv (%)	Ophørt (%)	Antal stude-rende i alt
HUM	Anvendt filosofi (Aal.)	2014	50	70	0	30	10
	Dansk (Aal.)	2012	47	65	18	18	17
		2013	44	67	0	33	18
		2014	67	67	13	20	15
	Engelsk (Aal.)	2012	67	67	0	33	3
		2013	62	76	19	5	21
		2014	56	67	22	11	9
	Informationsarkitektur (Aal.)	2012	100	100	0	0	2
		2013	57	57	14	29	7
		2014	38	63	25	13	8
	Informationsvidenskab (Kbh.)	2014	80	80	20	0	5
	Informationsvidenskab (Aal.)	2012	22	44	22	33	9
		2013	50	50	25	25	4
		2014	92	92	8	0	13
	Interaktive digitale medier (Aal.)	2012	60	67	7	27	15
		2013	43	73	14	14	37
		2014	67	92	4	4	24
	International virksomhedskommunikation - engelsk (Aal.)	2012	71	79	0	21	14
		2013	60	60	20	20	5
		2014	80	90	0	10	10
	International virksomhedskommunikation - spansk (Aal.)	2014	100	100	0	0	4
	International virksomhedskommunikation - tysk (Aal.)	2013	78	78	22	0	9
		2014	50	100	0	0	2
	Kommunikation (Kbh.)	2014	17	50	14	36	42
	Kommunikation (Aal.)	2012	65	83	7	10	81
		2013	52	72	12	17	60
		2014	58	77	9	14	57
	Kultur, kommunikation og globalisering (Aal.)	2012	57	77	7	16	82
		2013	54	75	10	15	112
		2014	65	80	8	12	99
	Læring og forandringsprocesser (Kbh.)	2012	0	100	0	0	6
		2013	57	78	17	4	23
		2014	41	57	7	35	54
	Læring og forandringsprocesser (Aal.)	2012	46	58	19	23	26
		2013	49	71	9	20	35

		2014	51	64	7	29	45
	Musik (Aal.)	2012	75	100	0	0	4
		2013	100	100	0	0	1
		2014	0	100	0	0	3
	Musikterapi (Aal.)	2012	33	92	0	8	12
		2013	57	71	0	29	7
		2014	67	78	11	11	9
	Oplevelsesdesign (Aal.)	2012	61	78	13	9	23
		2013	76	92	0	8	25
		2014	71	82	0	18	17
	Psykologi (Aal.)	2012	55	81	11	8	64
		2013	65	93	7	0	55
		2014	71	92	3	4	89
	Turisme (Kbh.)	2012	25	75	25	0	4
		2013	48	58	16	26	31
		2014	38	63	13	25	24
	Turisme (Aal.)	2012	33	64	17	19	36
		2013	48	60	12	28	25
		2014	52	74	3	23	31
	Tysk (Aal.)	2012	83	83	0	17	6
		2013	67	100	0	0	3
		2014	100	100	0	0	4
	Cand.merc. (Aal.)	2012	59	79	10	11	110
		2013	79	90	3	7	130
		2014	67	78	2	20	156
	Cand.oecon. (Aal.)	2012	67	81	4	15	27
		2013	59	76	6	18	17
		2014	52	65	9	26	23
	Erhvervsjura (Aal.)	2012	76	90	7	3	29
		2013	81	94	0	6	16
		2014	90	95	0	5	21
	Historie (Aal.)	2012	17	58	25	17	12
SAMF		2013	50	88	4	8	26
		2014	44	78	22	0	9
	Internationale forhold (Kbh.)	2013	35	74	16	9	43
		2014	24	60	14	26	42
	Internationale forhold (Aal.)	2012	44	78	10	13	80
		2013	38	71	6	23	112
		2014	56	73	5	22	73
	IT-ledelse (Aal.)	2013	61	70	4	26	23
		2014	80	86	6	9	35
	Jura (Aal.)	2013	74	88	6	7	72
		2014	73	84	5	11	74

	Politik og administration (Aal.)	2012	35	71	8	21	52
		2013	43	72	9	19	53
		2014	65	75	4	21	48
	Revision (Aal.)	2012	9	43	46	11	65
		2013	13	28	57	15	46
		2014	24	31	35	33	51
	Samfundsfag (Aal.)	2012	63	63	38	0	8
		2013	73	100	0	0	11
		2014	100	100	0	0	1
	Socialt arbejde (Kbh.)	2012	8	40	32	28	53
		2013	15	49	18	33	67
		2014	18	39	18	42	114
	Socialt arbejde (Aal.)	2012	11	29	50	21	28
		2013	38	64	11	24	45
		2014	19	46	12	42	69
	Sociologi (Aal.)	2012	13	68	19	13	62
		2013	34	64	16	21	58
		2014	22	63	16	22	32
SUND	**Idræt (Aal.)**	2012	100	100	0	0	1
		2013	52	62	24	14	21
		2014	83	92	0	8	24
	Idrætsteknologi (cand.tech) (Aal.)	2013	100	100	0	0	3
		2014	83	100	0	0	6
	Klinisk videnskab og teknologi (Aal.)	2012	89	89	0	11	9
		2013	60	70	0	30	10
		2014	64	76	4	20	25
	Medicin med industriel specialisering (Aal.)	2012	94	97	0	3	32
		2013	73	85	4	12	52
		2014	63	83	7	10	30
	Sundhedsteknologi (Aal.)	2012	86	89	7	4	28
		2013	96	96	0	4	25
		2014	88	94	0	6	16
TEK-NAT	**Akustik og audioteknologi (Aal.)**	2012	50	50	50	0	4
		2013	100	100	0	0	4
		2014	100	100	0	0	4
	Arkitektur (cand.tech) (Aal.)	2014	0	0	100	0	1
	Arkitektur (Aal.)	2012	61	87	6	7	69
		2013	80	86	8	6	66
		2014	52	78	3	18	65
	Biologi (Aal.)	2014	57	86	14	0	7
	Bioteknologi (Aal.)	2012	36	71	14	14	14
		2013	38	63	13	25	8
		2014	89	89	0	11	9

By-, energi- og miljøplanlægning (Aal.)	2012	60	79	15	6	48
	2013	80	88	7	5	56
	2014	94	96	0	4	48
Bygge- og anlægskonstruktion (Esb.)	2012	63	63	0	38	8
	2013	86	86	0	14	7
	2014	50	83	0	17	6
Bygge- og anlægskonstruktion (Aal.)	2012	80	85	10	5	20
	2013	82	88	6	6	33
	2014	82	85	9	6	33
Byggeledelse (cand.tech) (Aal.)	2012	75	80	0	20	20
	2013	76	76	3	21	29
	2014	52	52	9	39	23
Byggeledelse (Aal.)	2012	100	100	0	0	21
	2013	100	100	0	0	19
	2014	88	100	0	0	16
Bygningsinformatik (cand.tech) (Aal.)	2013	83	83	0	17	12
	2014	82	82	9	9	11
Bæredygtig bioteknologi (Kbh.)	2013	57	71	14	14	7
	2014	0	50	17	33	6
Datahåndtering (Aal.)	2014	0	100	0	0	1
Datalogi (Aal.)	2012	84	92	4	4	25
	2013	56	69	6	25	16
	2014	73	86	0	14	22
Design af mekaniske systemer (Aal.)	2012	62	69	23	8	13
	2013	75	81	13	6	16
	2014	82	82	6	12	17
Elektro-mekanisk system design (Aal.)	2012	86	93	7	0	14
	2013	100	100	0	0	8
	2014	92	92	0	8	12
Energiteknik (Aal.)	2012	79	82	4	14	28
	2013	80	85	2	13	55
	2014	70	84	5	12	43
Fysik (Aal.)	2012	100	100	0	0	2
	2014	50	100	0	0	2
Geografi (Aal.)	2012	50	70	10	20	10
	2013	89	100	0	0	9
Global Innovation Management (Erasmus Mundus) (Aal.)	2014	100	100	0	0	3
Indeklima og energi (Aal.)	2012	100	100	0	0	19
	2013	100	100	0	0	10
	2014	89	89	11	0	19
Industrielt design (Aal.)	2012	43	87	10	3	30
	2013	77	90	0	10	30

	2014	68	92	0	8	25
Informatik (Aal.)	2012	100	100	0	0	4
	2013	75	75	25	0	4
	2014	100	100	0	0	2
Innovativ kommunikationsteknik og entrepreneurskab (Kbh.)	2012	0	0	100	0	1
	2013	53	80	13	7	15
	2014	60	60	13	27	15
Innovativ kommunikationsteknik og entrepreneurskab (Aal.)	2012	33	100	0	0	3
	2013	33	67	0	33	3
	2014	50	50	13	38	8
Intelligente pålidelige systemer (Esb.)	2013	67	67	0	33	3
	2014	80	80	0	20	5
It-design og applikationsudvikling (Aal.)	2012	0	0	100	0	1
	2013	50	50	50	0	2
	2014	0	0	100	0	1
JEMES (Aal.)	2013	100	100	0	0	3
	2014	82	82	0	18	11
Kemi (ING) (Aal.)	2012	60	100	0	0	5
	2013	83	100	0	0	23
	2014	71	100	0	0	7
Kemiteknik (Esb.)	2012	71	71	6	24	17
	2013	60	60	20	20	5
	2014	56	56	11	33	9
Landinspektørvidenskab (cand.tech) (Kbh.)	2012	0	50	0	50	2
	2013	50	75	25	0	4
	2014	100	100	0	0	1
Landinspektørvidenskab (cand.tech) (Aal.)	2014	100	100	0	0	1
Landinspektørvidenskab (Kbh.)	2013	95	95	0	5	22
	2014	100	100	0	0	12
Landinspektørvidenskab (Aal.)	2012	95	100	0	0	19
	2013	96	100	0	0	25
	2014	100	100	0	0	17
Maskinkonstruktion (Esb.)	2012	100	100	0	0	4
	2013	100	100	0	0	4
	2014	75	75	25	0	4
Matematik (Aal.)	2012	56	78	22	0	9
	2013	100	100	0	0	7
	2014	60	80	20	0	5
Medialogi (Esb.)	2012	0	100	0	0	1
	2014	100	100	0	0	4
Medialogi (Kbh.)	2012	44	68	8	24	25
	2013	47	53	19	28	36

	2014	49	66	17	17	47
Medialogi (Aal.)	2012	76	85	12	3	33
	2013	25	38	13	50	8
	2014	58	67	0	33	24
Medicinsk bioteknologi (Aal.)	2012	67	92	8	0	12
	2013	100	100	0	0	5
	2014	100	100	0	0	2
Miljøteknologi (Aal.)	2012	91	100	0	0	11
	2013	67	67	0	33	9
	2014	54	62	8	31	13
Nanoteknologi (Aal.)	2012	78	83	11	6	18
	2013	83	89	11	0	18
	2014	83	83	8	8	12
Netværk og distribuerede systemer (Aal.)	2012	88	88	0	13	8
	2013	67	67	33	0	3
	2014	91	91	0	9	11
Olie- og gasteknologi (Esb.)	2012	100	100	0	0	2
	2013	100	100	0	0	7
	2014	43	57	0	43	7
Produkt og designpsykologi (Aal.)	2012	80	93	7	0	15
	2013	67	100	0	0	6
	2014	63	75	13	13	8
Produktion (cand.tech) (Aal.)	2014	50	50	0	50	4
Regulering og automation (Aal.)	2012	80	87	13	0	15
	2013	100	100	0	0	18
	2014	83	87	0	13	23
Signalbehandling og beregning (Aal.)	2012	83	100	0	0	6
	2013	86	100	0	0	7
	2014	79	84	11	5	19
Software (Aal.)	2012	94	97	0	3	33
	2013	76	82	6	12	33
	2014	91	91	3	6	32
Trådløse kommunikations systemer (Aal.)	2012	100	100	0	0	6
	2013	94	94	6	0	18
	2014	94	94	0	6	16
Urbant design (cand.tech) (Aal.)	2012	50	50	0	50	2
	2014	80	80	20	0	5
Urbant design (Aal.)	2012	38	85	8	8	13
	2013	67	87	0	13	15
	2014	45	73	9	18	11
Vand og miljø (Aal.)	2012	75	100	0	0	4
	2013	100	100	0	0	16
	2014	100	100	0	0	12

Veje og trafik (Aal.)	2012	62	77	8	15	13
	2013	75	100	0	0	4
	2014	78	78	0	22	9
Virksomhedssystemer (Aal.)	2012	100	100	0	0	8
	2013	100	100	0	0	15
	2014	100	100	0	0	15
Virksomhedsteknologi (Aal.)	2012	88	94	6	0	16
	2013	83	83	17	0	6
	2014	60	80	20	0	5
Vision, grafik og interaktive systemer (Aal.)	2012	82	82	9	9	11
	2013	100	100	0	0	13
	2014	95	95	0	5	20
Værdikæder og innovationsledelse (cand.tech) (Kbh.)	2012	100	100	0	0	1
Værdikæder og innovationsledelse (Aal.)	2012	90	97	0	3	31
	2013	82	100	0	0	17
	2014	63	71	8	21	24
Værdikæder og teknisk ledelse (Kbh.)	2012	51	65	14	21	43
	2013	76	76	10	14	29
	2014	42	58	16	26	31

Antal dimittender, beregnede gennemsnitlige ledighed over 4 - 7 kvartal efter dimission
Ledigheden for hvert af kvartalerne 1 - 8

				Dim	Gns Ledig 4-7 kvar-tal. %	1	2	3	4	5	6	7	8
						Ledig %	Ledig %	Ledig %	Ledig %	Ledig %	Ledig %	Ledig %	Ledig %
Fakultet	Uddan-nelse	Campus	år-gang										
HUM	Anvendt filosofi	Aalborg	2012/ 2013	7	.	65,9	79,2	61,8	65,1	.	.	.	.
	Dansk	Aalborg	2010/ 2011	17	13,3	41,3	35,5	21,7	21,6	18,8	8,8	3,9	5,1
			2011/ 2012	11	4,3	26,3	2,2	4,3	9,1	6,5	0	1,4	0
			2012/ 2013	15	.	48,6	39,3	27,7	9,9	.	.	.	.
	Engelsk	Aalborg	2011/ 2012	14	12,8	34,2	17,8	14,4	17,8	18,9	14,4	0,1	5
			2012/ 2013	10	.	54,1	28,6	4,9	0	.	.	.	.
	IT og Læring org. om-stilling	Aalborg	2012/ 2013	17	.	48,2	28,7	29,3	19,2	.	.	.	.
	Informa-tionsarki-tektur	Aalborg	2010/ 2011	4	15,5	4,6	25	25	23,9	20,3	15,7	1,9	20,9
			2011/ 2012	8	20,2	28,1	21,2	12,5	20,4	22,9	25	12,5	12,5
			2012/ 2013	4	.	40,9	30,4	0,4	0	.	.	.	.
	Informa-tionsvi-denskab	Aalborg	2011/ 2012	4	39,2	56,7	69,8	55,8	36,8	30,4	46,9	42,7	28,6
			2012/ 2013	13	.	40,4	30,3	34,8	35,1	.	.	.	.
		Kbh.	2012/ 2013	5	.	34,8	31,3	3,8	0	.	.	.	.
	Interakti-ve digitale medier	Aalborg	2010/ 2011	18	30,5	60,2	48,5	40,6	38,1	35,9	29,9	17,9	21
			2011/ 2012	21	36,5	68,5	59	53,1	32,7	40,3	37,2	35,8	26,7
			2012/ 2013	26	.	67,3	59,1	47,2	38,9	.	.	.	.
	Internati-onal virksom-hedskom.	Aalborg	2010/ 2011	13	14,1	47,5	35,5	34,8	26,8	16,6	7,8	5	4,3
			2011/ 2012	11	11,6	66,4	49,6	30,5	17,1	9,9	8,8	10,4	8,4
			2012/ 2013	18	.	48	35,7	25,6	18,7	.	.	.	.
	Kommu-	Aalborg	2010/	64	29	55,1	44,2	36,8	37,5	32,4	25,6	20,5	17

nikation		2011										
		2011/ 2012	52	36,9	57,9	57,6	51,4	48,3	39,5	31,5	28,2	22,3
		2012/ 2013	52	.	63,6	51,3	42,7	31,5	.	.	.	.
	Kbh.	2012/ 2013	8	.	29,3	36,4	49,1	42,1	.	.	.	.
Kul-tur,komm unikation og globa-lisering	Aalborg	2010/ 2011	50	32,8	53,9	53,2	51	43	32,1	32,2	23,7	19,1
		2011/ 2012	76	19,9	49,9	42,9	35,5	27,8	21,8	16,8	13,2	10,9
		2012/ 2013	87	.	52,4	51,7	51	40,1	.	.	.	.
Læring og foran-drings-processer	Aalborg	2010/ 2011	18	2,6	53,7	32	20,8	5,6	0,4	0	4,5	17,8
		2011/ 2012	21	11,2	43,4	29,1	22,6	21,6	11,2	3,9	7,9	2,7
		2012/ 2013	35	.	48,9	43,5	39,9	41,7	.	.	.	.
	Kbh.	2011/ 2012	19	15,6	47,9	48,8	39,6	29,7	17,1	7,3	8,4	4,8
		2012/ 2013	27	.	37,7	32,3	29,5	15,7	.	.	.	.
Musik	Aalborg	2010/ 2011	8	22,8	48,4	32,2	20,2	22,9	16,9	20,2	31,3	20,3
Musikte-rapi	Aalborg	2010/ 2011	6	28,1	75,2	51,4	31,9	25	28,6	39,5	19,4	5
		2011/ 2012	8	22,6	40,3	29,1	23,6	33,2	20	19,2	17,8	25,3
		2012/ 2013	6	.	58,6	49,2	50	38,6	.	.	.	.
Oplevel-sesdesign	Aalborg	2010/ 2011	18	32,9	58,5	59,4	55,2	45,9	35,2	29,1	21,3	11,9
		2011/ 2012	23	39,9	70,6	58,3	53,5	47	39,5	36,4	36,8	31,6
		2012/ 2013	16	.	78,3	81,2	87,5	80,6	.	.	.	.
Psykologi	Aalborg	2010/ 2011	50	5,3	45,9	26	12,1	9,3	4,8	2,3	4,6	8,1
		2011/ 2012	58	7,2	47,1	30,1	17,2	6,5	7,6	6,9	7,9	7,5
		2012/ 2013	80	.	53	29,8	19,6	15,4	.	.	.	.
Turisme	Aalborg	2010/ 2011	20	43	44,4	41,4	41,7	52,1	45,9	36,3	37,8	41
		2011/ 2012	21	32,8	56,6	50,6	47,2	35,3	37,1	30,1	28,5	22
		2012/ 2013	22	.	36,1	36,7	30,8	33,7	.	.	.	.
	Kbh.	2011/ 2012	14	17,8	22,5	27,2	24,4	14,5	19,5	17,9	19,4	7
		2012/ 2013	10	.	37,8	48,1	41,4	49,5	.	.	.	.
Tysk	Aalborg	2010/	7	1,2	13,6	9,9	3,1	2,6	0	2	0	0

			2011										
			2011/ 2012	4	20,6	33,9	0,8	0	0	32,2	25	25	4,3
			2012/ 2013	4	.	43	35,7	28,1	30,8	.	.	.	.
SAMF	Cand merc	Aalborg	2010/ 2011	102	19,5	41,2	36,5	25,1	22,5	21,3	18,9	15,5	11,4
			2011/ 2012	120	22,1	47,2	36,1	31,8	30,1	21,7	20,4	16,4	12,3
			2012/ 2013	118	.	50,6	44,1	31,9	27,5	.	.	.	.
	Cand.Oec on	Aalborg	2010/ 2011	23	10,6	43,4	41,8	26,8	18,7	9,7	8,7	5,1	3
			2011/ 2012	16	16	35,9	41,3	30,5	28,2	14,6	10,6	10,4	9,2
			2012/ 2013	16	.	51,6	23,7	15	12,4	.	.	.	.
	Erhvervs- jura	Aalborg	2010/ 2011	21	14,6	61,4	44,7	36,8	21,6	16,2	12,3	8,2	9,6
			2011/ 2012	22	20,7	64,5	48,3	38,1	34,3	25,9	10,5	12	6,4
			2012/ 2013	16	.	69,6	56,4	49	38,6	.	.	.	.
	Historie	Aalborg	2010/ 2011	17	29,9	44,1	37	34,5	27,5	34,1	29,2	28,7	29,6
			2011/ 2012	21	36,5	52,4	43,7	47,5	43,5	34,3	28,6	39,7	25,7
			2012/ 2013	17	.	76,3	63,1	54,1	53,2	.	.	.	.
	IT-ledelse	Aalborg	2011/ 2012	18	7,7	40,5	21,4	11,3	9,3	5,4	5,6	10,6	14,4
			2012/ 2013	30	.	59,8	38,7	19	13,6	.	.	.	.
	Internati- onale forhold	Aalborg	2010/ 2011	57	20,1	38,4	34,7	31,5	26,7	22	17,1	14,4	13,3
			2011/ 2012	69	41	56,7	60	55	50,6	45,5	37,6	30,2	17,5
			2012/ 2013	76	.	41,4	37,3	34,5	29,7	.	.	.	.
		Kbh.	2011/ 2012	13	10,4	29,1	32,5	22,8	12,7	5	11,8	12,1	12,3
			2012/ 2013	26	.	40,5	38,3	33,2	30,8	.	.	.	.
	Jura	Aalborg	2010/ 2011	13	5,4	7,7	2,3	8,8	5,1	7,7	7,7	1,2	0
			2011/ 2012	61	14,9	47,1	39,1	30,2	25,7	16,5	9,5	8	7,7
			2012/ 2013	58	.	49,1	29	20	17	.	.	.	.
	Politik og admini- stration	Aalborg	2010/ 2011	49	34,9	61,1	48,9	42,1	38,9	35,6	32,7	32,3	21,3
			2011/ 2012	47	24,9	61,5	47,4	40,6	31,4	29,3	22,3	16,5	15,2
			2012/ 2013	52	.	64	52,3	36,2	32,5	.	.	.	.
	Revision	Aalborg	2010/ 2011	48	3,5	5,5	4	4,5	7,1	6,9	0,1	0	0,7

			2011/ 2012	49	6,6	11,9	13,3	10,7	9,4	8,4	2,8	5,7	2,7
			2012/ 2013	41	.	23,3	20,6	13,9	9,9	.	.	.	.
	Sam-fundsfag	Aalborg	2010/ 2011	10	12,1	41	25,7	22,4	18,7	11,1	10	8,7	7,1
			2011/ 2012	7	0,8	27,9	0	0	0	3	0	0	0
			2012/ 2013	6	.	64,8	39,1	32,2	29,3	.	.	.	.
	Socialt arbejde	Aalborg	2010/ 2011	28	10,3	34,6	25,9	19,8	15	11,4	8	6,9	4
			2011/ 2012	29	14,1	39,2	31,8	27,2	20,7	13,8	11,6	10,4	4,7
			2012/ 2013	34	.	42,6	36,8	22,7	16	.	.	.	.
		Kbh.	2010/ 2011	25	6,8	23,5	16,8	19	13	7,1	3	4	9,4
			2011/ 2012	41	3,9	27,2	14,3	6,2	5,6	4,6	2,7	2,5	2,3
			2012/ 2013	64	.	26,1	20,6	15	10,1	.	.	.	.
	Sociologi	Aalborg	2010/ 2011	35	32,1	62,4	49,4	47,5	46,4	34,3	28,6	19,1	19,8
			2011/ 2012	64	27,7	70,4	59,5	49,7	37,5	27,9	24	21,4	18
			2012/ 2013	31	.	57,8	45,5	32,2	26	.	.	.	.
SUND	Idræt	Aalborg	2011/ 2012	12	10,4	52,5	27,6	21,1	13,7	13,1	6,6	8,3	5,6
			2012/ 2013	21	.	49,2	34,4	27	21,9	.	.	.	.
	Idræts-teknolo-gi(cand. tech.)	Aalborg	2012/ 2013	5	.	71,8	79,9	73	33,5	.	.	.	.
	Industri med industriel speciali-sering	Aalborg	2010/ 2011	30	11,5	55,7	33,5	29,5	19	11,3	6,7	8,8	8
			2011/ 2012	45	16,8	66,2	46,9	35,2	24	20,5	12,7	9,8	2,6
			2012/ 2013	26	.	63,3	38,2	25,3	13,6	.	.	.	.
	Klinisk videnskab og tekno-logi	Aalborg	2010/ 2011	8	0	13,9	13,3	0	0	0	0	0	0
			2011/ 2012	7	13,1	41,3	23	22,9	16,3	14,3	14,3	7,5	0
			2012/ 2013	17	.	46,4	29	20,8	13	.	.	.	.
	Sund-hedstek-nologi	Aalborg	2010/ 2011	24	5,1	41,6	19,2	12,8	7,9	4,1	4,1	4,2	3,5
			2011/ 2012	29	9,9	52,2	32,1	19,9	11,1	8,8	9,9	9,8	9,7
			2012/	10	.	41,1	23,9	2,6	0	.	.	.	.

			2013										
TEK-NAT	Akustik og signal-behand-ling	Aalborg	2011/2012	10	7,3	44	58,9	36,9	18,3	7,1	0	3,8	7
			2012/2013	16	.	55,3	46,8	36,9	15,3	.	.	.	.
	Arkitektur	Aalborg	2010/2011	61	27	56,7	52,4	42	38,5	29,5	20,4	19,5	11,5
			2011/2012	70	28,5	71,2	57,2	49	40	29,7	21,6	22,8	16
			2012/2013	40	.	63,3	54	42,6	35,8	.	.	.	.
	Biologi	Aalborg	2012/2013	4	.	20,1	0	0	0	.	.	.	.
	Biotekno-logi	Aalborg	2010/2011	6	12,2	35	33,1	30,6	28,5	20,2	0	0	0
			2011/2012	9	8,6	61,4	44,4	28,5	8,8	6,6	9,9	8,9	8,7
			2012/2013	9	.	40,2	21,9	13,6	11,1	.	.	.	.
	By-, ener-gi- og miljøplan-lægning	Aalborg	2010/2011	32	11,1	22,9	25,8	19,9	13,6	11,2	9,4	10,2	8,1
			2011/2012	52	18,1	43,2	33,7	28,3	26,6	19,3	12,7	13,8	13,1
			2012/2013	43	.	44,9	45,3	34,1	25,5	.	.	.	.
	Bygge- og anlægs-konstruk-tion	Aalborg	2010/2011	19	1,5	25,3	15	0,8	0	0,4	5,3	0,1	0
			2011/2012	27	0	26,6	0,3	0	0	0	0	0	0
			2012/2013	25	.	38	24	18,1	17,6	.	.	.	.
		Esbjerg	2010/2011	6	0	16,7	3	0	0	0	0	0	0
			2011/2012	7	0	27,2	5	0	0	0	0	0	0
	Byggele-delse	Aalborg	2010/2011	22	1,7	48,7	13,2	9,6	5,3	0	0	1,4	4,5
			2011/2012	19	3,7	35,7	15,4	8,6	0,9	0	3,8	10,1	3,6
			2012/2013	15	.	64,4	32	9,4	9,6	.	.	.	.
	Byggele-delse (cand.tec h.)	Aalborg	2010/2011	15	10,2	60,4	20,1	19	14,1	10	7,7	8,9	3,9
			2011/2012	23	0,7	29,9	17,9	5,9	2,9	0	0	0	0
			2012/2013	12	.	48,4	25,1	18,6	16,7	.	.	.	.
	Bygnings-informa-tik (cand.tec	Aalborg	2011/2012	9	0	19,8	10,4	6,2	0	0	0	0	0

h.)												
		2012/ 2013	9	.	16,7	18,7	10,5	21,4	.	.	.	.
Datalogi	Aalborg	2010/ 2011	22	4,9	26,2	12,5	8,3	4,5	4,7	5,8	4,5	4,5
		2011/ 2012	16	3,6	46,4	35,9	29,6	10,5	0,9	2,1	0,7	8
		2012/ 2013	18	.	34,7	22	7,8	0	.	.	.	.
Design af mekani-ske sy-stemer	Aalborg	2010/ 2011	7	0	25,1	0	0	0	0	0	0	0
		2011/ 2012	13	0	49,8	13,2	6,6	0	0	0	0	0
		2012/ 2013	16	.	44,1	9,6	4,2	0	.	.	.	.
Elektro-mekanisk system design	Aalborg	2010/ 2011	13	0,1	19,8	2,6	2,7	0	0	0,4	0,1	0
		2011/ 2012	9	3,1	57,9	20,9	1,7	0	6,4	2,4	3,6	9,2
		2012/ 2013	11	.	40,2	18,2	9,1	9,1	.	.	.	.
Energi-teknik	Aalborg	2010/ 2011	19	2,7	15,6	4,8	0	0	1,6	4,4	4,9	0,8
		2011/ 2012	45	4,6	29,5	21	9,5	4,6	4,7	6,7	2,3	1,6
		2012/ 2013	40	.	42,3	27,1	22,9	13,9	.	.	.	.
Fysik og nanotek-nologi	Aalborg	2010/ 2011	17	12,1	48,1	44,6	40,5	22,6	11,8	8,2	5,9	0,9
		2011/ 2012	15	6,3	34,7	21,7	19,5	6,7	6,7	6,7	5,2	3,3
		2012/ 2013	15	.	51	31,9	26,7	15,6	.	.	.	.
Geografi	Aalborg	2010/ 2011	9	5,3	53	38	14,7	6,8	0	4,8	9,4	13
		2011/ 2012	12	0,9	46	25,3	1	1	2,7	0	0	0
Global Innovati-on Mana-gement	Aalborg	2012/ 2013	5	.	0	0	0	0	.	.	.	.
Indeklima og energi	Aalborg	2010/ 2011	15	6,8	43,4	23,4	13,2	10,8	3,5	3,9	8,9	12,8
		2011/ 2012	7	12,8	84,8	64,7	34,8	11,7	14,3	12,1	13,2	14,3
		2012/ 2013	10	.	72,5	36,3	17	16,6	.	.	.	.
Industri-elt design	Aalborg	2010/ 2011	22	8,4	51,7	27,8	16	7,6	8,6	8,3	9,2	6,1
		2011/ 2012	34	10,4	55,4	54	35,2	21,7	9,8	3	7,1	4
		2012/ 2013	23	.	72,5	70	61,4	58,8	.	.	.	.
Informa-	Aalborg	2010/	6	16,1	50,4	21,6	17,7	14,4	16,7	16,7	16,7	16,7

tik		**2011**										
		2011/ 2012	4	23,9	25	25	23,9	22,7	23,1	25	24,6	3,8
Innovativ kommu-nikations-teknik og	**Kbh.**	**2011/ 2012**	6	5,8	44,6	49,5	39,9	23,1	0	0	0	0
entrepre-neurskab		**2012/ 2013**	9	.	56,1	41,4	28,3	38,7	.	.	.	.
Intelligen-te pålide-lige sy-stemer	**Esbjerg**	**2012/ 2013**	5	.	49,8	20,6	10,3	0	.	.	.	.
JEMES	**Aalborg**	**2011/ 2012**	11	22,5	23,1	22,9	19,6	26,6	19,1	25,1	19	13,8
		2012/ 2013	7	.	33,7	43,7	41,8	28,9	.	.	.	.
Kemi (ING)	**Aalborg**	**2010/ 2011**	5	0,8	33,6	28,5	26,3	3,1	0	0	0	0
		2011/ 2012	23	9,1	58,5	41	27,1	22,4	9,3	4,3	0,2	0
		2012/ 2013	7	.	59,1	38,5	19,7	0	.	.	.	.
Kemitek-nik	**Esbjerg**	**2010/ 2011**	9	9,7	32,3	27,5	11,3	11,1	9,6	10,3	7,8	11,1
		2011/ 2012	4	20,1	25	20	23,9	24,6	24,2	19	12,5	0
		2012/ 2013	4	.	28,1	0	0	0	.	.	.	.
Kommu-nikations-teknologi	**Aalborg**	**2010/ 2011**	17	2	26,6	18	12	6,9	0,9	0	0	0
		2011/ 2012	14	24,7	32,6	36,4	32,8	33,4	27,3	26,5	11,5	12,4
		2012/ 2013	18	.	27,9	0,1	0,1	0	.	.	.	.
Landin-spektør-videnskab	**Aalborg**	**2010/ 2011**	20	4,6	40	13	14,2	9,6	1,8	4,4	2,7	0
		2011/ 2012	28	4,3	53,6	29,8	21,8	13,6	3,7	0	0	0
		2012/ 2013	18	.	62	41,2	24,1	3,4	.	.	.	.
	Kbh.	**2011/ 2012**	21	2,6	36,1	27,7	8,9	4	3,9	2,5	0	0
		2012/ 2013	12	.	40,4	13,9	3,7	1,5	.	.	.	.
Landin-spektør-videnskab (cand.tec h.)	**Aalborg**	**2012/ 2013**	6	.	18,2	28,3	14,1	0	.	.	.	.
Maskin-konstruk-tion	**Esbjerg**	**2010/ 2011**	4	23,1	25,4	26,6	24,6	25	17,3	25	25	0,4
		2011/ 2012	4	0	1,2	0	0	0	0	0	0	0
Matema-tik	**Aalborg**	**2011/ 2012**	9	7,2	18,1	6,5	0,1	0	6,7	11,1	11,1	11,1

		2012/ 2013	5	.	26,6	3,2	0	0	.	.	.	.
Medialogi	Aalborg	2010/ 2011	24	25,3	48,5	42,8	43,3	33,9	23,4	21,9	22	20,6
		2011/ 2012	6	36,9	66,9	72,1	53,3	43,4	42	32,6	29,5	21,3
		2012/ 2013	14	.	67,2	43,2	31,9	31	.	.	.	.
	Kbh.	2010/ 2011	17	24,1	45,4	38,9	26,4	27	19,5	22,3	27,4	23,7
		2011/ 2012	24	22,7	45,4	36,1	32,9	24,3	25,1	22,7	18,8	22,6
		2012/ 2013	20	.	59	70,7	55,9	52,1	.	.	.	.
Medicinsk biotekno-logi	Aalborg	2010/ 2011	10	15,4	66,5	49,5	35,8	28,2	14,3	10	9,2	9,2
		2011/ 2012	9	18,3	65,3	35,8	19,8	20,5	18,5	22,2	12	11,1
Miljøtek-nologi	Aalborg	2010/ 2011	6	0	20	1,3	0	0	0	0	0	0
		2011/ 2012	9	12,1	15	12,9	8,6	11,6	16,1	9,8	10,8	11,1
		2012/ 2013	7	.	79,3	48,5	34	22,3	.	.	.	.
Produkt og de-signpsy-kologi	Aalborg	2010/ 2011	12	24,4	67,1	48,5	49,6	35,7	23,3	24,3	14,1	4,1
		2011/ 2012	6	19,8	70,9	23,5	16,7	21,3	24,3	16,7	16,7	16,4
		2012/ 2013	7	.	54,8	41,1	38,2	23,3	.	.	.	.
Regule-ring og automa-tion	Aalborg	2010/ 2011	13	2,5	49,9	28,1	16,8	7,7	2,4	0	0	0
		2011/ 2012	23	5,8	46,6	23,8	15,4	13,6	9	0,5	0	0,1
		2012/ 2013	15	.	66,1	33,2	22,3	8,1	.	.	.	.
Software	Aalborg	2010/ 2011	28	0	26,5	4	0	0	0	0	0	0
		2011/ 2012	23	2,2	11,2	0	0	0	1	0	7,9	8,8
		2012/ 2013	32	.	42,3	18,7	13,7	9,6	.	.	.	.
Urbant design	Aalborg	2010/ 2011	7	42,5	77,6	65,9	70	54,1	31,2	38,5	46,2	32,6
		2011/ 2012	16	15,4	49,6	30,1	19,4	18,8	19	12,6	11,3	11,5
		2012/ 2013	9	.	49,7	56,8	51,6	39,8	.	.	.	.
Urbant design (cand.tec h.)	Aalborg	2012/ 2013	4	.	45,3	58,6	53,8	48,1	.	.	.	.
Vand og miljø	Aalborg	2011/ 2012	16	7,4	31,4	7,2	4	6,1	10,8	6,4	6,3	4,8

		2012/ 2013	12	.	52,3	8,3	8,3	8,3	.	.	.	.
Veje og trafik	Aalborg	2010/ 2011	8	0	34,1	4,2	0	0	0	0	0	0
		2011/ 2012	6	20,6	55,7	26	16,7	16,7	16,7	26,4	22,6	10,2
		2012/ 2013	10	.	50	15,9	1,6	0	.	.	.	.
Virksom-hedssy-stemer	Aalborg	2010/ 2011	8	7,7	30,8	11,9	12,5	16,5	10	4,4	0	0
		2011/ 2012	15	0	43,4	7,4	6,8	0,1	0	0	0	0
		2012/ 2013	14	.	34,9	16,9	18	7,1	.	.	.	.
Virksom-hedstek-nologi	Aalborg	2010/ 2011	10	7,4	38,2	16,2	19,2	20	9,4	0	0	0
		2011/ 2012	6	10,5	22,3	28,4	27,4	16,7	14,1	11,1	0	0
		2012/ 2013	4	.	79,1	29,1	26,7	23,1	.	.	.	.
Vision, grafik og interaktive systemer	Aalborg	2010/ 2011	8	3,1	31,2	15,6	6,7	3,9	8,5	0	0	0
		2011/ 2012	10	0	31,4	11,2	6,7	0	0	0	0	0
		2012/ 2013	11	.	55,1	47,3	14	2	.	.	.	.
Værdikæ-der og innovati-onsledel-se	Aalborg	2010/ 2011	29	0	41,1	13,6	3,5	0	0	0	0	0
		2011/ 2012	18	20,9	58,2	32,5	22,1	20,9	29,3	22,2	11,3	7,1
		2012/ 2013	18	.	58,2	39,3	8,9	5,5	.	.	.	.
Værdikæ-der og teknisk ledelse	Kbh.	2010/ 2011	28	15,7	64,3	37,9	26,4	20,8	18,2	12,1	11,7	14,5
		2011/ 2012	26	7,6	32,8	28	14,8	10,8	9,9	6,9	2,6	0
		2012/ 2013	22	.	46,2	39,3	30,8	19,7	.	.	.	.

Akkrediteringshistorik

AAU har siden oktober[9] 2010 ansøgt om at få 41[10] nye uddannelser akkrediteret. I samme periode er 97 eksisterende uddannelser blevet akkrediteret som led i den fastlagte turnusplan. Med hensyn til nye uddannelser har 33 fået en positiv akkreditering, mens otte har fået afslag. Nedenfor ses en oversigt over de nye uddannelser, der er blevet behandlet henholdsvis før og efter oktober 2010.

Tabel 1. Akkrediteringsoversigt, nye uddannelser

Nye uddannelser	Positiv	Afslag	I alt behandlede
Før oktober 2010	30	2	**32**
Efter oktober 2010	33	8	**41**

Af de 97 turnusakkrediteringer efter oktober 2010 har 15 fået en betinget positiv akkreditering, mens resten, dvs. 84,5 %, er blevet positivt akkrediteret.

Af tabel 2 fremgår tallene for de behandlede akkrediteringer henholdsvis før og efter oktober 2010.

Tabel 2. Akkrediteringsoversigt, eksisterende uddannelser

Eksisterende uddannelser	Positiv	Betinget positiv	Afslag	I alt behandlede
Før oktober 2010	19	3	0	**22**
Efter oktober 2010	82	15	0	**97**

Tabel 3 indeholder en oversigt over de 15 uddannelser, der har fået en betinget positiv akkreditering efter oktober 2010. Af oversigten fremgår vurderingerne af de enkelte kriterier, som er nævnt under tabellen.

[9] Oktober 2010 er et skæringstidspunkt, da uddannelsesakkrediteringerne overgik fra at være baseret på ti kriterier til at være baseret fem kriterier.

[10] Fratrukket er de ansøgninger, der blev trukket tilbage af AAU (i alt 12).

Tabel 3. Akkrediteringsoversigt, betinget positive akkrediteringer

År	Uddannelsens navn	Udbuds-sted	Kriterium 1 Uddannel-sens rele-vans	Kriterium 2 Uddannel-sens forsk-nings-basering	Kriterium 3 Uddannel-sens niveau	Kriterium 4 Uddannel-sens struktur og tilrette-læggelse	Kriterium 5 Uddannel-sens kvali-tetssikring
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomheds-kommunikation – fransk	Aalborg	Ja	Nej	Delvist	Ja	Ja
2011	Kandidatuddannelsen i international virksomheds-kommunikation – fransk	Aalborg	Ja	Nej	Delvist	Ja	Ja
2011	Kandidatuddannelsen i socialt arbejde	Aalborg og Ballerup	Delvist	Nej	Ja	Delvist	Delvist
2012	Masteruddannelsen i offentlig administration	Aalborg	Delvist	Ja	Delvist	Ja	Delvist
2013	Bacheloruddannelsen i kemi og bioteknologi	Esbjerg	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
2013	Kandidatuddannelsen i kemiteknik	Esbjerg	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
2013	Kandidatuddannelsen i olie- og gasteknologi	Esbjerg	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
2014	Kandidatuddannelsen i informationsviden-skab, Aalborg	Aalborg	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
2014	Kandidatuddannelsen i kommunikation, Aalborg	Aalborg	Ja	Delvist	Ja	Nej	Nej
2014	Kandidatuddannelsen i interaktive digitale medier	Aalborg	Ja	Delvist	Ja	Nej	Nej
2014	Kandidatuddannelsen i værdikæder og tek-nisk ledelse	København	Delvist	Nej	Ja	Delvist	Nej
2014	Kandidatuddannelsen i informationsviden-skab, København	København	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
2014	Kandidatuddannelsen i kommunikation, København	København	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej

2015	Bacheloruddannelsen i humanistisk informatik, Aalborg	Aalborg	Ja	Delvist	Delvist	Nej	Nej
2015	Bacheloruddannelsen i humanistisk informatik, København	København	Ja	Delvist	Delvist	Nej	Nej

Akkrediteringer før 1. oktober 2010
Fra 2007 til 2010 blev 30 nye uddannelser akkrediteret positivt, mens der er givet 2 afslag på akkrediteringer af nye uddannelser[11]. 22 eksisterende uddannelser er i samme periode blevet akkrediteret, hvoraf 3 er blevet akkrediteret betinget positivt, mens de resterende 19 er blevet akkrediteret positivt.

[11] Dertil er én ansøgning om akkreditering blevet afvist af ACE Danmark. Det drejer sig om bacheloruddannelsen i informationsteknologi i 2007.

VI. Ordliste

AAU	Aalborg Universitet
AI	Danmarks Akkrediteringsinstitution
DVIP'er	Eksterne undervisere
GRUS	Gruppeudviklingssamtale
PBL	Problembaseret læring, jf. boks 3, s. 44
Skole	En skole på AAU er et fagfællesskab, som består af et eller flere studienævn med fagligt beslægtede uddannelser, jf. s. 20
STÅ	Studenterårsværk
STÅ/VIP	Jf. boks 2, s. 36
SUS-samtale	Studenterudviklingssamtale
VIP'er	Videnskabeligt personale
VIP/DVIP	Jf. boks 2, s. 36

Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bredgade 38
DK-1260 København K
Telefon: +45 3392 6900
akkr@akkr.dk
www.akkr.dk

Danmarks
Akkrediteringsinstitution